

Rannsóknastofnun Háskólans á Akureyri

Borgum v/Norðurslóð, 600 Akureyri

Sími 460-8900 Fax 460-8919

Netfang: rha@unak.is

Veffang: <http://www.rha.is>

Launakönnun VFA og Vökuls

Mars 2006

Unnið fyrir:

Verslunarmannafélag Austurlands

og

Vökul, Stéttarfélag

HJÖRDÍS SIGURSTEINSDÓTTIR

Samantekt á helstu niðurstöðum

Grunnlaun og heildarlaun

Helmingur starfsfólks í VFA og Vökli hefur 180 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði og meðalgrunnlaunin eru 203 þúsund á mánuði. Þetta eru nokkuð lægri grunnlaun en starfsfélagar þeirra á Akureyri og í Reykjavík hafa. Helmingur starfsfólks í FVSA hefur tæpum 21% hærri grunnlaun en starfsfólk í VFA og Vökli og meðalgrunnlaunin hjá FVSA eru tæpum 15% hærri. Helmingur starfsfólks í VR hefur tæpum 42% hærri grunnlaun en helmingur starfsfólks í VFA og Vökli og meðalgrunnlaunin hjá VR eru tæpum 34% hærri. Munurinn er þó nokkuð minni þegar litið er til heildarlauna.

Félagsmenn í VFA og Vökli hafa að meðaltali 240 þúsund í heildarlaun á mánuði og helmingur þeirra hefur 222 þúsund eða minna á mánuði. Þetta eru nokkuð lægri heildarlaun en starfsfélagar þeirra á Akureyri og í Reykjavík hafa. Helmingur starfsfólks í FVSA hefur rúmum 8% hærri heildarlaun en starfsfólk í VFA og Vökli og meðalheildarlaunin hjá FVSA eru tæpum 8% hærri. Helmingur starfsfólks í VR hefur rúmum 25% hærri heildarlaun og meðalheildarlaunin hjá VR eru rúmum 24% hærri.

Alls voru það 152 félagsmenn VFA og Vökli sem gáfu upplýsingar um grunnlaun sín og eru í 50% starfshlutfalli eða hærra og 172 félagsmenn gáfu upplýsingar um heildarlaun sín.

Miðgildið er oft betra mat á miðlægni svar en meðaltalið þegar dreifing talnanna er skekkt. Með skekktri dreifingu er átt við það þegar örfáir einstaklingar eru með umtalsvert hærri eða umtalsvert lægri laun en meginþorri fólksins. Óflokkuð laun fólks er gott dæmi um skekktra dreifingu þar sem jaðargildin eru í hærri enda launakvarðans.

Hæstir og lægstir

Hæstu grunnlaunin fær starfsfólk í sérhæfðum skrifstofu-
störfum, 237 þúsund á mánuði að meðaltali og helmingur
þeirra fær 230 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun.
Þessum hópi tilheyrir tæp 34% svarenda. Starfsfólk sem féll í
flokkinn önnur störf hefur að meðaltali hæstu heildarlaunin,
297 þúsund á mánuði og helmingur þeirra fær 282 þúsund á
mánuði. Þessum hópi tilheyrir tæp 6% svarenda.

Lægstu grunnlaunin fær starfsfólk í almennum afgreiðslu-
störfum, 148 þúsund á mánuði að meðaltali og helmingur
þeirra fær 132 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun.
Þessum hópi tilheyra 31% svarenda. Starfsfólk í almennum
afgreiðslustörfum fær einnig lægstu heildarlaunin eða 182
þúsund að meðaltali á mánuði og helmingur þeirra fær 174
þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun.

Launamunur karla og kvenna

Karlar hafa að meðaltali 243 þúsund í grunnlaun á mánuði og
helmingur þeirra fær 229 þúsund eða minna á mánuði. Konur
hafa að meðaltali 190 þúsund í grunnlaun á mánuði og
helmingur þeirra fær 195 þúsund eða minna á mánuði. Þetta
þýðir að karlar hafa 27,9% hærra meðalgrunnlaun á mánuði
og helmingur þeirra hefur 30,9% hærra grunnlaun á mánuði
en helmingur kvenna.

Karlar hafa 34% hærra meðalheildarlaun en konur samkvæmt
niðurstöðum þessarar könnunar. Meðalheildarlaun karla eru
296 þúsund á mánuði og helmingur karla hefur 280 þúsund
eða minna á mánuði í heildarlaun. Meðalheildarlaun kvenna
eru 221 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 205
þúsund eða minna á mánuði. Helmingur karlar hefur því
37% hærra heildarlaun á mánuði en helmingur kvenna.

Skýra má hluta af þessum launamun karla og kvenna með
mismuni á uppbyggingu launa þeirra. Yfirvinna hefur þar t.d.
veruleg áhrif bæði á grunnlaun og heildarlaun. Um 44% karla
hefur fasta yfirvinnu innifalda í grunnlaunum sínum en aðeins
18% kvenna og 17% kvenna svarar því til að þær vinni ekki
yfirvinnu en aðeins 9% karla. Jafnframt má sjá að yfirvinnu-

greiðslur vega mun hærra hlutfall af launum karla en kvenna eða 28,4% að meðaltali hjá körlum en 15,5% að meðaltali hjá konum. Ennfremur hallar verulega á konur þegar kemur að hlunnindum og öðrum launagreiðslum. Mun fleiri karlar en konur fá greiddar slíkar greiðslur eða 54,8% karla á móti 26,7% kvenna. Þeir fá til að mynda frekar greidda dagpeninga og sölubónus, bílastyrk og eða afnota af bíl.

Bílastyrkur karla er marktækt hærri en kvenna eða rúmlega 27 þúsund á mánuði á móti tæplega 12 þúsundum hjá konum.

Þetta skýrir þó aldrei að öllu leyti þann launamun karla og kvenna sem fram kemur í könnuninni og því má segja að kynið eitt kosti konur tugi þúsunda í laun á ári.

Áhrif náms á laun

Niðurstaða könnunarinnar sýnir glögglega að háskólamenntun skilar ýmsum ávinningi. Háskólamenntaðir félagsmenn í VFA og Vökli hafa að meðaltali 44% hærri grunnlaun en aðrir menntunarhópar og 37% hærri heildarlaun. Þeir gegna hærri stöðum í fyrirtækjum, eru frekar með hlunnindi en aðrir og eru sáttari við launin sín.

Meðalgrunnlaun háskólamenntaðra félagsmanna eru 279 þúsund á mánuði á meðan aðrir menntunarhópar hafa meðalgrunnlaun á bilinu 183-249 þúsund á mánuði. Helmingur háskólamenntaðra félagsmanna hefur 304 þúsund eða minna á mánuði og helmingur annarra menntunarhópa hefur 163-258 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Þetta þýðir að sé horft til miðgildis þá hefur helmingur háskólamenntaðra félagsmanna 73,5% hærri grunnlaun en helmingur félagsmanna með aðra menntun en háskólapróf.

Meðalheildarlaun háskólamenntaðra félagsmanna eru 317 þúsund eða minna á mánuði á meðan aðrir menntunarhópar hafa meðalheildarlaun á bilinu 223-278 þúsund á mánuði. Helmingur háskólamenntaðra félagsmanna hefur 329 þúsund eða minna á mánuði og helmingur annarra menntunarhópa hefur 200-258 þúsund eða minna á mánuði. Þetta þýðir að sé horft til miðgildis þá hefur helmingur háskólamenntaðra

félagsmanna 55,7% hærri heildarlaun en helmingur félagsmanna með aðra menntun en háskólapróf.

Til samanburðar er launamunur grunnlauna háskólamenntaðra félagsmanna í FVSA og annarra menntunaráhópa 51% og 49% þegar heildarlaunin eru skoðuð. Þetta er nokkuð meiri launamunur, bæði hjá félagsmönnum í FVSA og VFA og Vökli, en kom út í könnun VR 2005 en þar er talað um að launamunur háskólamenntaðra félagsmanna og annarra menntunarflokka sé 32%.

Það vekur nokkra athygli hvað félagsmenn með verslunarpróf hafa há meðallaun sé tekið tillit til þess um hversu stutt nám er að ræða en þeir hafa nokkuð hærri meðallaun en t.d. félagsmenn með stúdentspróf.

Ætla mætti að háskólamenntaðir félagsmenn ynnu mun lengri vinnuviku þar sem launin eru þetta hærri en svo er ekki raunin. Háskólamenntaðir félagsmenn vinna að meðaltali rúmar 43 vinnustundir á viku á meðan félagsmenn í öðrum menntunaráhópum vinna að meðaltali tæpar 46 vinnustundir á viku eða rúmum 2 vinnustundum lengur en háskólamenntaðir félagsmenn.

En það eru ekki bara launin sjálf eða vinnutíminn sem menntunin hefur áhrif á heldur einnig önnur hlunnindi. Tæplega 59% háskólamenntaðra félagsmanna fær greitt fyrir einhver hlunnindi en aðeins rúm 31% félagsmanna með aðra menntun en háskólapróf.

Jafnframt kemur í ljós að háskólamenntaðir félagsmenn eru sáttari við laun sín en aðrir menntunaráhópar ef frá eru taldir félagsmenn með verslunarpróf. Þeir eru einnig almennt mjög eða frekar sáttir við laun sín enda hafa félagsmenn með verslunarpróf næsthæstu launin.

Vinnutími

Um 59% svarenda er í fullu starfi og 28% í reglulegu hlutastarfi. Þeir sem eru í reglulegu hlutastarfi eru nær allir í 50% eða herra stöðugildi og algengast er að vera í hálfu starfi. Mun fleiri karlar en konur eru í fullu starfi eða 90% á móti 48% kvenna. Meðalvinnutími allra svarenda í könnun-

inni er 40 klst. á viku en sá sem vinnur lengsta vinnuviku skilar 70 klst. á viku og sá sem vinnur stysta vinnuviku skilar 19 klst. viku.

Vinnutími félagsmanna í fullu starfi er 45 klst. að meðaltali á viku. Karlar vinna nær 6 klst. lengur á viku en konur eða 49 klst. á móti 43 klst. hjá konum.

Hærri staða í fyrirtækinu þýðir lengri vinnuviku því vinnuvika yfirstjórnenda er að meðaltali 47 klst. en hjá almennum starfsmönnum er hún 43 klst. að meðaltali.

Vinnuvikan er lengst hjá þeim sem starfa við ferðamál eða 55 klst. á viku en hafa ber í huga hversu fá svör eru þar að baki. Næstir koma þeir sem starfa í almennum afgreiðslustörfum en hjá þeim er vinnuvikan 51 klst. að meðaltali. Stystu vinnuviku vinna félagsmenn í sérhæfðum skrifstofustörfum eða 41 klst. að meðaltali. Þetta þýðir að félagsmenn í almennum afgreiðslustörfum vinna að meðaltali tæpum 10 klst. lengri vinnuviku en félagsmenn í sérhæfðum skrifstofustörfum.

Fyrirkomulag yfirvinnu

Helmingur félagsmanna, eða 54%, fær sérstaklega greitt fyrir unna yfirvinnu, og önnur 7% fá yfirvinnu umfram ákveðna tíma greidda. Yfirvinnugreiðslur eru þannig hluti af launum margra félagsmanna og nema slíkar greiðslur að jafnaði 18% af heildarlaunum. Helst eru það almennir starfsmenn og félagsmenn sem starfa í almennum afgreiðslustörfum sem fá yfirvinnuna greidda að fullu.

Jafnframt kemur í ljós að 15% svarenda vinnur ekki yfirvinnu. Þetta eru í meira mæli konur en karlar og almennir starfsmenn frekar en yfirmenn. Ennfremur vinna hlutfallslega fleiri félagsmenn í almennum skrifstofustörfum ekki yfirvinnu eða 36% þeirra á móti t.d. aðeins 3% félagsmanna sem starfa sem sérþjálfaðir starfsmenn verslana.

Nær fjórðungur svarenda fær hins vegar yfirvinnu sína ekki greidda sérstaklega eða 24%. Þessum hópi tilheyra langflestir yfirstjórnendur eða 86% yfirstjórnenda og 46% sérþjálfaðra starfsmanna verslana. Aðeins 9% félagsmanna

sem vinna almenn skrifstofustörf hafa yfirvinnu innifalda í launum sínum.

Laun samkvæmt tímataxta

Nokkur hluti félagsmanna tekur laun samkvæmt tímataxta. Það voru 88 félagsmenn sem svöruðu einhverjum spurningum varðandi tímataxta. Rúmlega fjórðungur fær greitt eftir dagvinnutaxta, annar fjórðungur eftir dagvinnutaxta og yfirvinnutaxta og enn annar fjórðungur eftir jafnaðarkaupi.

Meðaldagvinnutaxtinn er 839 kr. á klst. og helmingur svarenda fær greiddar 781 kr. eða minna á klst. Þetta er nokkuð lægri dagvinnutaxti en kom fram hjá félögum í FVSA en þar er meðaldagvinnutaxtinn 912 kr. á klst. eða um 9% lægri. Sé horft til miðgildis þá fær helmingur félaga í FVSA 804 kr. á klst. sem þýðir að helmingur félagsmanna í FVSA fær 3% hærri dagvinnutaxta en helmingur félagsmanna í VFA og Vökli. Það voru 54 félagsmenn í VFA og Vökli sem gáfu upp dagvinnutaxtann sinn. Konur eru í miklum meirihluta þeirra sem gáfu upp dagvinnutaxta sinn og reyndist meðaldagvinnutaxti kvenna 8,6% hærri en dagvinnutaxti karla. Munurinn er þó ekki nema 2,7% sé horft til miðgildis, konum í vil.

Meðaleftirvinnutaxtinn er 1132 kr. á klst. og helmingur svarenda fær greiddar 1027 kr. á klst. í eftirvinnu. Það liggja aðeins 16 svör á bak við þessa greiningu. Meðalyfirvinnutaxtinn er 1370 kr. á klst. og helmingurinn fær 1321 kr. á klst. Á bak við þessa niðurstöðu liggja 32 svör. Meðaljafnaðarkaup er 1209 kr. á klst. og helmingurinn fær greiddar 1006 kr. á klst. í jafnaðarkaup. Aðeins 17 svör liggja á bak við þessa niðurstöðu. Þegar er um svona fáa einstaklinga er að ræða sem gefa upplýsingar um kauptaxta er einungis hægt að líta á niðurstöðurnar sem vísbendingar um kauptaxta og því eru ekki settar fram frekari greiningar á þeim.

Sátt við launin

Meirihluti svarenda er sáttur við laun sín eða 55% svarenda en þó svarar 15% því til að þeir séu mjög ósáttir við laun sín. Hærri staða í fyrirtækinu þýðir meiri sátt við laun sín. Helst má sjá að félagsmenn í almennum afgreiðslustörfum og ferðamálum eru ósáttari við launakjör sín en þeir sem gegna öðrum störfum. Meirihluti svarenda telur vinnuveitanda sinn veita svipuð launa og gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum en þó telur meirihluti svarenda laun sín ekki vera í samræmi við þá ábyrgð sem starfið krefjist. Félagsmenn sem vinna skrifstofustörf telja í meira mæli en aðrir að þeir fái laun í samræmi við ábyrgð í starfi.

Launaviðtalið

Innan við þriðjungur svarenda hefur farið í starfsmanna- og launaviðtal eins og samið var um í síðustu kjarasamningum eða 30% svarenda. Langflestir af þeim sem fóru í slík viðtöl ræddu launin sín í viðtalinu eða 80% svarenda. Helst eru það félagsmenn með grunnskólamenntun sem ekki ræddu laun sín í viðtalinu en það er einmitt hópurinn með lægstu launin. Í langflestum tilvikum höfðu svarendur væntingar um að starfsmannaviðtalið skilaði þeim launahækkun og var algengast að svarendur væntu þess að fá 10% launahækkun. Liðlega fimmtungur svarar því til að þegar á heildina sé litið þá séu þeir mjög eða frekar sáttir við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins.

Svarhlutfall

Könnunin náði til allra félagsmanna Verslunarmannafélags Austurlands og Vökuls stéttarfélags, sem höfðu greitt félagsgjald og voru í starfi í októbermánuði 2005. Alls bárust svör frá 217 félagsmönnum, 123 á pappír og 94 í gegnum netið. Þetta þýðir að svarhlutfallið er 52,4% sem verður að teljast mjög gott í útsendri könnun sem þessari.

Efnisyfirlit

1. INNGANGUR	1
2. FRAMKVÆMD OG HEIMTUR	2
3. ALMENNAR UPPLÝSINGAR	5
4. UPPLÝSINGAR UM LAUN	8
4.1 VINNUTÍMI.....	8
4.2 HEILDARLAUN OG GRUNNLAUN	25
4.3 AUKA LAUNAGREIÐSLUR	80
4.4 LAUNAUPLÝSINGAR EFTIR KAUPÞÓXTUM	86
5. VIÐHORF TIL LAUNA OG LAUNAGREIÐENDA	97
5.1 SÁTT MEÐ LAUN.....	97
5.2 STARFSMANNA- OG LAUNAVIÐTAL	103
6. LAUNAMUNUR EFTIR BÚSETU	110
7. LOKAORÐ	116

Myndaskrá

Mynd 1. Svarhlutfall.	2
Mynd 2. Ert þú í fullu starfi, reglulegu hlutastarfi eða ert þú ekki í föstu starfshlutfalli?	8
Mynd 3. Tíðni reglulegs starfshlutfalls.	8
Mynd 4. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.	9
Mynd 5. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.	10
Mynd 6. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.	10
Mynd 7. Starfshlutfall eftir starfsaldri.	11
Mynd 8. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna	26
Mynd 9. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna	27
Mynd 10. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna karla.	28
Mynd 11. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna karla.	28
Mynd 12. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna kvenna.	29
Mynd 13. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna kvenna.	29
Mynd 14. Dreifing grunnlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.	30
Mynd 15. Dreifing heildarlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.	31
Mynd 16. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með grunnmenntun.	32
Mynd 17. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum með grunnmenntun.	33
Mynd 18. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með verslunarpróf.	34
Mynd 19. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum með verslunarpróf.	34
Mynd 20. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með iðnnám eða annað starfsnám.	35
Mynd 21. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með iðnnám eða annað starfsnám.	36
Mynd 22. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með stúdentspróf.	36
Mynd 23. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með stúdentspróf.	37
Mynd 24. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með háskólapróf.	38
Mynd 25. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum með háskólapróf.	38
Mynd 26. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og menntun.	42
Mynd 27. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og menntun.	42
Mynd 28. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í yfirstjórnendastöðu.	43
Mynd 29. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum í yfirstjórnendastöðu.	44
Mynd 30. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í millistjórnendastöðu.	45
Mynd 31. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum í millistjórnendastöðu.	45
Mynd 32. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna meðal almennra starfsmanna.	46
Mynd 33. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna almennra starfsmanna.	47
Mynd 34. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og stöðu.	50
Mynd 35. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og stöðu.	50
Mynd 36. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í almennum afgangslustörfum.	52
Mynd 37. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í almennum afgangslustörfum.	52

Mynd 38. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna sérþjálfaðra starfsmanna verslana.....	53
Mynd 39. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna sérþjálfaðra starfsmanna verslana.	54
Mynd 40. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í almennum skrifstofustörfum.	54
Mynd 41. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í almennum skrifstofustörfum.	55
Mynd 42. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í sérhæfðum skrifstofustörfum.	56
Mynd 43. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í sérhæfðum skrifstofustörfum.	56
Mynd 44. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í ferðaþjónustu.	57
Mynd 45. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í ferðamállum.....	58
Mynd 46. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í öðrum störfum.	59
Mynd 47. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í öðrum störfum.....	59
Mynd 48. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starf.....	61
Mynd 49. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfi.....	62
Mynd 50. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.	66
Mynd 51. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.	67
Mynd 52. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 -10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.	67
Mynd 53. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 -10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.	68
Mynd 54. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi.	69
Mynd 55. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi.	69
Mynd 56. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	71
Mynd 57. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.	72
Mynd 58. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.	73
Mynd 59. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.	74
Mynd 60. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 til 10 ára starfsaldur í núverandi fyrirtæki.	75
Mynd 61. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 til 10 ára starfsaldur í núverandi fyrirtæki.	75
Mynd 62. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 10 ára eða lengri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.	76

Mynd 63. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 10 ára eða lengri starfsaldur í núverandi fyrirtæki 77

Mynd 64. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í núverandi starfi..... 79

Mynd 65. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í núverandi starfi..... 79

Mynd 66. Færð þú greitt sérstaklega fyrir eftir- eða yfirvinnu?..... 80

Mynd 67. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir?..... 86

Mynd 68. Hlutfallsleg dreifing dagvinnutaxta. 88

Mynd 69. Hlutfallsleg dreifing eftirvinnutaxta..... 89

Mynd 70. Hlutfallsleg dreifing yfirvinnutaxta..... 90

Mynd 71. Hlutfallsleg dreifing jafnaðarkaups. 90

Mynd 72. Dreifing dagvinnutaxta eftir kyni..... 93

Mynd 73. Dreifing eftirvinnutaxta eftir kyni. 93

Mynd 74. Dreifing yfirvinnutaxta eftir kyni. 94

Mynd 75. Dreifing jafnaðarkaups eftir kyni. 94

Mynd 76. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína?..... 97

Mynd 77. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir kyni og menntun..... 98

Mynd 78. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir stöðu og starfi? 99

Mynd 79. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir kyni og menntun. 100

Mynd 80. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst? 102

Mynd 81. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtali? 103

Mynd 82. Voru laun þín rædd í því viðtali? 105

Mynd 83. Væntingar til starfsmanna- og launaviðtalsins. 107

Mynd 84. Þegar á heildina er litið, ert þú sátt(ur) eða ósátt(ur) við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins?..... 108

Mynd 85. Samanburður á grunnlaunum milli verslunarfélaga..... 110

Mynd 86. Samanburður á heildarlaunum milli verslunarfélaga. 111

Mynd 87. Samanburður á meðaltali kauptaxta..... 113

Mynd 88. Samanburður á miðgildi kauptaxta..... 114

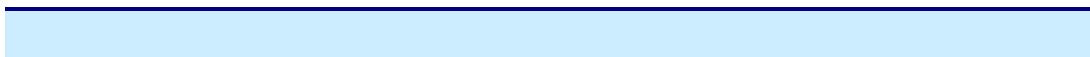
Töfluskrá

Tafla 1. Menntun svarenda eftir kynferði.	5
Tafla 2. Staða svarenda eftir kyni.	6
Tafla 3. Starfs svarenda eftir kyni.	7
Tafla 4. Starfsaldur svarenda í sama eða sambærilegu starfi eftir kyni.	7
Tafla 5. Starfsaldur svarenda í núverandi fyrirtæki eftir kyni.	7
Tafla 6. Starfshlutfall eftir kyni og menntun.	9
Tafla 7. Starfshlutfall eftir starfsaldri.	11
Tafla 8. Vinnutími svarenda í 50% starfshlutfalli eða hærra, eftir kyni.	11
Tafla 9. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir kyni.	12
Tafla 10. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir menntun.	13
Tafla 11. Vinnutími karla í fullu starfi eftir menntun.	13
Tafla 12. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir menntun.	13
Tafla 13. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir stöðu.	14
Tafla 14. Vinnutími karla í fullu starfi eftir stöðu.	14
Tafla 15. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir stöðu.	14
Tafla 16. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfi.	15
Tafla 17. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfi.	15
Tafla 18. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfi.	16
Tafla 19. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	16
Tafla 20. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	17
Tafla 21. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	17
Tafla 22. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.	18
Tafla 23. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.	18
Tafla 24. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.	18
Tafla 25. Yfirvinnustundir eftir kyni.	19
Tafla 26. Yfirvinnustundir svarenda eftir menntun.	20
Tafla 27. Yfirvinnustundir karla eftir menntun.	20
Tafla 28. Yfirvinnustundir kvenna eftir menntun.	20
Tafla 29. Yfirvinnustundir svarenda eftir stöðu.	21
Tafla 30. Yfirvinnustundir karla eftir stöðu.	21
Tafla 31. Yfirvinnustundir kvenna eftir stöðu.	21
Tafla 32. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfi.	22
Tafla 33. Yfirvinnustundir karla eftir starfi.	22
Tafla 34. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfi.	23
Tafla 35. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.	24
Tafla 36. Yfirvinnustundir karla eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	24
Tafla 37. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.	24

Tafla 38. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfsaldri í núverandi starfi.....	25
Tafla 39. Yfirvinnustundir karla eftir starfsaldri í núverandi starfi.....	25
Tafla 40. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.....	25
Tafla 41. Dreifing grunn- og heildarlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.....	27
Tafla 42. Samanburður á launum karla og kvenna eftir eðli.....	30
Tafla 43. Grunn- og heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.....	32
Tafla 44. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.....	39
Tafla 45. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.....	39
Tafla 46. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir menntun.....	40
Tafla 47. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir menntun.....	40
Tafla 48. Grunn- og heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.....	43
Tafla 49. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.....	48
Tafla 50. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.....	48
Tafla 51. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir stöðu.....	49
Tafla 52. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir stöðu.....	49
Tafla 53. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfi.....	51
Tafla 54. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir starfi.....	60
Tafla 55. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir starfi.....	60
Tafla 56. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfi.....	64
Tafla 57. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfi.....	64
Tafla 58. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.....	65
Tafla 59. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfall eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.....	70
Tafla 60. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfall eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.....	70
Tafla 61. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.....	72
Tafla 62. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.....	72
Tafla 63. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.....	73
Tafla 64. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.....	77
Tafla 65. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.....	77
Tafla 66. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í núverandi starfi.....	80
Tafla 67. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í núverandi starfi.....	80
Tafla 68. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir kyni og menntun.....	81
Tafla 69. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir stöðu og starfi.....	82

Tafla 70. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir starfsaldri.	82
Tafla 71. Hlutfall yfirvinnulauna af heildarlaunum eftir kyni.	83
Tafla 72. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir kyni og menntun.	83
Tafla 73. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir stöðu og starfi.	84
Tafla 74. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir starfsaldri.	84
Tafla 75. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir kyni og menntun.	85
Tafla 76. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir stöðu og starfi.	85
Tafla 77. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir starfsaldri.	86
Tafla 78. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir kyni og menntun.	87
Tafla 79. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir stöðu og starfi.	87
Tafla 80. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir starfsaldri.	88
Tafla 81. Dreifing dagvinnu- og eftirvinnutaxta svarenda eftir kyni.	91
Tafla 82. Dreifing yfirvinnutaxta og jafnaðarkaups svarenda eftir kyni.	91
Tafla 83. Samanburður á launatöxtum karla og kvenna eftir eðli.	95
Tafla 84. Greiddar vinnustundir í septembermánuði síðastliðnum eftir kauptöxtum.	96
Tafla 85. Greiddar vinnustundir karla í septembermánuði síðastliðnum eftir kauptöxtum.	96
Tafla 86. Greiddar vinnustundir kvenna í septembermánuði síðastliðnum eftir kauptöxtum.	96
Tafla 87. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir kyni og menntun?	98
Tafla 88. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir stöðu og starfi?	99
Tafla 89. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir starfsaldri?	99
Tafla 90. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir kyni og menntun.	100
Tafla 91. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir stöðu og starfi.	101
Tafla 92. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir stöðu og starfi.	101
Tafla 93. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir kyni og menntun.	102
Tafla 94. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir stöðu og starfi.	103
Tafla 95. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir starfsaldri	103
Tafla 96. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir kyni og menntun.	104
Tafla 97. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir stöðu og starfi.	104
Tafla 98. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir starfsaldri.	105

<i>Tafla 99. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir kyni og menntun.</i>	<i>106</i>
<i>Tafla 100. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir stöðu og starfi.</i>	<i>106</i>
<i>Tafla 101. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir starfsaldri.</i>	<i>106</i>
<i>Tafla 102. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint kyni og menntun.</i>	<i>108</i>
<i>Tafla 103. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint eftir stöðu og starfi.</i>	<i>109</i>
<i>Tafla 104. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint eftir starfsaldri.</i>	<i>109</i>
<i>Tafla 105. Samanburður á grunnlaunum eftir störfum og búsetu.....</i>	<i>112</i>
<i>Tafla 106. Samanburður á heildarlaunum eftir störfum og búsetu</i>	<i>113</i>

1. Inngangur

Í þessari skýrslu er greint frá helstu niðurstöðum úr rannsókn sem gerð var hausti 2005 meðal félagsmanna Verslunarmannafélags Austurlands og Vökuls, stéttarfélags. Henni er ætlað að draga upp heilstæða mynd af launum og launakjörum félagsmanna og veita upplýsingar um markaðs-laun í mismunandi starfsgreinum. Jafnframt er henni ætlað að veita mikilvæga innsýn í þróun launa og launamunar milli kynja, starfsgreina og eftir búsetu.

Rannsóknin var gerð að tilhlutan Félags Verslunar- og skrifstofufólks Akureyri og nágrenni og Verslunarmannafélags Austurlands. Rannsóknastofnun Háskólans á Akureyri annaðist framkvæmd könnunarinnar og af hálfu hennar bar Hjördís Sigursteinsdóttir, sérfræðingur ábyrgð á henni.

Höfundur skýrslunnar er Hjördís Sigursteinsdóttir, rekstrar- og stjórnfræðingur.

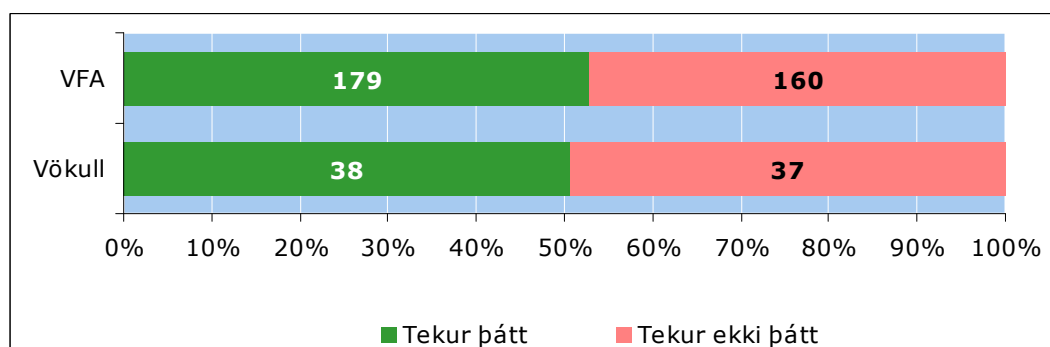
2. Framkvæmd og heimtur

Markmiðið með þessari rannsókn var að afla upplýsinga varðandi laun og launakjör félagsmanna og afla upplýsinga um markaðslaun í mismunandi starfsgreinum. Jafnframt er henni ætlað að veita innsýn í þróun launa og launamunar milli kynja, starfsgreina og búsetu.

Könnunin náði til allra félagsmanna Félags verslunar- og skrifstofufólks Akureyri og nágrenni (FVSA), Verslunarmannafélags Austurlands (VFA) og Vökuls stéttarfélags sem greitt höfðu félagsgjald og voru í starfi í októbermánuði síðastliðnum. Í einhverjum tilfellum reyndist ekki unnt að finna rétt heimilisfang á einstaklinga, þeir fluttir erlendis eða féllu út af öðrum orsökum. Endanlegur fjöldi sem könnunin náði til var 1221 manns í FVSA, 339 manns í VFA og 75 manns í Vökli.

Öllum félagsmönnum félaganna var sendur spurningalisti í pósti ásamt bréfi frá formönnum félaganna. Jafnframt var boðið upp á að svara spurningalistanum á netinu. Svör voru ítrekuð tvisvar sinnum auk þess sem félögin auglýstu í staðarmiðlum og á vinnustöðum.

Afraksturinn var 217 svör frá félagsmönnum á Austurlandi, 123 á pappír og 94 á netinu, sem samsvarar 52,4% svarhlutfalli. Svarhlutfallið hjá VFA er 52,8% og hjá Vökli, stéttarfélagi er 50,7%. Það er mat okkar að þetta svarhlutfall teljist mjög gott í útsendri könnun sem þessari.

Mynd 1. Svarhlutfall.

Í köflunum hér fyrir aftan gefur að líta niðurstöður könnunarinnar fyrir VFA og Vökul, stéttarfélag. Við úrvinnslu gagna var tryggt að öll svör væru órekjanleg og að í öllu væri farið eftir reglum Persónuverndar um öflun og meðferð persónuupplýsinga. Mikilvægt er að hafa í huga að hér var um að ræða þýðiskönnun, þ.e. allir félagsmenn sem uppfylltu framangreind skilyrði höfðu tækifæri til að taka þátt í könnuninni. Í almennri úrvinnslu voru notuð öll svör sem bárust og niðurstöður greininga eru settar fram í myndum og töflum. Áreiðanleiki niðurstaðna var metinn með viðeigandi tölfræðilegum aðferðum í hvert sinn og var tekið mið af slíkri greiningu í umræðunni um tengsl milli svara við einstökum spurningum og þeirra bakgrunnspátta sem til skoðunar voru. Tölfræðileg úrvinnsla var unnin í SPSS en myndir og töflur í Excel.

Í úrvinnslu á launaupplýsingum voru notuð svör félagsmanna sem voru í 50% starfshlutfalli eða hærra. Við samanburð á heildarlaunum var reiknað út frá fullu starfi þannig að þeir einstaklingar sem voru í skertu starfshlutfalli voru reiknaðir upp í fullt starfshlutfall. Niðurstöður greininga eru settar fram í myndum og töflum. Í töflunum er að finna fjölda þeirra sem svara á tiltekinn hátt ásamt reiknuðu meðaltali, miðgildi, 25% mörkum, 75% mörkum og staðalfrávikum þar sem það á við.

Í umfjöllunum um laun og vinnutíma eru dregnar ályktanir út frá meðaltali, miðgildi og staðalfrávikum. Miðgildið sýnir þá tölu þar sem helmingur svarenda liggur fyrir neðan og helmingur fyrir ofan. Að sama skapi sýna 25% mörkin þá tölu þar sem fjórðungur svarenda liggur fyrir neðan og 75% mörkin þýða að fjórðungur svarenda liggur fyrir ofan. Miðgildið er oft betra mat á miðlægum en meðaltalið þegar dreifing talnanna er skekkt. Með skekktri dreifingu er átt við það þegar örfáir einstaklingar eru með umtalsvert hærri eða umtalsvert lægri laun en meginþorri fólksins. Óflokkuð laun fólks er gott dæmi um skekka dreifingu þar sem jaðargildin eru í hærri enda launakvarðans. Þegar meðaltalið er herra en miðtalan sýnir það að launadreifingin er með þeim hætti að tiltölulega fámennur hópur fólks hefur há laun miðað við hópinn í heild en það dregur meðaltalið upp miðað við miðtöluna.

Staðalfrávik er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda við spurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

Í myndrænni framsetningu á launaupplýsingum eru notuð línurit og svokölluð kassarit. Kassaritin gefa á mjög skýran og einfaldan hátt til kynna hvernig dreifingu einstaka breyta er háttað. Kassinn eða skyggði flöturinn gefur til kynna á milli hvaða tveggja tölugilda helmingur svara lendir. Í gegnum kassann liggur lágrétt lína en hún sýnir miðju dreifingarinnar. Ef dreifingin er skekkt lendir þessi lína ofan eða neðan við miðju kassans. Út frá kassanum, bæði upp og niður, liggja strik, svonefnd skegg, sem gefa til kynna hversu langt hinn helmingur svaranna teygir sig upp eða niður. Gildi sem lenda 1,5 staðalfrávik eða meira frá meðaltali eru utan þessarar myndrænu framsetningar.

3. Almennar upplýsingar

Í þessum kafla eru athuguð svör fólks frá félögum í VFA og Vökli, stéttarfélagi við nokkrum almennum spurningum sem lýsa betur bakgrunni svarenda. Þetta eru spurningar varðandi kyn, nám, stöðu, starf og starfsaldur.

Mun fleiri konur en karlar eru skráðar sem félagsmenn í þessum tveimur félögum á Austurlandi eða 75,4% konur og 24,6% karlar. Kynjahlutfall svarenda í könnuninni er 77,4% konur og 22,6% karlar. Nokkuð hærra hlutfall kvenna svarar könnuninni en eru í þýðinu og að sama skapi svara hlutfallslega færri karlar. Þessi munur er þó innan skekkjumarka sem þýðir að hægt er að fullyrða að svarendur endurspeglu þýðið nokkuð vel m.t.t. kynferðis.

Hvað menntun svarenda varðar þá hafa hlutfallslega flestir lokið grunnskólaprófi eða 55,4% og 16,9% iðnnámi eða öðru starfsnámi. Háskólaprófi hafa 8,5% lokið. Mun fleiri konur en karlar hafa einungis lokið grunnskólaprófi eða 59,1% kvenna á móti 42,9% karla. Karlar hafa almennt meiri menntun en konur og 12,2% karla hefur lokið háskólaprófi á móti 7,3% kvenna.

Tafla 1. Menntun svarenda eftir kynferði.

	Allir		Karlar		Konur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Grunnskólapróf	118	55,4%	21	42,9%	97	59,1%
Verslunarpróf	16	7,5%	7	14,3%	9	5,5%
Iðnnám eða annað starfsnám	36	16,9%	13	26,5%	23	14,0%
Stúdentspróf	25	11,7%	2	4,1%	23	14,0%
Háskólapróf	18	8,5%	6	12,2%	12	7,3%
Fjöldi alls:	213	100%	49	100%	164	100%

Langflestir svarendur gegna þeirri stöðu að vera almennir starfsmenn í fyrirtækinu eða 62,0% svarenda, 30,6% eru millistjórnendur og 7,4% yfirstjórnendur. Tengsl eru milli kynferðis¹ og stöðu í fyrirtækinu þannig að mun hærra hlutfall karla en kvenna er í stjórnendastöðum. Um 71,9% kvenna eru almennir starfsmenn á móti rúmum 28,6% karla, 24,6%

¹ (Tau-c=,33; a=,000)

kvenna eru millistjórnendur á mótum 51,0% karla og 3,6% kvenna eru yfirstjórnendur á mótum 20,4% karla.

Tafla 2. Staða svarenda eftir kyni.

	Allir		Karlar		Konur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	16	7,4%	10	20,4%	6	3,6%
Millistjórnandi	66	30,6%	25	51,0%	41	24,6%
Almennur starfsmaður	134	62,0%	14	28,6%	120	71,9%
Fjöldi alls:	216	100%	49	100%	167	100%

Hvað störf svarenda varðar þá voru gefnir upp sjö valkostir auk opins valmöguleika, (1) almenn afgreiðslustörf (s.s. í matvöru- eða sérvöruverslun, apóteki, söluskála eða ferðamannaverslun), (2) sérþjálfaður starfsmaður verslana, með verkefnaumsjón (s.s. í matvöru- eða sérvöruverslun, apóteki, söluskála eða ferðamannaverslun), (3) almenn skrifstofustörf (s.s. afgreiðsla og/eða símavarsla), (4) sérhæfð skrifstofustörf (s.s. bókhald, gjaldkerastarf), (5) gestamóttaka hótela og gistiheimila, (6) lyfjateknir og defectrice, (7) ferðamál (s.s. flugafgreiðsla, bílaleiga, ferðaskrifstofa eða afgreiðsla flutningafyrirtækja) og (8) annað. Mjög fáir svöruðu því til að þeir starfi við gestamóttöku hótela og gistiheimila og sem lyfjateknar og defectrice þannig að svör þeirra voru sett saman við svör sem féllu undir valkostinn annað. Þetta var gert til að tryggja órekjanleika þeirra svara.

Flestir svarendur starfa við sérhæfð skrifstofustörf eða 33,8% svarenda og 31,0% við almenn afgreiðslustörf. Mun hærra hlutfall kvenna en karla starfar við sérhæfð skrifstofustörf eða 36,5% kvenna á mótum 24,5% karla. Einnig á það við um almenn afgreiðslustörf því 32,9% kvenna svara því til að þær vinni við almenn afgreiðslustörf en 24,5% karla. Ennfremur er mun hærra hlutfall karla en kvenna sem starfa sem sérþjálfaðir starfsmenn verslana eða 28,6% á mótum 17,4% kvenna.

Tafla 3. Starfs svarenda eftir kyni.

	Allir		Karlur		Konur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Almenn afgreiðslustörf	67	31,0%	12	24,5%	55	32,9%
Sérþjálfaður starfsmaður	43	19,9%	14	28,6%	29	17,4%
Almenn skrifstofustörf	13	6,0%	1	2,0%	12	7,25%
Sérhæfð skrifstofustörf	73	33,8%	12	24,5%	61	36,5%
Ferðamál	8	3,7%	7	14,3%	1	0,6%
Annað	12	5,6%	3	6,1%	9	5,4%
Fjöldi alls:	216	100%	49	100%	167	100%

Varðandi starfsaldur þá var annars vegar spurt um starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi og viðkomandi væri í núna og hins vegar hversu lengi viðkomandi hafi starfað hjá fyrirtækinu sem hann starfar hjá núna.

Flestir hafa starfað í fleiri en 10 ár í sama eða sambærilegu starfi eða 39,8% svarenda, 21,8% í 5-10 ár og 38,4% í 5 ár eða skemur. Mun minni hreyfing virðist vera á konum milli starfa því algengast er að komur hafi starfað lengur en 10 ár í sama eða sambærilegu starfi en algengast er að karlar hafi starfað í 5 ár eða skemur í sama eða sambærilegu starfi.

Tafla 4. Starfsaldur svarenda í sama eða sambærilegu starfi eftir kyni.

	Allir		Karlur		Konur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
5 ár eða skemur	81	38,4%	23	47,9%	58	35,6%
5,1 - 10 ár	46	21,8%	7	14,6%	39	23,9%
10,1 ár eða lengur	84	39,8%	18	37,5%	66	40,5%
Fjöldi alls:	211	100%	48	100%	163	100%

Við nánari skoðun á starfsaldri svarenda hjá núverandi vinnuveitanda má sá að flestir hafa starfað þar í 5 ár eða skemur eða 56,2%, síðan lengur en 10 ár eða 26,7% og fæstir hafa starfað í 5 - 10 ár eða 17,1%. Skiptir þá engu hvort horft er til kvenna eða karla.

Tafla 5. Starfsaldur svarenda í núverandi fyrirtæki eftir kyni.

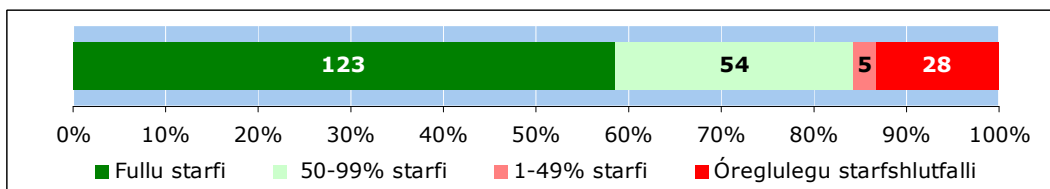
	Allir		Karlur		Konur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
5 ár eða skemur	118	56,2%	24	51,1%	94	57,7%
5,1 - 10 ár	36	17,1%	8	17,0%	28	17,2%
10,1 ár eða lengur	56	26,7%	15	31,9%	41	25,2%
Fjöldi alls:	210	100%	47	100%	163	100%

4. Upplýsingar um laun

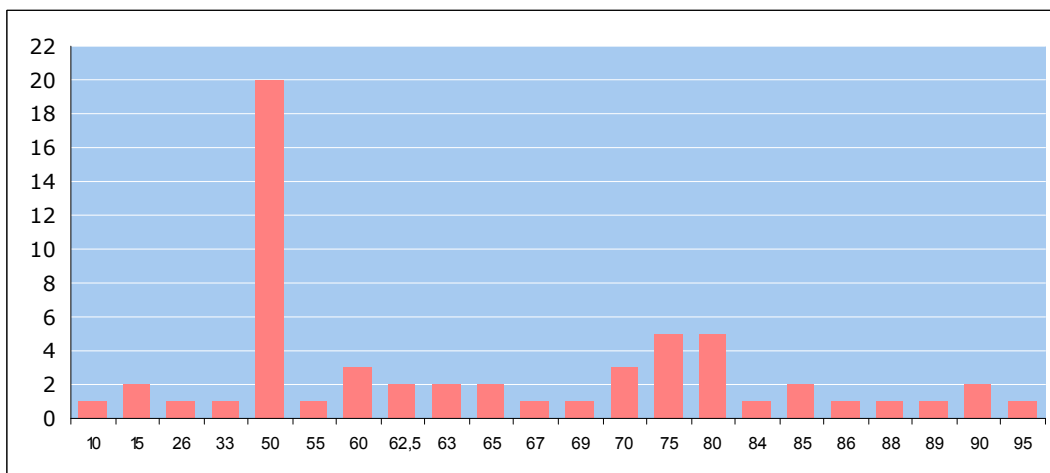
Í þessum kafla er fjallað um laun og launagreiðslur s.s. starfshlutfall, heildarlaun, skiptingu launa, launataxta og vinnutíma. Spurt var tíu spurninga er lúta að þessum þáttum og var þeim skipt niður í fjóra undirkafla, (1) vinnutíma, (2) heildarlaun og grunnlaun, (3) aukagreiðslur og (4) launaupplýsingar eftir kaupþöxtum.

4.1 Vinnutími

Í þessum hluta er fjallað um vinnutíma, þ.e. starfshlutfall og lengd vinnuviku. Í langflestum tilvikum eru svarendur í fullu starfi eða 58,6% svarenda, 28,1% eru í reglulegu hlutastarfi og rúm 13,3% svarenda eru ekki í ákveðnu starfshlutfalli. Við nánari athugun á þeim sem eru í reglulegu starfshlutfalli kemur í ljós að langflestir eru í hálfu starfi eða meira eða 54 talsins og 5 eru í lægra starfshlutfalli en hálfu starfi. Algengast er að viðkomandi sé í 50% starfshlutfalli (20 manns), 5 manns eru í 80% starfshlutfalli og 5 manns eru í 75%. Færri eru í öðrum starfshlutföllum en þessum.

Mynd 2. Ert þú í fullu starfi, reglulegu hlutastarfi eða ert þú ekki í föstu starfshlutfalli?

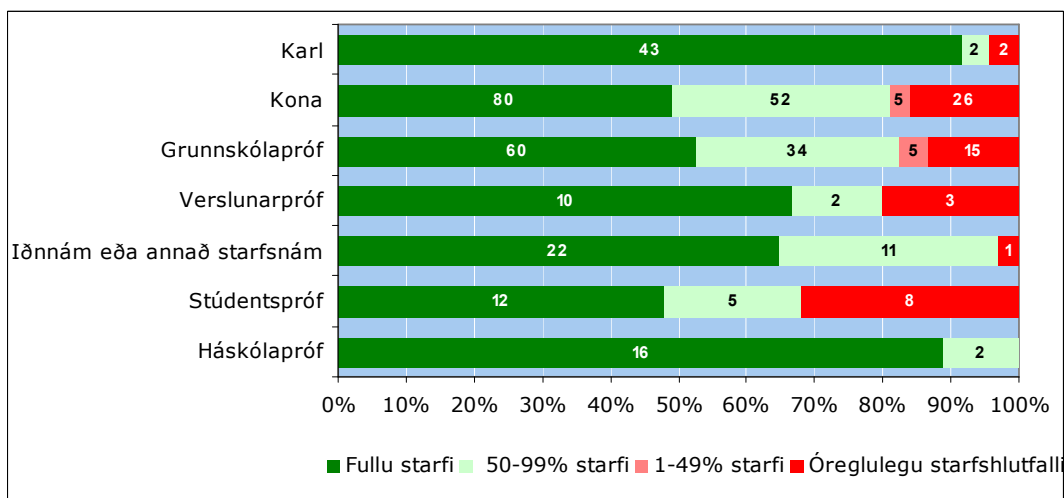

Mynd 3. Tíðni reglulegs starfshlutfalls.

Greina má tengsl milli kynferðis² og starfshlutfalls þannig að miklu fleiri karlar en konur eru í fullu starfi eða 89,6% karla á móti 47,9% kvenna. Rúmlega helmingur kvenna er í skertu starfshlutfalli eða 52,1% á móti 10,5% karla. Hlutfallslega færri starfsfólk með grunnmenntun og stúdentspróf er í fullu starfi eða um 51% þeirra á móti um 63% eða hærra hlutfall starfsfólks með aðra menntun. Munurinn reyndist þó ekki marktækur.

Tafla 6. Starfshlutfall eftir kyni og menntun.

	Í fullu starfi		Í reglulegu hlutastarfi		Ekki ákveðið starfshlutfall	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	43	89,6%	3	6,3%	2	4,2%
Konur	79	47,9%	60	36,4%	26	15,8%
Grunnskólapróf	59	51,3%	41	35,7%	15	13,0%
Verslunarpróf	10	62,5%	3	18,8%	3	18,8%
Iðnnám eða annað starfnám	22	62,9%	12	34,3%	1	2,9%
Stúdentspróf	12	48,0%	5	20,0%	8	32,0%
Háskólapróf	16	88,9%	2	11,1%	-	-

Mynd 4. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.

Hins vegar má sjá tengsl milli stöðu³ svarenda innan fyrirtækisins og starfshlutfalls. Mun hærra hlutfall almennra starfsmanna er í skertu hlutfalli en yfir- eða millistjórnendur eða 41,5% almennra starfsmanna á móti 12,1% milli- stjórnenda. Engin yfirstjórnandi er í reglulegu hlutastarfi. Mun lægra hlutfall þeirra sem vinna við almenn afgreiðslu- og

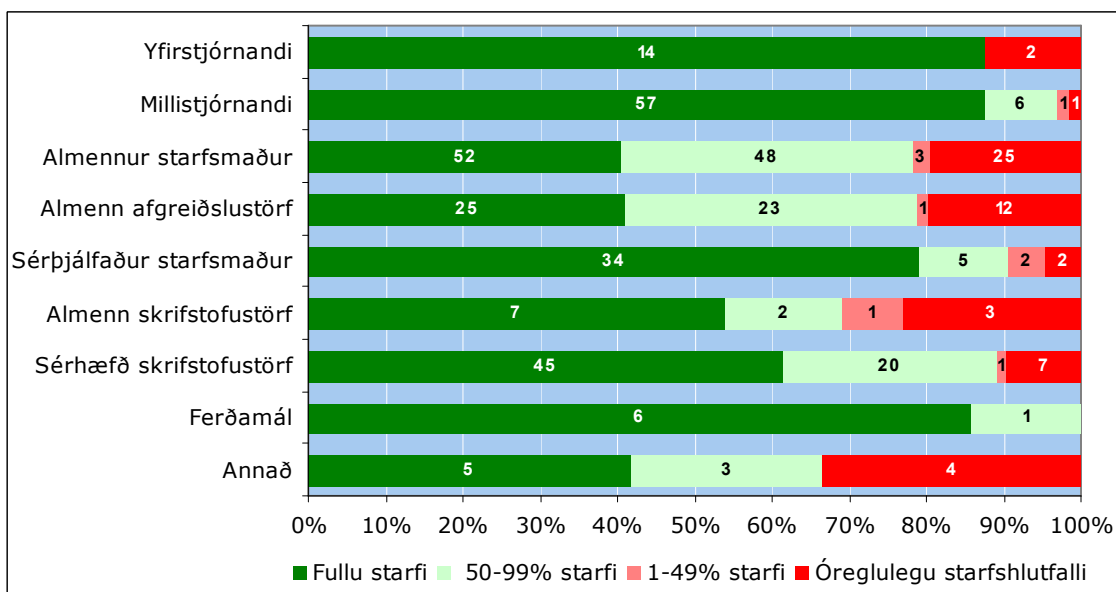
² (Tau-c=,29; α=,000)

³ (Tau-c=33; α=,000)

skrifstofustörf er í fullu starfi sem og þeir sem falla undir önnur störf heldur en sérþjálfaðir starfsmenn og starfsfólk í ferðamálum.

Mynd 5. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.

	Í fullu starfi		Í reglulegu hlutastarfi		Ekki ákveðið starfshlutfall	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	14	87,5%	-	-	2	12,5%
Millistjórnandi	57	86,4%	8	12,1%	1	1,5%
Almennur starfsmaður	51	39,2%	54	41,5%	25	19,2%
Almenn afgreiðslustörf	25	39,1%	27	42,2%	12	18,8%
Sérþjálfaður starfsmaður	33	78,6%	7	16,7%	2	4,8%
Almenn skrifstofustörf	7	53,8%	3	23,1%	3	23,1%
Sérhæfð skrifstofustörf	45	61,6%	21	28,8%	7	9,6%
Ferðamál	6	75,0%	2	25,0%	-	-
Annað	5	41,7%	3	25,0%	4	33,3%

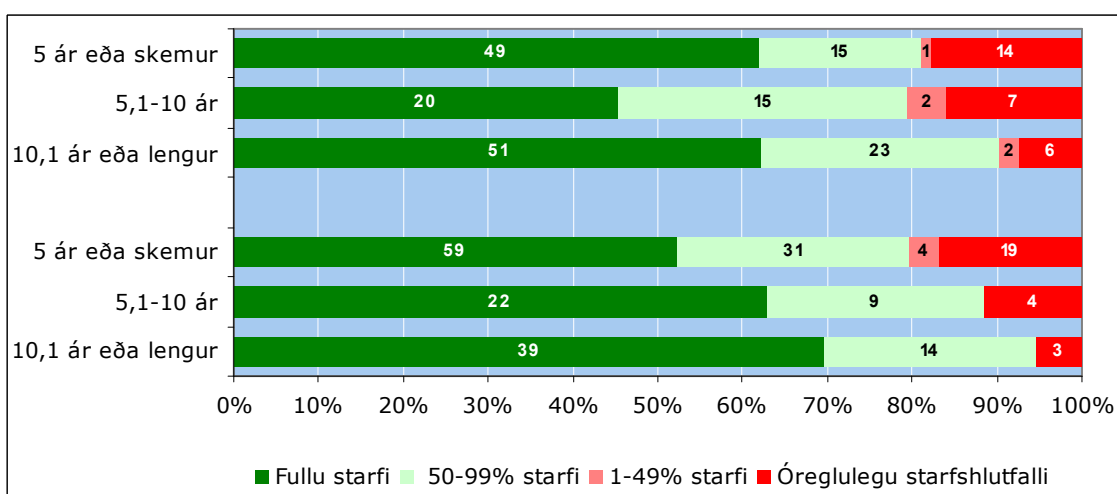
Mynd 6. Starfshlutfall eftir stöðu og starfi.

Algengara er að þeir sem hafa starfað í 5-10 ár í sama eða sambærilegu starfi séu í reglulegu hlutastarfi en þeir sem hafa starfað skemur en í 5 ár eða lengur en í 10 ár eru hlutfallslega flestir í fullu starfi. Tengsl⁴ eru milli starfsaldurs í núverandi fyrirtæki þannig að lengri starfsaldur þýðir hærra hlutfall í fullu starfi.

⁴ (Tau-c=,14; α=,007)

Tafla 7. Starfshlutfall eftir starfsaldri.

	Í fullu starfi		Í reglulegu hlutastarfi		Ekki ákveðið starfshlutfall	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>						
5 ár eða skemur	49	61,3%	17	21,3%	14	17,5%
5,1 – 10 ár	19	42,2%	19	42,2%	7	15,6%
10,1 ár eða lengur	51	61,4%	26	31,3%	6	7,2%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>						
5 ár eða skemur	59	51,3%	37	32,2%	19	16,5%
5,1 – 10 ár	21	60,0%	10	28,6%	4	11,4%
10,1 ár eða lengur	39	69,6%	14	2,0%	3	5,4%

Mynd 7. Starfshlutfall eftir starfsaldri.

Almennt séð má sjá að allir svarendur í 50% stöðugildi eða hærra vinna að meðaltali rúmar 40 klst. á viku en sá sem vinnur lengsta vinnuviku skilar að meðaltali um 79 klst. á viku en sá sem vinnur minnst skilar að meðaltali um 19 klst. á viku. Miðgildið er 40 klst. vinnuvika sem þýðir að helmingur svarenda skilar færri stundum en 40 klst. vinnuviku og helmingurinn skilar fleiri stundum en 40 klst. Þar sem meðaltal og miðgildi er nær það sama er hægt að segja að það ríki jafnvægi í dreifingu vinnustunda.

Tafla 8. Vinnutími svarenda í 50% starfshlutfalli eða hærra, eftir kyni.

	Fjöldi	Meðal-tal	Mið-gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal-frávik
Allir	170	40,1	40,0	19	79	11,3
Karlar	44	47,5	49,0	19	79	10,7
Konur	126	37,5	39,0	19	66	10,3

Sé eingöngu horft til þeirra sem stunda fulla vinnu þá kemur í ljós að meðalvinnuvikan er rúmar 45 klst. og miðgildið er tæplega 43 klst. Sá sem vinnur lengsta vinnuviku vinnur 79 klst. á viku og sá sem vinnur stysta vinnuviku vinnur 35 klst. á viku.

Karlar í fullu starfi vinna að jafnaði mun lengri vinnuviku⁵ en konur eða 49,4 klst. að meðaltali á viku á móti 43,1 klst. Ennfremur má sjá að helmingur karla vinnur 50 klst. eða minna á viku á meðan helmingur kvenna vinnur 40 klst. eða minna á viku. Dreifing svara er mun meiri hjá körlum en konum eins og sjá má á lágsta og hæsta gildi. Staðalfrávikkið sýnir dreifingu svara í kringum meðaltal og þar kemur í ljós að svör kvenna séu aðeins líkari en svör karla þar sem staðalfrávik kvenna er lægra. Lágt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör séu lík en hátt staðalfrávik að þau séu ólík.

Tafla 9. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir kyni.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Allir	113	45,3	42,5	35	79	7,8
Karlar	40	49,4	50,0	39	79	8,9
Konur	73	43,1	40,0	35	65	6,2

Hvað menntun varðar þá hefur hún ekki afgerandi áhrif á lengd vinnuviku en þó má sjá að svarendur með grunnskólapróf vinna að meðaltali lengsta vinnuviku rúmar 46 klst. og helmingur þeirra vinnur 45 klst. eða minna á viku. Svarendur með verslunarpróf vinna að meðaltali stysta vinnuviku rúmar 42 klst. og helmingur þeirra vinnur 40,5 klst. eða minna á viku.

Karlar með iðnnám eða annað starfsnám vinna lengsta vinnuviku af körlum eða rúmar 51 klst. að meðaltali og helmingur þeirra vinnur 50 klst. eða minna á viku. Karlar með verslunarpróf vinna að meðaltali stysta vinnuviku af körlum eða rúmar 42 klst. að meðaltali og helmingur þeirra vinnur tæplega 41 klst. eða minna á viku. Konur með stúdentspróf vinna lengsta vinnuviku af konum eða tæpar 46

⁵ (Tau-c=,41; α=,000)

klst. að meðaltali á viku og helmingur þeirra vinnur 41 klst. á viku. Konur með verslunarpróf vinna stystu vinnuvikuna af konum eða tæpar 37 klst. og helmingur þeirra vinnur 38 klst. eða minna á viku.

Tafla 10. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	56	46,2	45,0	37	65	7,3
Verslunarpróf	10	42,2	40,5	35	50	5,8
Iðnnám eða annað starfsn.	19	45,6	40,0	37	79	10,8
Stúdentspróf	11	45,8	42,0	37	65	9,5
Háskólapróf	16	43,4	42,0	37	55	4,8

Tafla 11. Vinnutími karla í fullu starfi eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	20	50,7	50,0	39	65	7,6
Verslunarpróf	4	47,5	50,0	40	50	5,0
Iðnnám eða annað starfsn.	9	51,2	50,0	40	79	13,4
Stúdentspróf	1	-	-	-	-	-
Háskólapróf	6	44,6	41,3	40	55	6,4

Tafla 12. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	36	43,8	40,7	37	62	6,0
Verslunarpróf	6	38,6	38,0	35	43	2,7
Iðnnám eða annað starfsn.	10	40,5	40,0	37	48	3,5
Stúdentspróf	10	45,9	41,0	37	65	10,0
Háskólapróf	10	42,8	42,0	37	50	3,8

Tengsl eru milli stöðu⁶ hjá fyrirtækinu og lengd vinnuviku þannig að hærri staða þýðir lengri vinnuvika. Yfirstjórnendur vinna að meðaltali tæpar 47 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 48 klst. eða minna á viku. Millistjórnendur vinna einnig að meðaltali tæpar 47 klst. á viku en helmingur þeirra vinnur 43 klst. eða minna á viku. Almennir starfsmenn vinna

⁶ (Tau-c=,36; α=,000)

stystu vinnuvikuna eða að meðaltali tæpar 44 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Karlmenn vinna almennt mun lengri vinnuviku en konur Karlkyns millistjórnendur vinna lengstu vinnuvikuna af körlum eða tæpar 51 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 50 klst. eða minna á viku. Karlkyns yfirstjórnendur vinna stystu vinnuvikuna af körlum eða rúmar 47 klst. og helmingur þeirra vinnur 48 klst. eða minna á viku. Hjá konum þýðir hærri staða lengri vinnuviku. Konur í yfirstjórnendastöðu vinna að meðaltali lengsta vinnuviku kvenna eða tæpar 46 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 45 klst. eða minna á viku. Konur í stöðu sem almennir starfsmenn vinna stysta vinnuviku af konum eða tæpar 43 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Tafla 13. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	13	46,8	48,0	40	60	6,0
Millistjórnandi	53	46,5	43,0	37	79	9,3
Almennur starfsmaður	47	43,6	40,0	35	62	6,0

Tafla 14. Vinnutími karla í fullu starfi eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	9	47,2	48,0	40	60	6,3
Millistjórnandi	23	50,7	50,0	39	79	10,5
Almennur starfsmaður	8	48,0	50,0	40	55	5,8

Tafla 15. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	4	45,8	45,0	40	53	5,9
Millistjórnandi	30	43,3	40,5	37	65	6,9
Almennur starfsmaður	39	42,7	40,0	35	62	5,7

Hvað starf varðar þá hefur það lítil áhrif á lengd vinnuviku svarenda en þó má sjá að starfsfólk í ferðamálum vinna almennt lengri vinnuviku en aðrir eða um 55 klst. á viku að meðaltali og helmingur þeirra vinnur 53 klst. eða minna á viku. Hafa ber þó í huga hve fáir einstaklingar eru á bak við

þessar tölur. Svarendur í sérhæfðum skrifstofustörfum vinna að meðaltali stysta vinnuviku eða tæpar 41 klst. og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Karlar sem starfa við ferðamál vinna að meðaltali lengsta vinnuviku af körlum eða tæpar 55 klst. að meðaltali og helmingur þeirra vinnu 53 klst. eða minna á viku. Karlar sem falla í flokkinn önnur störf vinna stysta vinnuviku af körlum eða tæpar 45 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 45 klst. eða minna á viku.

Konur í almennum afgreiðslustörfum vinna að meðaltali lengsta vinnuviku af konum eða tæpar 49 klst. að meðaltali og helmingur þeirra vinnur tæpar 49 klst. eða minna á viku. Konur í sérhæfðum skrifstofustörfum vinna að meðaltali stysta vinnuviku af konum eða tæpar 40 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Tafla 16. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta- gildi	Hæsta- gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	20	50,5	50,0	40	65	7,9
Sérþj. starfsmaður verslana	33	46,8	45,0	37	65	7,6
Almenn skrifstofustörf	7	41,4	40,0	38	45	2,7
Sérhæfð skrifstofustörf	41	40,9	40,0	35	55	4,2
Ferðamál	6	55,0	53,0	42	79	13,7
Annað	5	45,6	45,0	40	50	3,8

Tafla 17. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta- gildi	Hæsta- gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	7	54,1	55,0	40	65	8,2
Sérþj. starfsmaður verslana	14	48,9	50,0	39	65	7,8
Almenn skrifstofustörf	1	-	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	9	45,3	42,5	40	55	5,9
Ferðamál	6	55,0	53,0	42	79	13,7
Annað	3	44,5	45,0	40	48	4,0

Tafla 18. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	13	48,6	48,5	40	62	7,3
Sérþj. starfsmaður verslana	19	45,2	44,0	37	65	7,2
Almenn skrifstofustörf	6	41,3	40,0	39	45	2,9
Sérhæfð skrifstofustörf	32	39,7	40,0	35	48	2,6
Ferðamál	-	-	-	-	-	-
Annað	2	47,5	47,5	45	50	3,5

Starfsaldur hefur lítið með vinnutímamann að segja hvort sem lítið er til sama eða samskonar starfs eða núverandi starfs. Svarendur sem starfað hafa í 10 ár eða minna í sama eða sambærilegu starfi vinna að meðaltali tæpar 46 klst. vinnuviku en þeir sem hafa starfað í meira en tíu ár tæpar 45 klst. á viku.

Karlar sem starfað hafa í 5-10 ár vinna lengsta vinnuviku af körlum eða tæplega 57 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 58 klst. á viku eða minna. Karlar sem starfað hafa í innan við 5 ár í sama eða sambærilegu starfi vinna stystu vinnuviku af körlum eða rúmar 47 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur tæpar 47 klst. eða minna á viku.

Konur með 5 ára starfsaldur eða styttri í sama eða sambærilegu starfi vinna lengstu vinnuviku af konum eða rúmar 44 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 42 klst. eða minna á viku. Konur sem unnið hafa í 10 ár eða lengur í sama eða sambærilegu starfi vinna stysta vinnuviku af konum eða rúmar 42 klst. á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Tafla 19. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	47	45,7	42,5	37	65	6,9
5,1 – 10 ár	18	45,8	43,0	35	65	8,9
10,1 ár eða lengur	45	44,8	41,0	37	79	8,5

Tafla 20. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	22	47,4	46,5	39	65	7,6
5,1 – 10 ár	4	56,6	58,0	50	60	4,7
10,1 ár eða lengur	14	50,4	50,0	40	79	10,7

Tafla 21. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	25	44,2	42,0	37	62	6,0
5,1 – 10 ár	14	42,7	40,0	35	65	7,3
10,1 ár eða lengur	31	42,2	40,0	37	62	6,0

Svarendur sem starfað hafa í 10 ár eða lengur í sama eða sambærilegu starfi vinna að meðaltali lengsta vinnuviku, rúmar 47 klst. á viku en þeir sem starfað hafa í 5-10 ár vinna að meðaltali tæpar 44 klst. á viku.

Lengri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki þýðir lengri vinnuviku hjá körlum. Karlar sem starfað hafa í 10 ár eða lengur vinna lengsta vinnuviku af körlum eða rúmar 52 klst. að meðaltali á viku og helmingur þeirra vinnur 50 klst. á viku eða minna. Karlar sem starfað hafa í innan við 5 ár hjá núverandi fyrirtæki vinna stystu vinnuviku af körlum eða tæpar 48 klst. að meðaltali á viku og helmingur þeirra vinnur tæpar 47 klst. eða minna á viku.

Konur með 10 ára starfsaldur eða lengur hjá núverandi fyrirtæki vinna lengstu vinnuviku af konum eða rúmar 44 klst. að meðaltali á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku. Konur sem unnið hafa í 5-10 ár hjá núverandi fyrirtæki vinna stysta vinnuviku af konum eða rúmar 40 klst. að meðaltali á viku og helmingur þeirra vinnur 40 klst. eða minna á viku.

Tafla 22. Vinnutími svarenda í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	56	44,8	42,3	37	65	6,2
5,1 – 10 ár	21	43,5	40,0	35	60	6,6
10,1 ár eða lengur	33	47,2	41,4	37	79	10,6

Tafla 23. Vinnutími karla í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	20	47,6	46,5	39	65	7,9
5,1 – 10 ár	6	50,5	50,0	42	60	6,7
10,1 ár eða lengur	12	52,4	50,0	40	79	11,4

Tafla 24. Vinnutími kvenna í fullu starfi eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	36	43,4	42,0	37	51	4,5
5,1 – 10 ár	15	40,7	40,0	35	53	4,1
10,1 ár eða lengur	21	44,2	40,0	37	65	9,1

Þegar meðalvinnuvikan hjá starfsfólki í fullu starfi er skoðuð eftir fyrirkomulagi á yfirvinnu má sjá að þeir sem eru með yfirvinnu innifalda í launum vinna lengstu vinnuvikuna. Þeir vinna að meðaltali 45 klst. á viku en þeir sem fá yfirvinnu greidda að hluta vinna að meðaltali tæpar 38 klst. á viku. Þeir sem fá að fullu greitt fyrir sína yfirvinnu vinna að meðaltali tæpar 40 klst. á viku og þeir sem vinna ekki yfirvinnu vinna að meðaltali 33 klst. á viku.

Greinilegt var að margir gerðu ekki greinarmun á því hvað er eftirvinna eða yfirvinna. Af þeim sökum var þessum tveimur breytum steypt saman í eina breytu sem er hér eftir kölluð yfirvinna. Aðeins 8 manns svöruðu því til að þeir ynnu bæði eftirvinnu og yfirvinnu. Að jafnaði vinnur starfsfólk að meðaltali tæpar 27 klst. á mánuði í yfirvinnu og helmingurinn vinnur rúmar 20 klst. eða færri.

Tengsl eru milli yfirvinnustunda og kynferðis⁷. Karlar vinna að meðaltali mun fleiri yfirvinnustundir en konur eða að meðaltali

⁷ (Tau-c=,40; α=,000)

37,5 klst. á mánuði en konur 22,3 klst. að meðaltali á mánuði. Munar þar 15,2 klst. að meðaltali á mánuði. Helmingur karla vinnur 38 yfirvinnustundir eða færri í hverjum mánuði á meðan helmingur kvenna vinnur 16 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Dreifing yfirvinnustunda milli starfsfólks er skekkt þar sem staðalfrávikkið er mjög hátt og meðaltal og miðgildi nokkuð frábrugðin. Þetta þýðir í raun að það eru örfáir einstaklingar sem skera sig verulega úr og vinna mjög mikla yfirvinnu og hækka þannig meðalatalið. Á þetta við um bæði kynin.

Tafla 25. Yfirvinnustundir eftir kyni.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Allir	107	26,7	20,0	1	132	27,1
Karlar	30	37,5	38,0	8	113	24,8
Konur	77	22,3	11,0	1	132	27,1

Svarendur með grunnskólapróf vinna að meðaltali langflestar yfirvinnustundir á mánuði eða 30 klst. og helmingur þeirra vinnur 20 klst. eða færri á mánuði. Háskólamenntaðir svarendur fylgja þar fast á eftir með 28,4 yfirvinnustundir á mánuði að meðaltali og helmingur þeirra vinnur 25 klst. eða færri á mánuði. Svarendur með verslunarpróf vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir á mánuði eða 11,4 klst. og helmingur þeirra vinnur aðeins 5 klst. eða færri á mánuði.

Karlar með háskólapróf vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir á mánuði meðal karla eða 48,2 klst. og helmingur þeirra vinnur 45,5 klst. eða færri á mánuði. Karlar með iðnnám eða annað starfsnám vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir á mánuði meðal karla eða 30,1 klst. og helmingur þeirra vinnur 20 klst. eða færri á mánuði.

Konur með stúdentspróf vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir á mánuði meðal kvenna eða 28,9 klst. og helmingur þeirra vinnur 10,3 klst. eða færri á mánuði. Konur með verslunarpróf vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir á mánuði meðal kvenna eða 4,9 klst. og helmingur þeirra vinnur 5 klst. eða færri á mánuði.

Tafla 26. Yfirvinnustundir svarenda eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	61	30,0	20,0	3	132	28,0
Verslunarpróf	6	11,4	5,0	3	44	16,1
Iðnnám eða annað starfsn.	19	20,0	9,0	1	113	25,9
Stúdentspróf	11	27,1	10,0	2	106	35,7
Háskólapróf	9	28,4	25,0	5	60	17,6

Tafla 27. Yfirvinnustundir karla eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	16	40,9	39,0	12	80	21,4
Verslunarpróf	1	-	-	-	-	-
Iðnnám eða annað starfsn.	9	30,1	20,0	8	113	33,3
Stúdentspróf	1	-	-	-	-	-
Háskólapróf	3	48,2	45,5	39	60	10,8

Tafla 28. Yfirvinnustundir kvenna eftir menntun.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Grunnskólapróf	45	26,1	19,0	3	132	29,2
Verslunarpróf	5	4,9	5,0	3	8	2,0
Iðnnám eða annað starfsn.	10	10,3	5,8	1	38	12,2
Stúdentspróf	10	28,9	10,3	2	106	37,1
Háskólapróf	6	18,5	21,5	5	30	10,0

Staða⁸ starfsfólks hjá fyrirtækinu hefur áhrif á unna yfirvinnu á mánuði þannig að hærri staða þýðir fleiri yfirvinnustundir að meðaltali á mánuði.

Yfirstjórnendur vinna að meðaltali 34,4 klst. í yfirvinnu á mánuði og helmingur þeirra vinnur 35 klst. í yfirvinnu eða færri á mánuði. Millistjórnendur vinna að meðaltali 29,9 klst. í yfirvinnu á mánuði og helmingur þeirra vinnur 20 klst. í yfirvinnu á mánuði. Almennir starfsmenn vinna að meðaltali 23,4 klst. í yfirvinnu á mánuði og helmingur þeirra vinnur 15,5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

⁸ (Tau-c=,20; α=,014)

Karlar í yfirstjórnendastöðu vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir meðal karla eða 41,3 klst. á mánuði og helmingur þeirra vinnur 37,5 klst. eða færri á mánuði. Karlkyns almennir starfsmenn vinna að meðaltali færstar yfirvinnustundir meðal karla eða 31,7 yfirvinnustundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 38 yfirvinnustundir á mánuði.

Konur í yfirstjórnendastöðu vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir meðal kvenna eða 25,3 klst. á mánuði og helmingur þeirra vinnur 20 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Konur í öðrum stöðum vinna að meðaltali um 22 yfirvinnustundir á mánuði.

Tafla 29. Yfirvinnustundir svarenda eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	7	34,4	35,0	10	70	20,2
Millistjórnandi	40	29,9	20,0	4	113	28,1
Almennur starfsmaður	60	23,4	15,5	1	132	27,3

Tafla 30. Yfirvinnustundir karla eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	4	41,3	37,5	20	70	21,0
Millistjórnandi	18	39,2	32,5	8	113	29,6
Almennur starfsmaður	8	31,7	38,0	9	46	13,7

Tafla 31. Yfirvinnustundir kvenna eftir stöðu.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Yfirstjórnandi	3	25,3	20,0	10	46	18,6
Millistjórnandi	22	22,3	14,5	4	106	25,1
Almennur starfsmaður	52	22,1	10,5	1	132	28,7

Svarendur sem starfa við ferðamál (einungis karlar) vinna að meðaltali langflestar yfirvinnustundir á mánuði eða 62,5 klst. og helmingur þeirra vinnur 64 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Svarendur sem starfa við almenn skrifstofustörf vinna að meðaltali færstar yfirvinnustundir á mánuði eða 6,9 klst. og helmingur þeirra vinnur 5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Karlar sem starfa við ferðamál vinna að meðaltali langflestar yfirvinnustundir meðal karla. Karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum vinna að meðaltali færstar yfirvinnustundir meðal karla eða 23,8 klst. á mánuði og helmingur þeirra vinnur 20 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Konur sem starfa sem sérþjálfaðir starfsmenn verslana vinna að meðaltali 32,5 stundir í yfirvinnu á mánuði á meðan konur í öðrum störfum vinna að meðaltali rúmar 27 stundir eða færri á mánuði í yfirvinnu. Konur í almennum skrifstofustörfum vinna að meðaltali færstar yfirvinnustundir í mánuði eða 6,6 klst. og helmingur þeirra vinnur 5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Hafa ber þó í huga hversu stórt staðalfrávik er í þessum störfum bæði hjá körlum og konum sem þýðir að örfáir einstaklingar eru að vinna mikla yfirvinnu.

Tafla 32. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	38	29,7	20,6	1	112	29,2
Sérþj. starfsmaður verslana	28	32,8	22,5	4	132	29,6
Almenn skrifstofustörf	7	6,9	5,0	1	20	6,4
Sérhæfð skrifstofustörf	24	13,2	8,0	3	44	11,1
Ferðamál	5	62,5	64,0	25	113	33,5
Annað	5	23,7	30,0	5	40	16,0

Tafla 33. Yfirvinnustundir karla eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	8	38,3	38,0	15	80	21,3
Sérþj. starfsmaður verslana	9	33,5	21,0	9	72	22,3
Almenn skrifstofustörf	1	-	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	5	23,8	20,0	8	44	17,0
Ferðamál	5	62,5	64,0	25	113	33,5
Annað	2	37,5	37,5	35	40	3,5

Tafla 34. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Almenn afgreiðslustörf	30	27,4	16,5	1	112	30,8
Sérþj. starfsmaður verslana	19	32,5	24,0	4	132	33,0
Almenn skrifstofustörf	6	6,6	5,0	1	20	6,9
Sérhæfð skrifstofustörf	19	10,3	8,0	3	25	7,4
Ferðamál	-	-	-	-	-	-
Annað	3	14,4	8,3	5	30	13,6

Starfsaldur hefur lítil áhrif á unnar yfirvinnustundir á mánuði hvort sem litið er til sama eða samskonar starfs eða núverandi starfs.

Þó má sjá að hærri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi þýðir færri unnar yfirvinnustundir að meðaltali á mánuði. Svarendur sem starfað hafa í 5 ár eða skemur vinna að meðaltali 29,3 yfirvinnustundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 22,5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Svarendur með 5-10 ára starfsaldur vinna að meðaltali 28 yfirvinnustundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 17,5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Svarendur með lengri starfsaldur en 10 ár vinna að meðaltali 23,8 yfirvinnustundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 16 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Karlar sem hafa starfað í 5-10 ár í sama eða sambærilegu starfi vinna langflestar yfirvinnustundir að meðaltali á mánuði meðal karla eða 71,3 stundir. Á bak við þessar tölur eru þó aðeins þrjár einstaklingar. Karlar sem starfað hafa í 5 ár eða skemur vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir á mánuði meðal karla eða 33 stundir og helmingur þeirra vinnur 31,5 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Konur sem starfað hafa í 5 ár eða skemur í sama eða sambærilegu starfi vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir á mánuði meðal kvenna eða 26,9 stundir og helmingur þeirra vinnur 15,3 klst. eða færri í yfirvinnu á mánuði. Konur sem starfað hafa lengur en í 5 ár vinna að meðaltali um 21 klst. á mánuði í yfirvinnu.

Tafla 35. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	40	29,3	22,5	2	132	29,1
5,1 – 10 ár	22	28,0	17,5	1	106	30,7
10,1 ár eða lengur	43	23,8	16,0	1	113	24,2

Tafla 36. Yfirvinnustundir karla eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	16	33,0	31,5	8	72	18,2
5,1 – 10 ár	3	71,3	70,0	64	80	8,1
10,1 ár eða lengur	11	34,7	35,0	8	113	29,9

Tafla 37. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Mið-gildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	24	26,9	15,3	2	132	34,7
5,1 – 10 ár	19	21,1	10,5	1	106	27,0
10,1 ár eða lengur	32	20,0	12,0	1	97	21,3

Svarendur sem starfað hafa í 10 ár eða lengur hjá núverandi fyrirtæki vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir eða 34,7 stundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 20 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Svarendur með 5-10 ára starfsaldur vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir á mánuði eða 20,8 stundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 10 yfirvinnustundir eða færri á mánuði. Svarendur með 5 ára eða skemmri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki vinna að meðaltali 24,6 yfirvinnustundir á mánuði og helmingur þeirra vinnur 20 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Karlar sem hafa starfað í 5-10 ár hjá núverandi fyrirtæki vinna langflestar yfirvinnustundir að meðaltali á mánuði meðal karla eða 45,8 stundir. Á bak við þessar tölur eru þó aðeins fjórir einstaklingar. Karlar sem starfað hafa í 5 ár eða skemur vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir á mánuði meðal karla eða 31,7 stundir og helmingur þeirra vinnur 25 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Konur sem starfað hafa í 10 ár eða lengur hjá núverandi fyrirtæki vinna að meðaltali flestar yfirvinnustundir á mánuði

meðal kvenna eða 30,4 stundir og helmingur þeirra vinnur 17 klst. eða færri í yfirvinnu á mánuði. Konur sem starfað hafa í 5-10 ár vinna að meðaltali fæstar yfirvinnustundir meðal kvenna eða um 14,2 klst. á mánuði í yfirvinnu og helmingur þeirra vinnur 10 yfirvinnustundir eða færri á mánuði.

Tafla 38. Yfirvinnustundir svarenda eftir starfsaldri í núverandi starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	57	24,6	20,0	1	132	25,5
5,1 – 10 ár	19	20,8	10,0	3	70	20,4
10,1 ár eða lengur	30	34,7	20,0	1	113	33,0

Tafla 39. Yfirvinnustundir karla eftir starfsaldri í núverandi starfi.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	17	31,7	25,0	8	72	18,3
5,1 – 10 ár	4	45,8	52,0	9	70	27,7
10,1 ár eða lengur	9	44,6	38,0	8	113	33,4

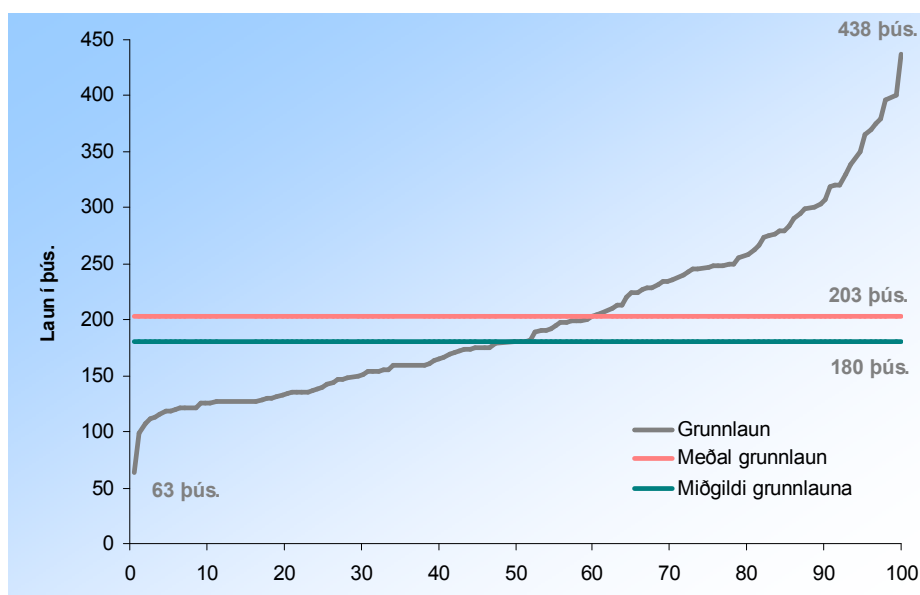
Tafla 40. Yfirvinnustundir kvenna eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
5 ár eða skemur	40	21,6	10,5	1	132	27,6
5,1 – 10 ár	15	14,2	10,0	3	46	12,1
10,1 ár eða lengur	21	30,4	17,0	1	106	32,7

4.2 Heildarlaun og grunnlaun

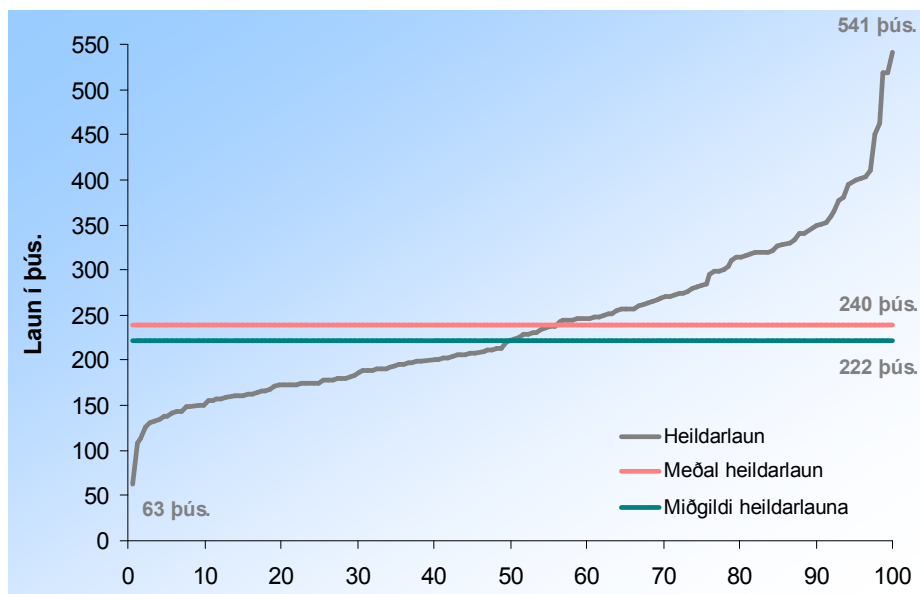
Í þessum hluta er fjallað um laun starfsfólks þ.e. heildarlaun og grunnlaun eða föst mánaðarlaun. Aðeins eru teknir með þeir einstaklingar sem eru í 50% starfshlutfalli eða hærra. Laun þeirra sem eru í 50-99% starfshlutfalli voru reiknuð upp í 100% starf. Hafa ber í huga að í þeim tilvikum þegar um frekar fáa einstaklingar er að ræða gefa launaupplýsingar frekar vísbendingar um laun en beina viðmiðun.

Alls eru það 152 einstaklingar sem gáfu upplýsingar um grunnlaun sín og eru í 50% starfshlutfalli eða hærra. Almennt séð má sjá að meðalgrunnlaun eru 203 þús. á mánuði en 50% svarenda hefur 180 þús. í grunnlaun á mánuði eða minna og 25% hærra en 247 þús. í grunnlaun á mánuði. Fjórðungur svarenda hefur 139 þús. eða minna í grunnlaun á mánuði. Hæstu grunnlaunin eru 438 þús. á mánuði og þau lægstu 63 þús. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn hefur tæplega sjöföld mánaðarlaun þess launalægsta.

Mynd 8. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna

Alls gáfu 172 einstaklingar upp heildarlaun sína. Meðalheildarlaun eru 240 þús. á mánuði og helmingur svarenda hefur 222 þús. eða minna í heildarlaun á mánuði. Fjórðungur svarenda hefur 175 þús. eða minna í heildarlaun á mánuði og 25% svarenda eða fleiri hafa yfir 282 þús. á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn hefur 541 þús. á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti hefur 63 þús. á mánuði, eða nær nífalt lægri laun en sá launahæsti.

Mynd 9. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna

Þar sem meðaltal bæði grunnlauna og heildarlauna er hærra en miðgildið þýðir það að örfáir einstaklingar hafa mun hærri laun en meginþorrinn og toga þannig meðaltalið upp. Miðgildið gefur því betri upplýsingar varðandi miðlægni launa.

Kynferði hefur áhrif á laun starfsfólks hvort heldur sem litið er til grunnlauna⁹ eða heildarlauna¹⁰. Karlar hafa að meðaltali mun hærri laun en konur bæði í grunnlaun og heildarlaun.

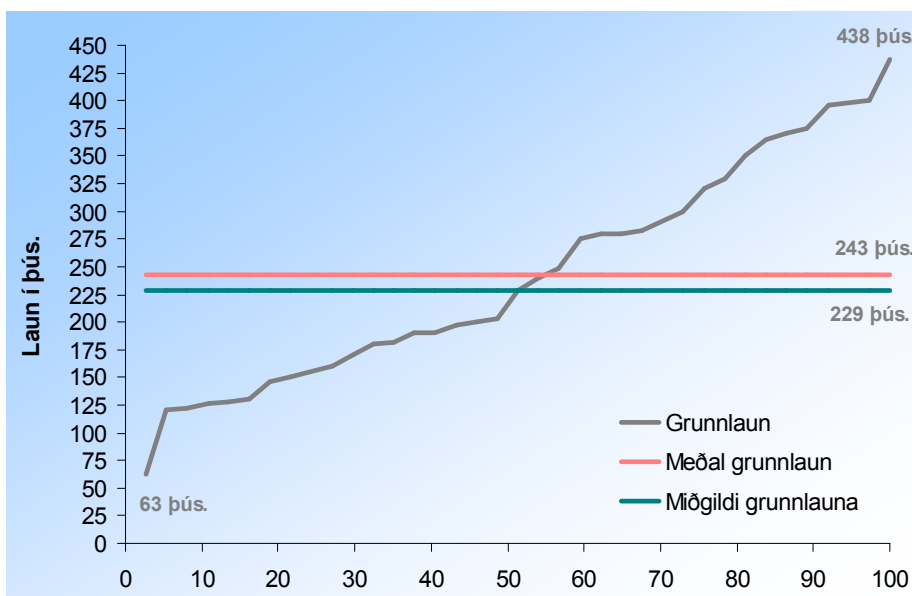
Tafla 41. Dreifing grunn- og heildarlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk
Allir	152	203	139	180	247	172	241	175	222	282
Karlar	37	243	155	229	320	44	296	211	280	350
Konur	115	190	136	175	234	128	221	172	205	263

Alls gáfu 37 karlar upp grunnlaun sín og eru meðalgrunnlaun karla 243 þúsund á mánuði og miðgildi grunnlauna 229 þúsund. Launahæsti karlinn hefur 438 þús. á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þús. á mánuði. Þetta þýðir að sá launahæsti hefur tæplega sjöföld laun þess launalægsta.

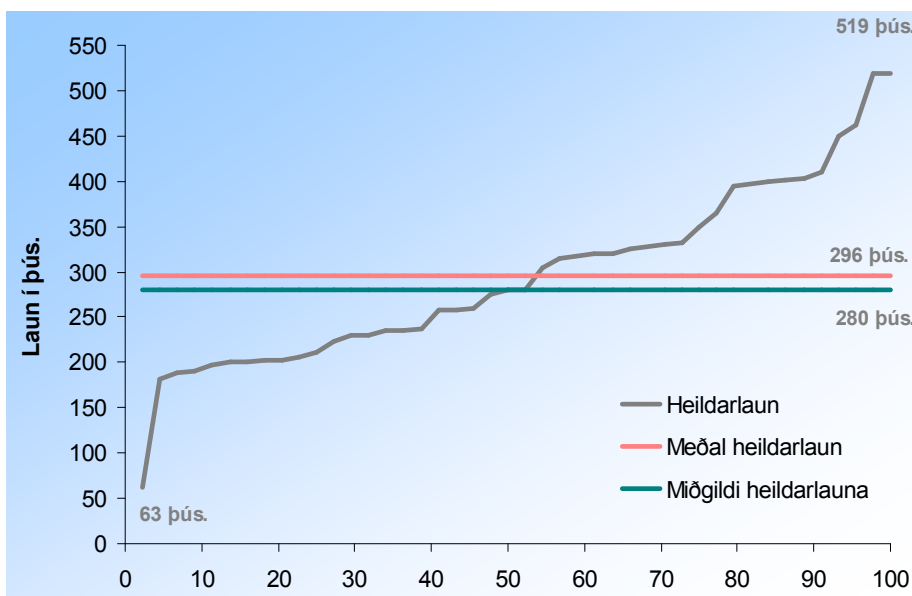
⁹ (Tau-c=,23; a=,007)

¹⁰ (Tau-c=,39; a=,000)

Mynd 10. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna karla.

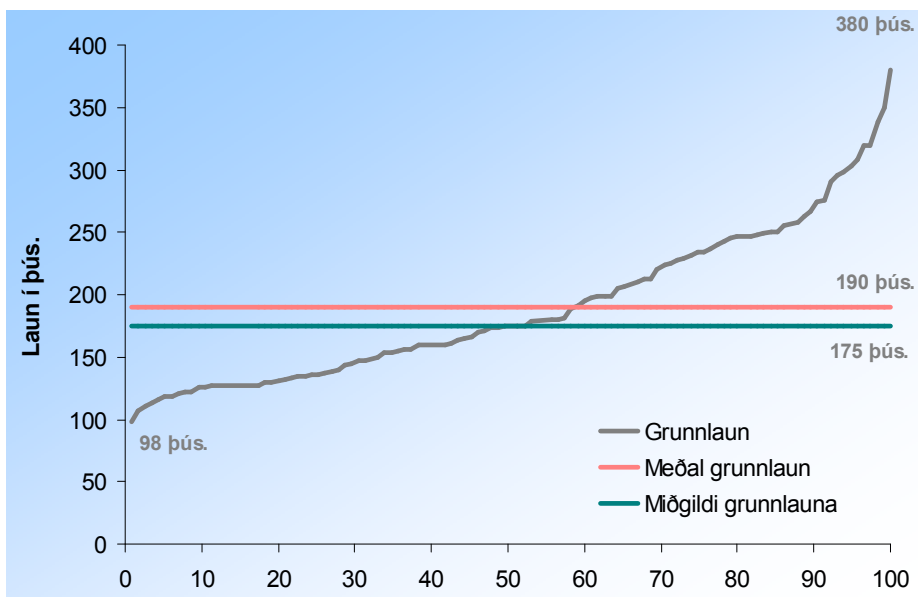
Alls gáfu 44 karlar upp heildarlaun sín. Meðaltal heildarlauna karla eru 296 þús. á mánuði og miðgildi heildarlauna 280 þús. Launahæsti karlinn hefur 519 þús. í heildarlaun á mánuði og sá launalægsti 63 þús. á mánuði. Þetta þýðir að launahæsti karlinn hefur rúmlega áttíuföld laun á við þann launalægsta.

Mynd 11. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna karla.

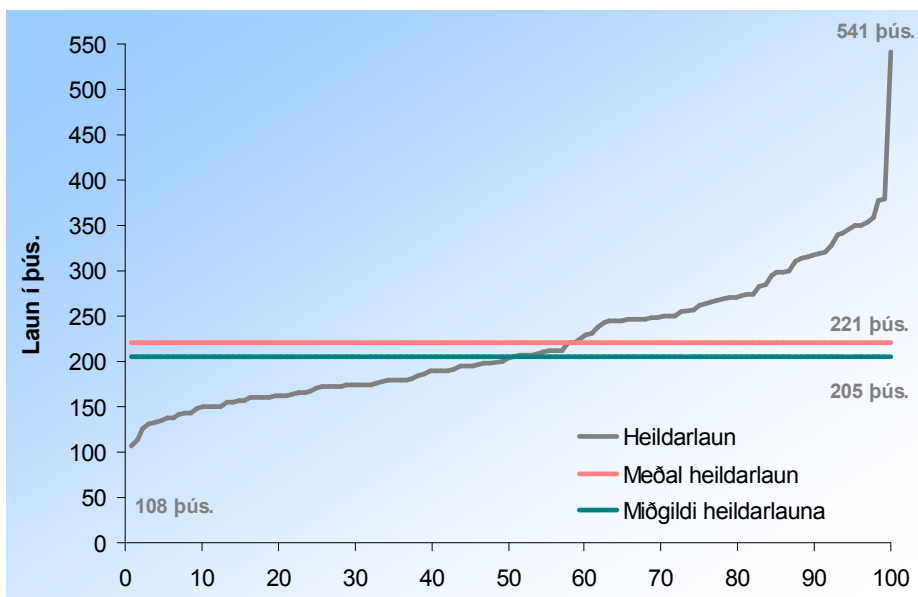
Alls gáfu 115 konur upp grunnlaun sín. Meðaltal grunnlauna kvenna eru 190 þús. á mánuði og miðgildi grunnlauna 175 þús. Launahæsta konan hefur 380 þús. í grunnlaun á mánuði

og sú launalægsta 98 þús. á mánuði. Þetta þýðir að launahæsta konan hefur nær fjórföld laun á við þá launalægstu.

Mynd 12. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna kvenna.

Alls gáfu 128 konur upp heildarlaun sín. Meðaltal heildarlauna kvenna eru 221 þús. á mánuði og miðgildi heildarlauna 205 þús. Launahæsta konan hefur 541 þús. í heildarlaun á mánuði og sú launalægsta 108 þús. á mánuði. Þetta þýðir að launahæsta konan hefur nær fimmföld laun á við þá launalægstu.

Mynd 13. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna kvenna.

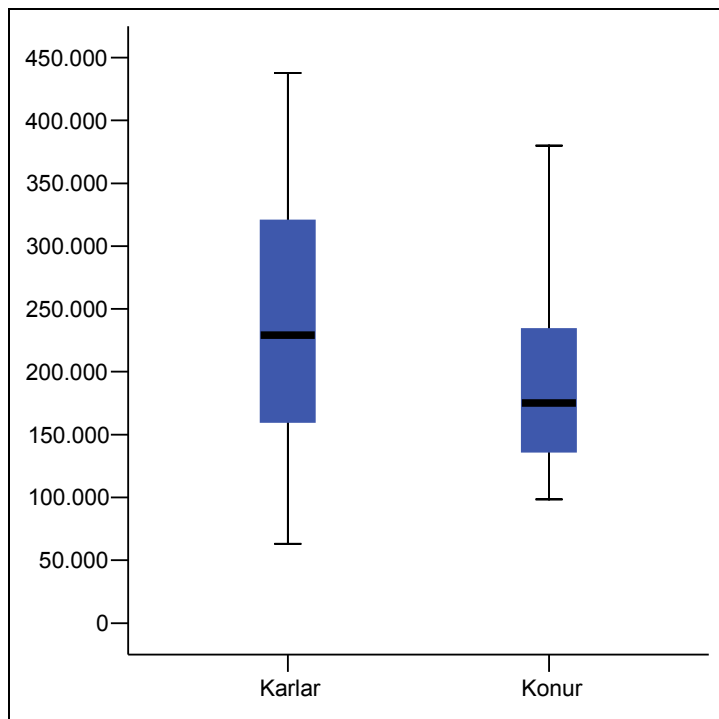
Sjá má á þessum tölum að þó nokkur munur er bæði grunnlaunum og heildarlaunum karla og kvenna.

Tafla 42. Samanburður á launum karla og kvenna eftir eðli.

Í þús.	Samanturður á meðaltali				Samanturður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Grunnlaun	53	636	27,9%	Karlar	54	648	30,9%	Karlar
Heildarlaun	75	900	33,9%	Karlar	75	900	36,6%	Karlar

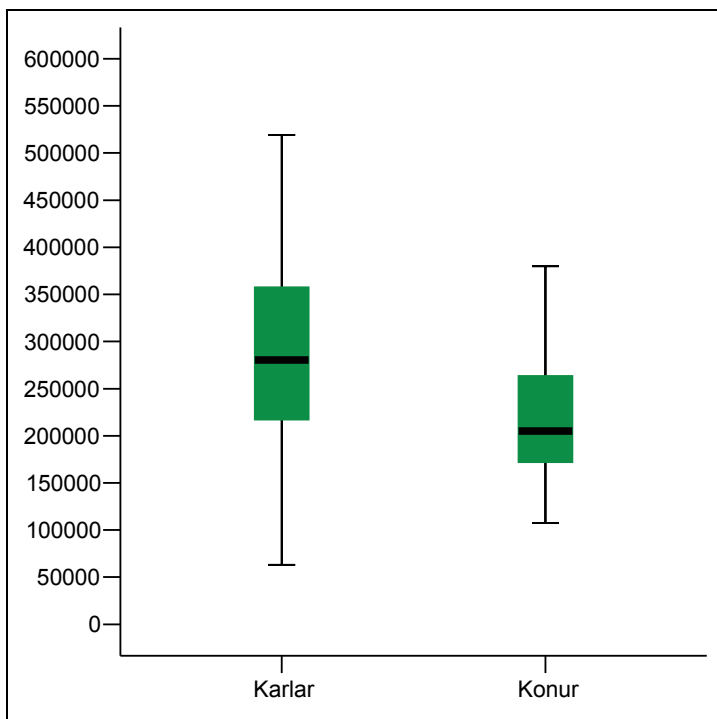
Karlar hafa að meðaltali 243 þúsund í grunnlaun á mánuði en konur að meðaltali 190 þúsund. Munar þar 53 þúsundum á mánuði eða 27,9%. Þetta þýðir að karlar hafa 636 þúsundum meira í árslaun en konur. Helmingur karla hefur 229 þúsund í grunnlaun eða minna á mánuði en helmingur kvenna hefur 175 þúsund í grunnlaun á mánuði eða minna. Þetta þýðir 30,9% launamun, körlum í vil.

Laun kvenna dreifast mun þéttar í kringum meðaltalið en karla. Sjá má á myndinni hér fyrir aftan að staðalfrávikidd er nokkuð hátt bæði hjá körlum og konum en þó síst neðri mörkin hjá konum.

Mynd 14. Dreifing grunnlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.

Hvað heildarlaun varðar þá hafa karlar að meðaltali 296 þúsund í heildarlaun á mánuði en konur 221 þúsund. Munurinn á meðalheildarlaunum karla og kvenna er 75 þúsund á mánuði eða 900 þús. á ári (33,9%). Helmingur karla hefur 280 þúsund eða minna í heildarlaun á mánuði en helmingur kvenna hefur 205 þúsund í heildarlaun á mánuði. Þetta þýðir 36,9% launamun, körlum í vil.

Mynd 15. Dreifing heildarlauna svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni.

Menntun hefur veruleg áhrif á bæði grunnlaun¹¹ starfsfólks og heildarlaun¹² starfsfólks. Meiri menntun þýðir að öllu jöfnu hærri laun, hvort heldur sem er, grunnlaun eða heildarlaun. Þó sker starfsfólk sem hefur verslunarpróf sig nokkuð úr hvað þetta varðar en það er að meðaltali með nokkuð hærri laun en fólk með iðnnám eða annað starfsnám og stúdentspróf.

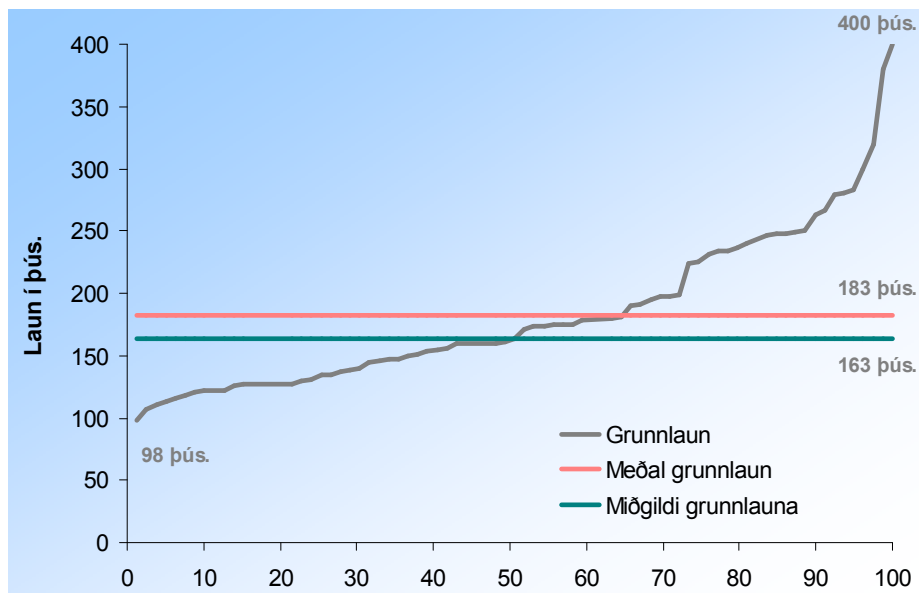
¹¹ (Tau-c=,22; α=,000)

¹² (Tau-c=,21; α=,001)

Tafla 43. Grunn- og heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
Grunnmenntun	79	183	134	163	231	91	223	173	200	266
Verslunarpróf	11	249	160	258	297	12	278	180	258	326
Iönnám eða starfnám	30	201	132	194	229	31	224	165	207	246
Stúdentspróf	14	195	150	190	221	17	256	180	243	257
Háskólapróf	15	279	200	304	338	18	317	245	329	355

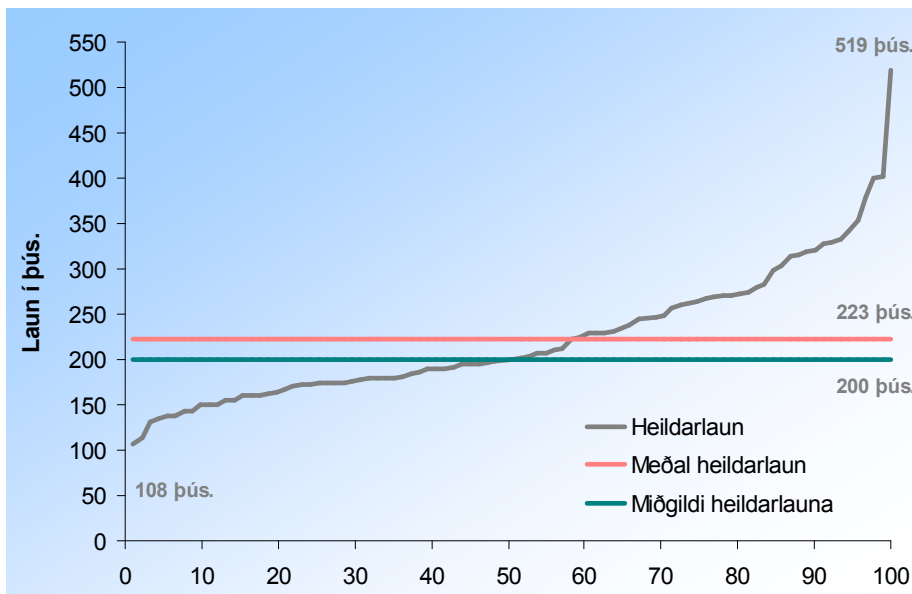
Lægsti launahópurinn er starfsfólk með grunnmenntun, bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun. Alls gáfu 79 manns með grunnmenntun upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 183 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 163 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með grunnmenntun hefur 400 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 98 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með grunnmenntun hefur nær fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 16. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með grunnmenntun.

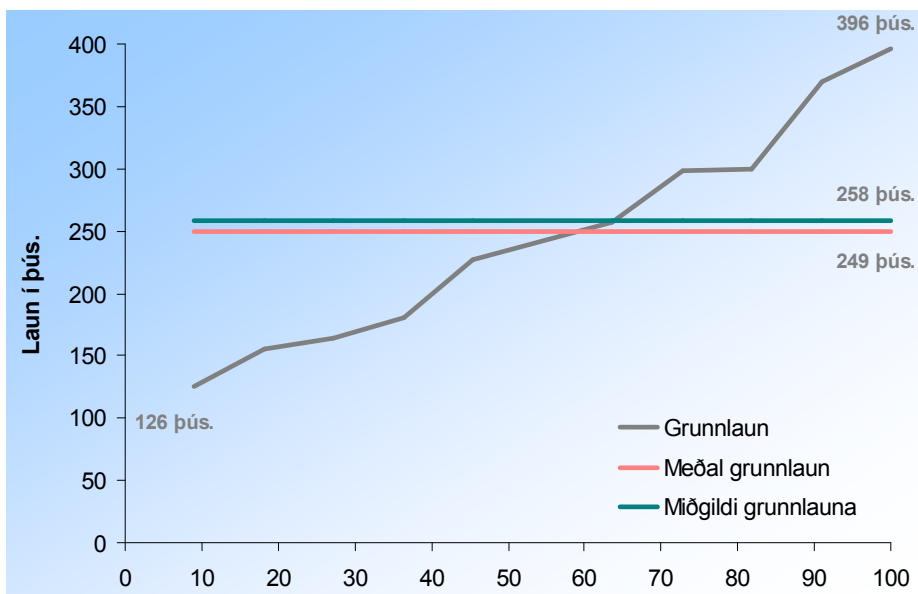
Alls gáfu 91 einstaklingur með grunnmenntun upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 223 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 200 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með grunnmenntun

hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 108 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með grunnmenntun hefur tæplega fimmföld heildarlaun þess launalægsta.

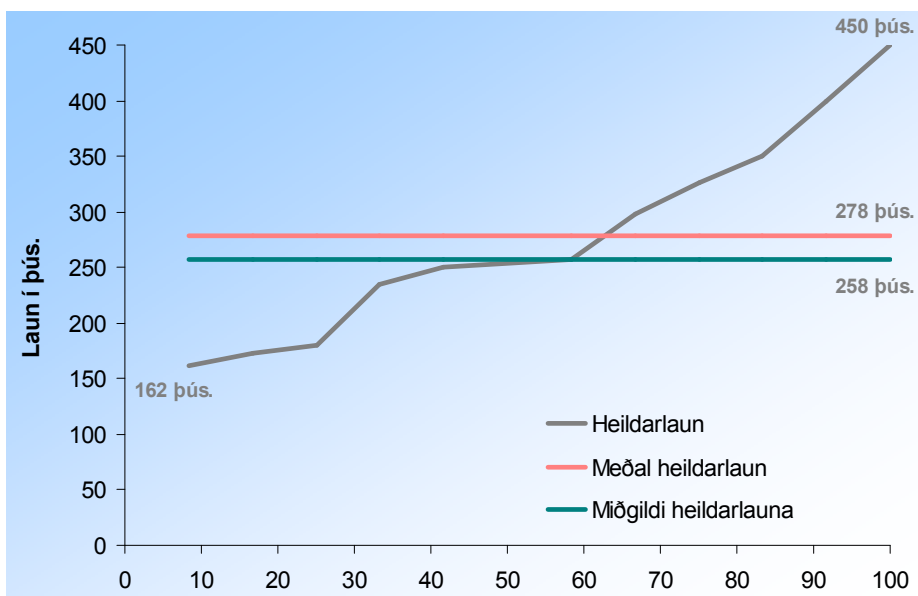
Mynd 17. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagmönnum með grunnmenntun.

Alls gáfu 11 manns með verslunarpróf upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 258 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 249 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með verslunarpróf hefur 396 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 126 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með verslunarpróf hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

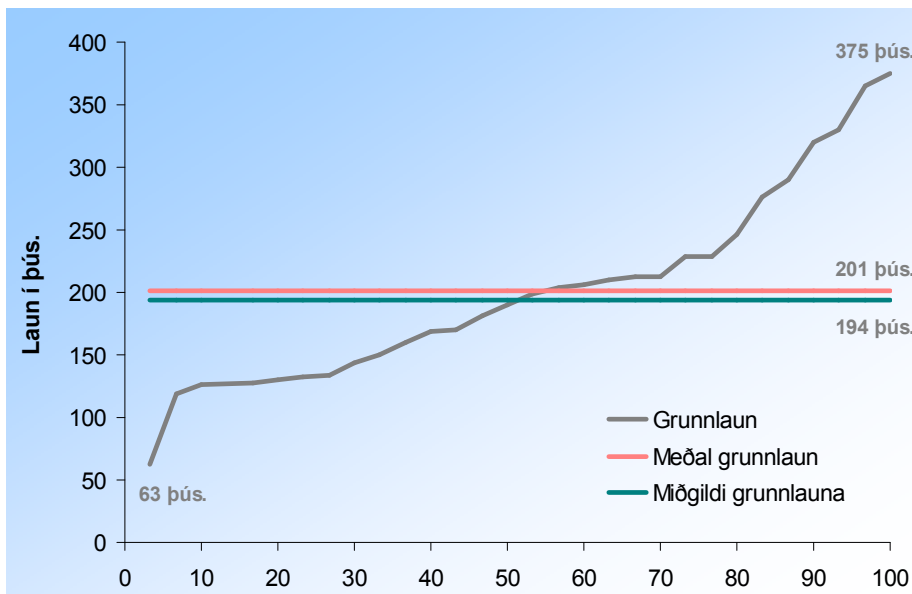
Mynd 18. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með verslunarpróf.

Alls gáfu 12 manns með verslunarpróf upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 278 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 258 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með verslunarpróf hefur 450 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 162 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með verslunarpróf hefur tæplega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

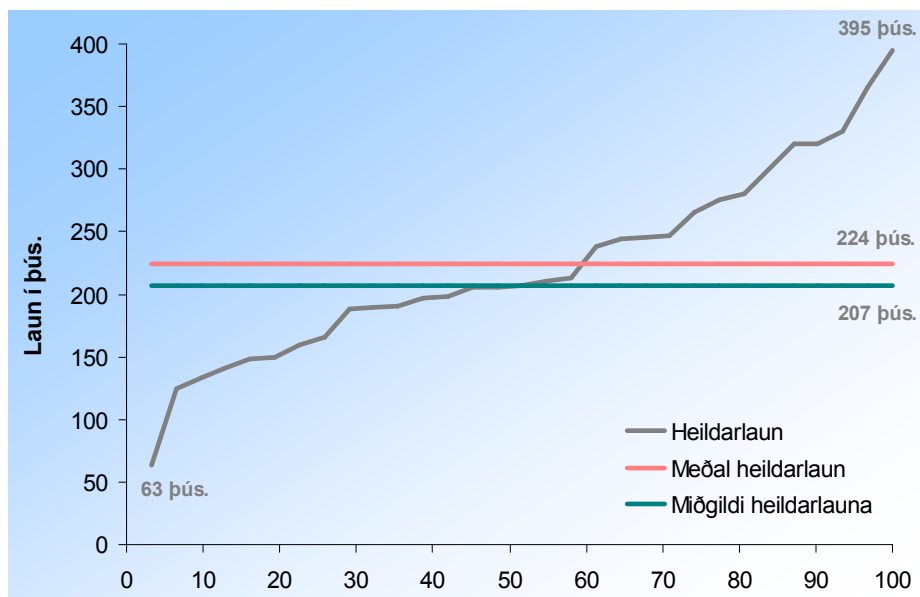
Mynd 19. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum með verslunarpróf.

Alls gáfu 30 manns með iðnnám eða annað starfsnám upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 201 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 194 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með iðnnám eða annað starfsnám hefur 375 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með iðnnám eða annað starfsnám hefur tæplega sexföld grunnlaun þess launalægsta.

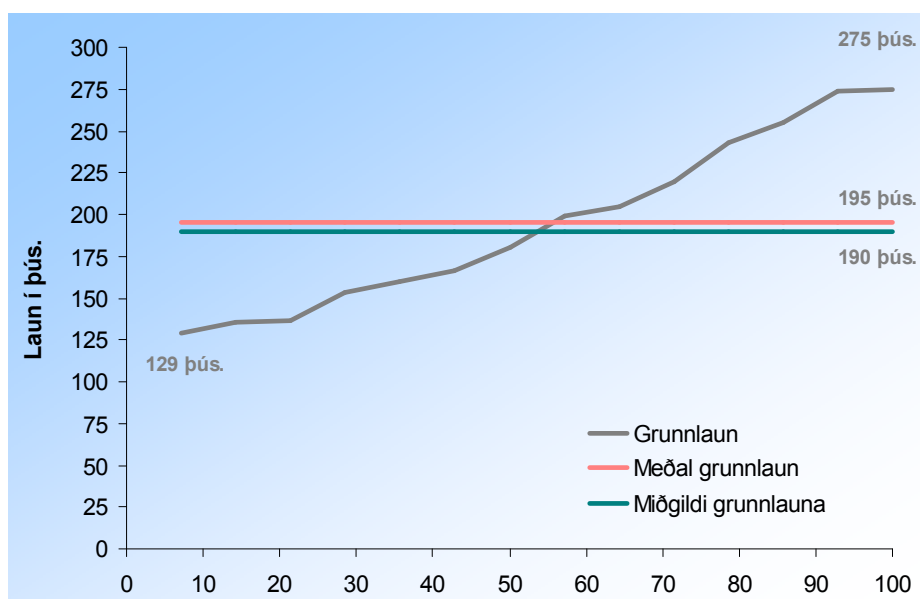
Mynd 20. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með iðnnám eða annað starfsnám.

Alls gáfu 31 manns með iðnnám eða annað starfsnám upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 224 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 207 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með iðnnám eða annað starfsnám hefur 395 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með iðnnám eða annað starfsnám hefur rúmlega sexföld heildarlaun þess launalægsta.

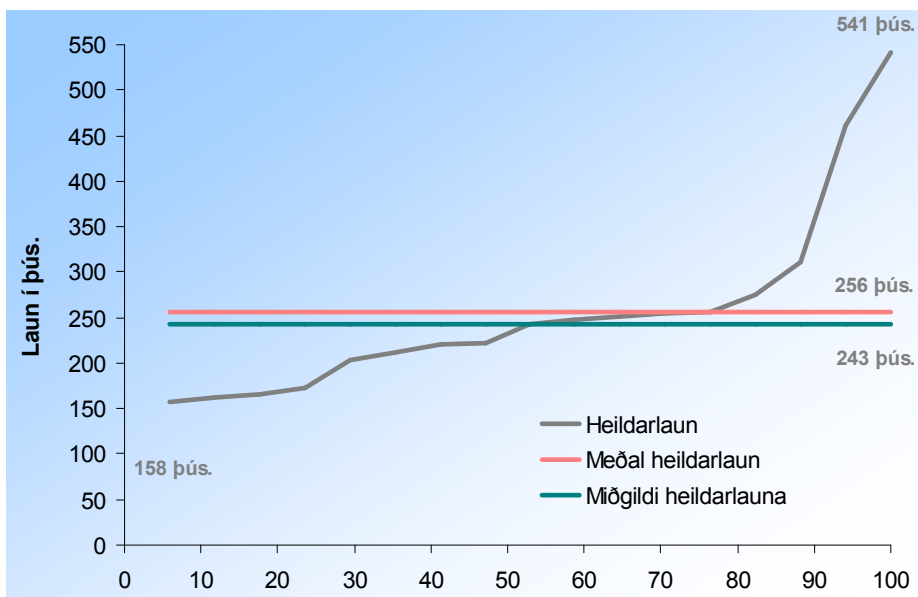
Mynd 21. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með iðnnám eða annað starfsnám.

Alls gáfu 14 einstaklingur með stúdentspróf upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 195 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 190 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með stúdentspróf hefur 275 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 129 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með stúdentspróf hefur rúmlega tvöföld grunnlaun þess launalægsta.

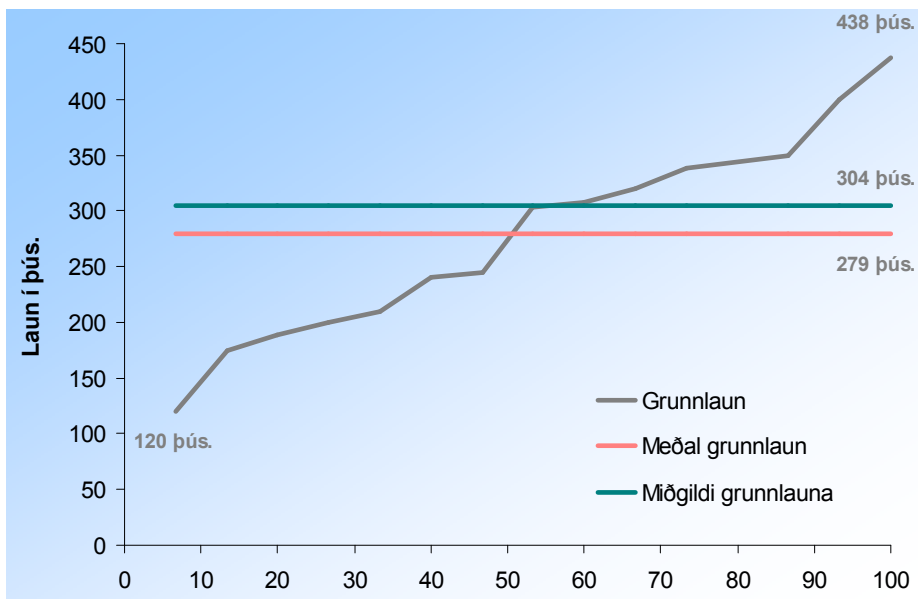
Mynd 22. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með stúdentspróf.

Alls gáfu 17 manns með stúdentspróf upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 256 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 243 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn með stúdentspróf hefur 541 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 158 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með stúdentspróf hefur rúmlega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

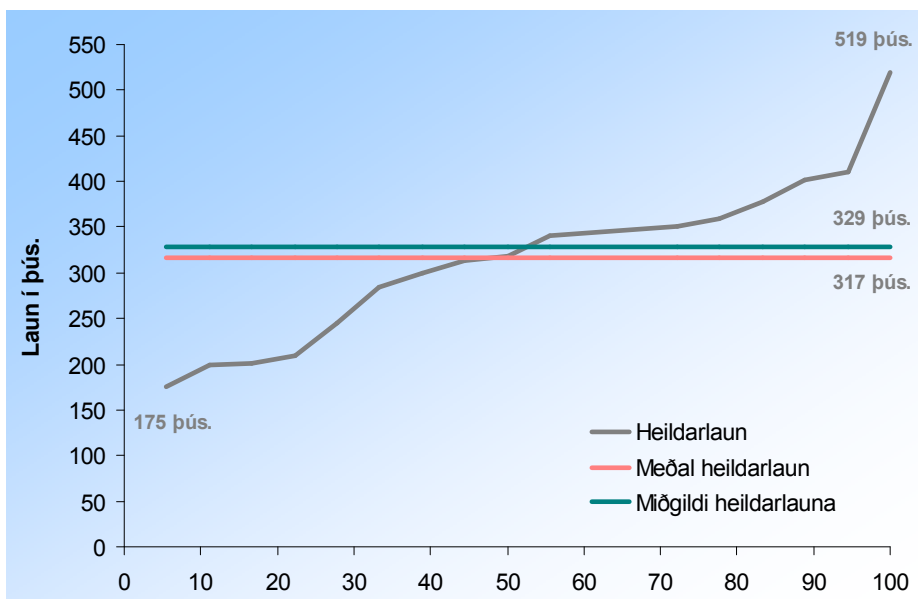
Mynd 23. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með stúdentspróf.

Alls gáfu 15 manns með háskólapróf upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 279 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 304 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn með háskólapróf hefur 438 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 120 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með háskólapróf hefur tæplega fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 24. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum með háskólapróf.

Alls gáfu 18 einstaklingur með háskólapróf upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 317 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 329 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn með háskólapróf hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 175 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með háskólapróf hefur tæplega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 25. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum með háskólapróf.

Lægsti launahópurinn er starfsfólk með grunnmenntun hvað varðar grunnlaun og heildarlaun. Hæsti launahópurinn er starfsfólk með háskólapróf bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun. Munar þar 57,5% á meðalgrunnlaunum og 86,5% sé horft á miðgildi grunnlauna. Hvað heildarlaunin varðar þá er munurinn 42,2% á meðallaunum og 64,5% sé horft til miðgildis.

Tafla 44. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
Grunnmenntun	15	222	155	198	279	19	286	220	260	322
Verslunarpróf	4	298	-	335	-	4	353	-	363	-
Iðnnám eða starfnám	13	228	133	203	315	13	259	194	276	320
Stúdentspróf	-	-	-	-	-	2	359	-	359	-
Háskólapróf	5	302	-	350	-	6	347	-	376	-

Tafla 45. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir menntun.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
Grunnmenntun	64	174	127	160	197	72	207	164	189	247
Verslunarpróf	7	220	162	227	238	8	241	172	254	258
Iðnnám eða starfnám	17	180	132	169	211	18	198	149	202	240
Stúdentspróf	14	195	150	190	225	15	243	170	221	252
Háskólapróf	10	268	200	274	312	12	302	245	316	345

Sé horft á launin eftir kynferði má sjá að meðal grunnlaun karla með grunnmenntun eru 222 þúsund á mánuði og helmingur karla hefur 198 þúsund eða minna á mánuði. Konur með grunnmenntun hafa 174 þúsund að meðaltali á mánuði og helmingur kvenna með grunnmenntun hefur 160 þúsund eða minna á mánuði. Miðað við miðgildið þá hafa konur með grunnmenntun 23,8% lægri laun en karlar með grunnmenntun og 27,6% sé horft á meðaltalið. Athygli vekur að 75% kvenna með grunnmenntun hafa að meðaltali mun lægri grunnlaun (197 þús.) en nokkur hópur karla (222-302 þús.).

Sé horft á meðaltal heildarlauna starfsfólks með grunnmenntun er launamunurinn 38,2% körlum í vil en sé horft á miðgildi heildarlauna starfsfólks með grunnmenntun er launamunurinn 37,6% körlum í vil.

Tafla 46. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir menntun.

Í þús.	Samanturður á meðaltali				Samanturður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Grunnmenntun	48	576	27,6%	Karlar	38	456	23,8%	Karlar
Verslunarpróf	78	936	35,5%	Karlar	108	1296	47,6%	Karlar
Iðnnám eða starfnám	48	576	26,7%	Karlar	34	408	20,1%	Karlar
Stúdentspróf	-	-	-	Karlar	-	-	-	Karlar
Háskólapróf	34	408	12,7%	Karlar	76	912	27,7%	Karlar

Tafla 47. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir menntun.

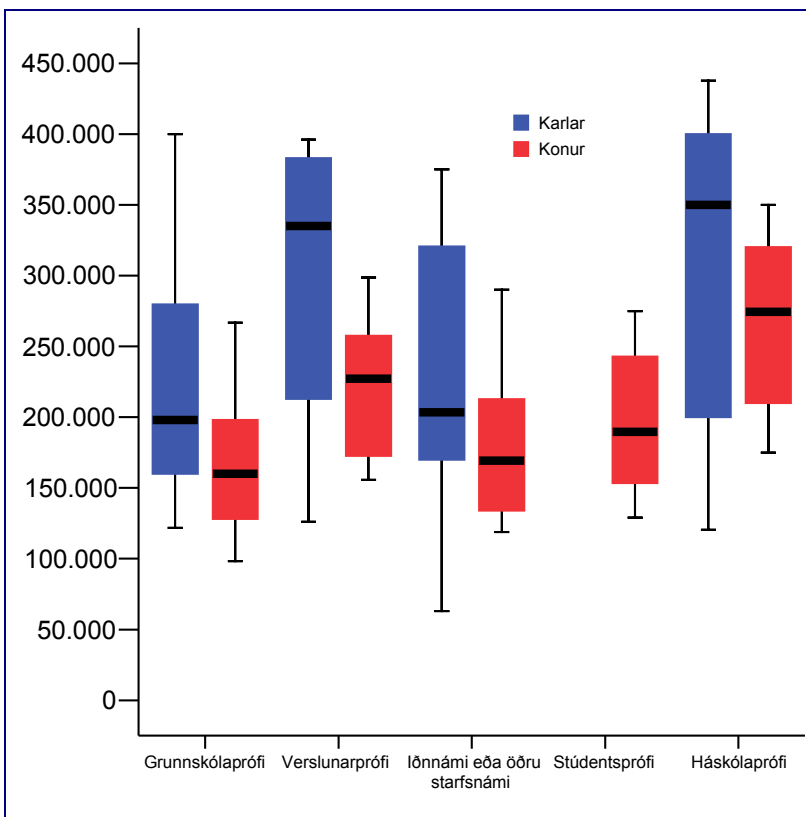
Í þús.	Samanturður á meðaltali				Samanturður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Grunnmenntun	79	948	38,2%	Karlar	71	852	37,6%	Karlar
Verslunarpróf	112	1344	46,5%	Karlar	109	1308	42,9%	Karlar
Iðnnám eða starfnám	61	732	30,8%	Karlar	74	888	36,6%	Karlar
Stúdentspróf	116	1392	47,7%	Karlar	138	1656	62,4%	Karlar
Háskólapróf	45	540	14,9%	Karlar	60	720	19,0%	Karlar

Háskólamenntaður karl hefur að meðaltali 302 þúsund í grunnlaun á mánuði og að meðaltali 347 þúsund á mánuði í heildarlaun. Háskólamenntuð kona hefur að meðaltali 268 þúsund á mánuði í grunnlaun og að meðaltali 302 þúsund á mánuði í heildarlaun. Munurinn á meðalgrunnlaunum háskólamenntaðra karla og kvenna er 34 þúsund á mánuði og 408 þúsund á ári sem þýðir 12,7% launamun, körlum í vil. Helmingur karla með háskólamenntun hefur 376 þúsund á mánuði eða minna en háskólamenntaðar konur hafa 302 þúsund á mánuði eða minna. Þetta þýðir 27,7% launamun, körlum í vil. Hvað heildarlaunin varðar þá er meðallaunamunurinn 14,9% körlum í vil og á miðgildi launa munar 19,0%, einnig körlum í vil.

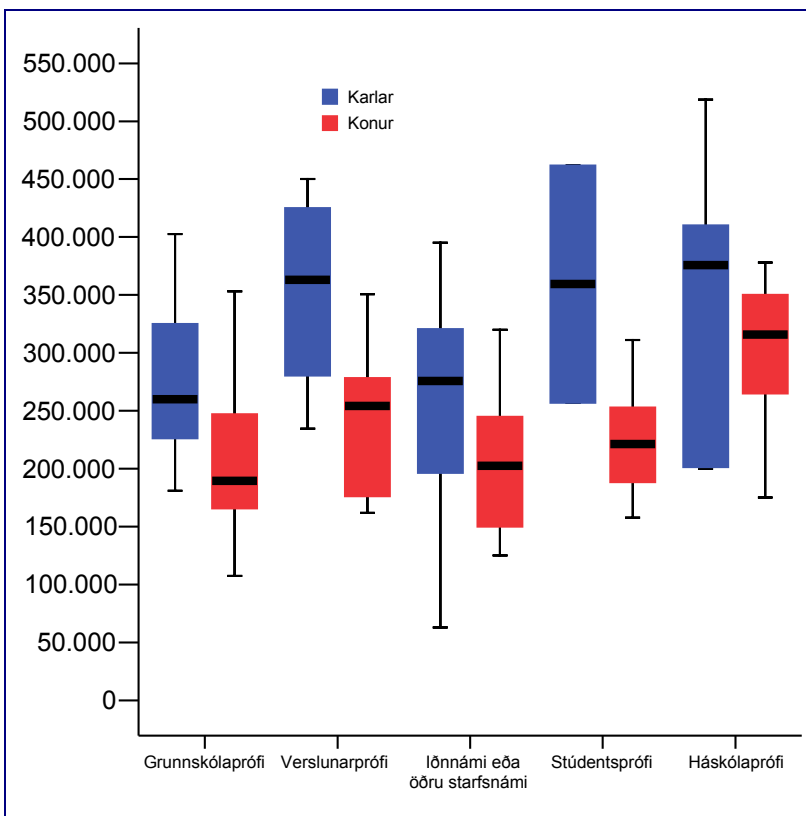
Launamunur grunnlauna karla með grunnskólamenntun og háskólamenntun er 36,0% og 54,0% milli grunnskóla-menntaðra og háskólamenntaðra kvenna.

Karlar með verslunarpróf skera sig verulega úr og eru launa hærrí en aðrir menntunarhópar nema háskólamenntaðir. Meðallaun karla með verslunarpróf eru 298 þúsund í grunnlaun á mánuði og helmingur þeirra hefur 335 þúsund eða minna á mánuði. Heildarlaun þeirra eru að meðaltali 353 þúsund á mánuði og helmingurinn hefur 363 þúsund eða minna á mánuði. Allt annað gildir um konur með verslunarpróf en þær hafa að meðaltali 220 þúsund í mánaðarlaun og helmingurinn hefur 227 þúsund eða minna á mánuði. Þetta þýðir 35,5% launamun á meðallaunum og 47,6% launamun sé horft til miðgildis, hvortveggja körlum í vil. Heildarlaun kvenna með verslunarpróf eru að meðaltali 241 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 254 þúsund eða minna á mánuði. Þetta þýðir að konur með verslunarpróf hafa 46,5% lægri meðalheildarlaun en karlar með verslunarpróf og 42,9% sé horft til miðgildis.

Enginn karl með stúdentspróf gaf upp grunnlaun. Konur með stúdentspróf hafa að meðaltali 195 þúsund í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 190 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Hvað heildarlaun varðar þá gáfu aðeins tveir karlar með stúdentspróf upp heildarlaun sín og hafa þeir að meðaltali 359 þúsund í laun á mánuði. Heildarlaun kvenna með stúdentspróf eru að meðaltali 243 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 221 þúsund eða minna á mánuði. Þetta þýðir að launamunur heildarlauna karla og kvenna með stúdentspróf er 47,7% á meðallaunum og 62,4% sé horft til miðgildis.

Mynd 26. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og menntun.

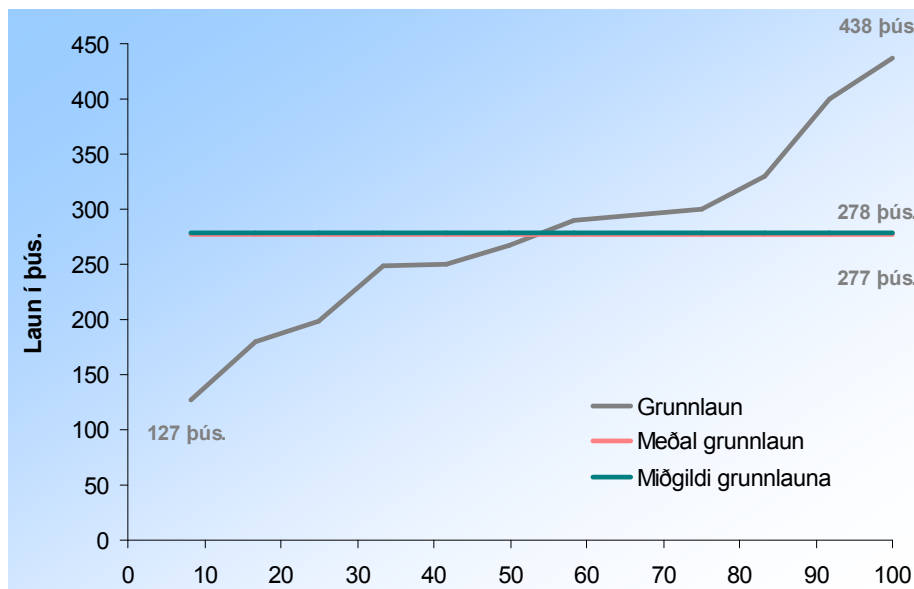
Mynd 27. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og menntun

Staða starfsfólks innan fyrirtækis hefur einnig mikil áhrif á laun þess bæði hvað varðar heildarlaunagreiðslur¹³ og grunnlaun¹⁴. Yfirstjórnendur hafa að hæstu launin, síðan koma millistjórnendur og almennt starfsfólk hefur lægstu launin, hvort heldur sem litið er til meðallauna eða miðgildislauna.

Tafla 48. Grunn- og heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
Yfirstjórnandi	12	277	198	278	300	14	317	230	310	328
Millistjórnandi	53	236	151	234	298	62	274	202	267	325
Almennur starfsmaður	87	172	130	165	200	96	207	166	195	245

Alls gáfu 12 manns í yfirstjórnendastöðu upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 277 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 278 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í yfirstjórnendastöðu hefur 438 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 127 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í yfirstjórnendastöðu hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

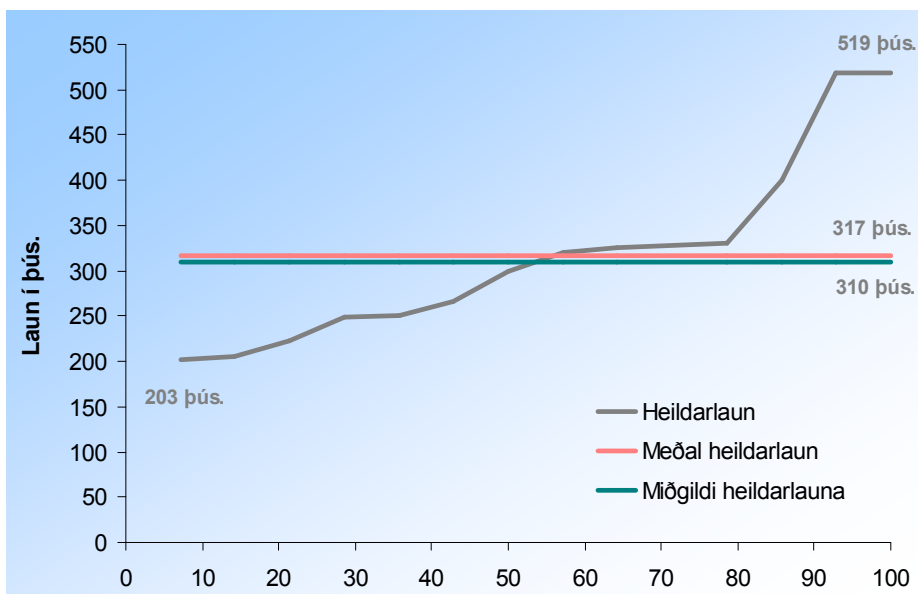

Mynd 28. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í yfirstjórnendastöðu.

¹³ (Tau-c=,40; α=,000)

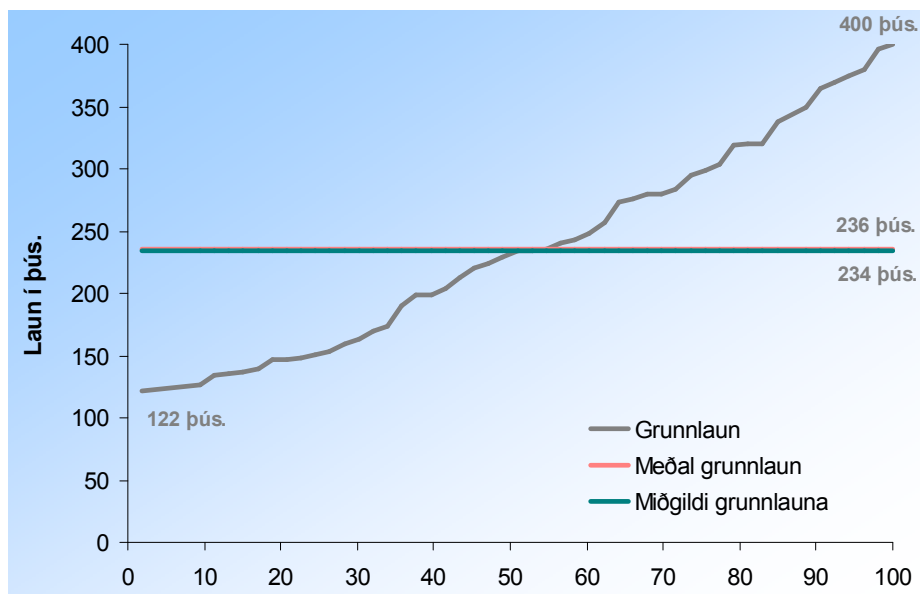
¹⁴ (Tau-c=,06; α=,000)

Alls gáfu 14 einstaklingur í yfirstjórnendastöðu upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 317 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 310 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í yfirstjórnendastöðu hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 203 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með í yfirstjórnendastöðu hefur tæplega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

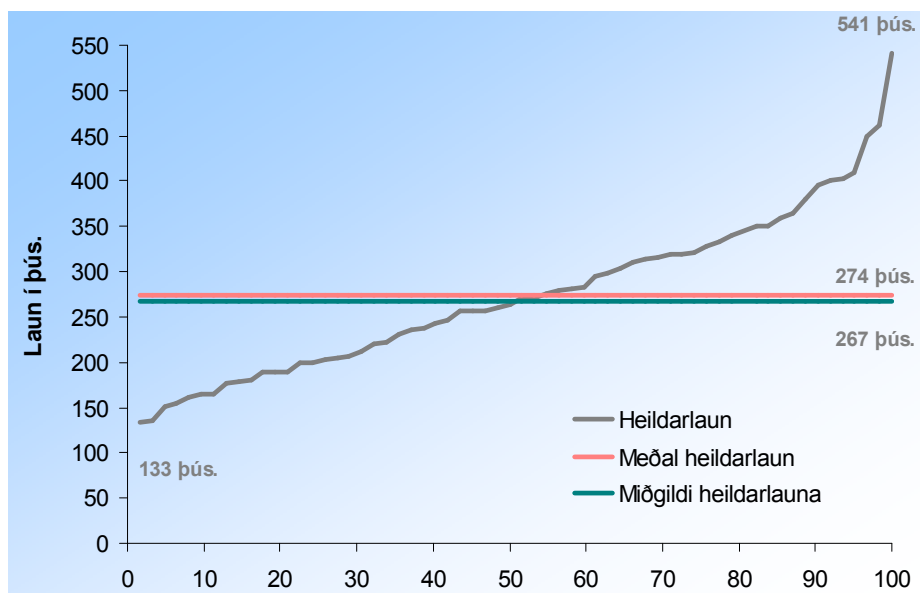
Mynd 29. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum í yfirstjórnendastöðu.

Alls gáfu 53 manns í millistjórnendastöðu upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 236 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 234 þúsund eða minna á mánuð í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í millistjórnendastöðu hefur 400 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 122 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í milli-stjórnendastöðu hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

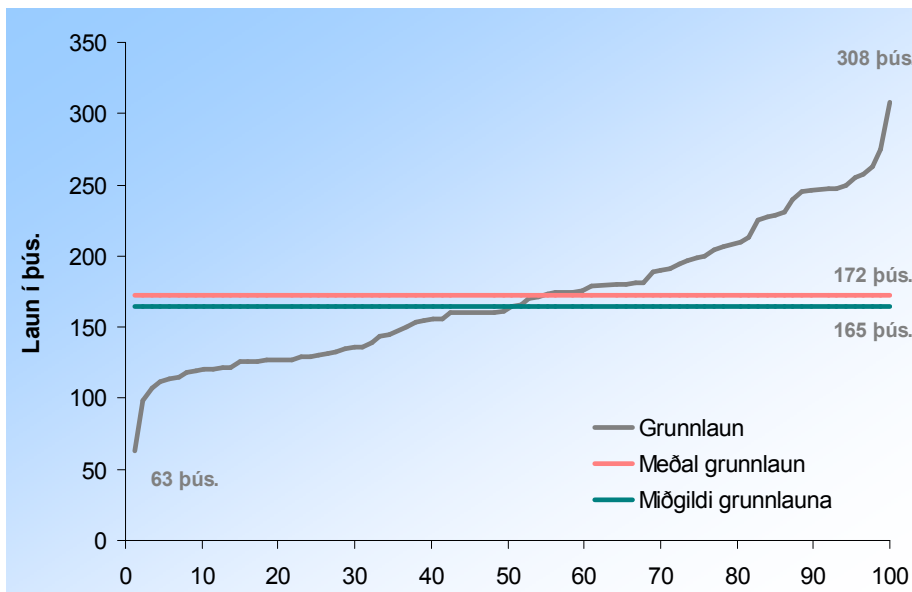
Mynd 30. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í millistjórnendastöðu.

Alls gáfu 62 einstaklingar í millistjórnendastöðu upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 274 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 267 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í millistjórnendastöðu hefur 541 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 133 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í millistjórnendastöðu hefur rúmlega fjórföld heildarlaun þess launalægsta.

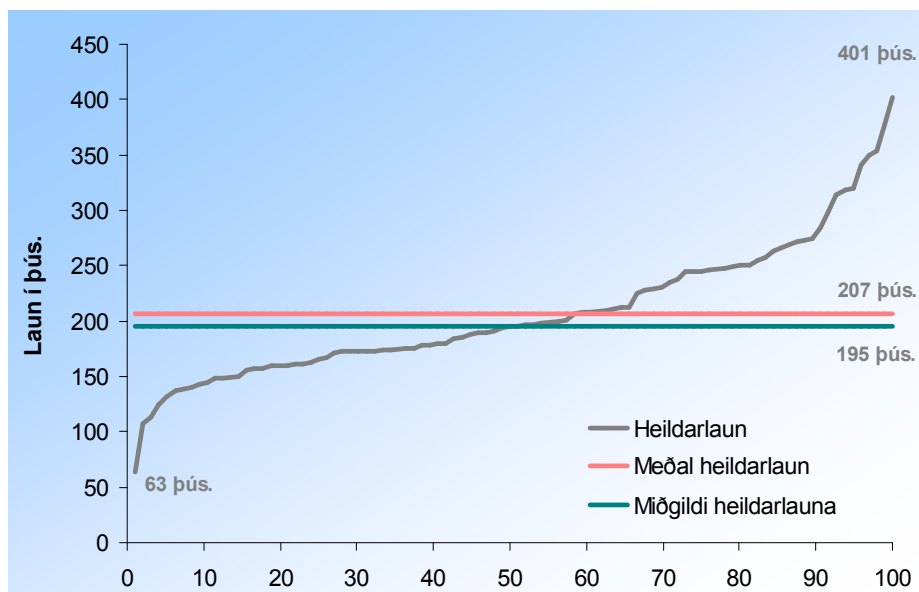
Mynd 31. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna hjá félagsmönnum í millistjórnendastöðu.

Alls gáfu 87 almennir starfsmenn upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 172 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 165 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í stöðu almenns starfsmanns hefur 308 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í stöðu almenns starfsmanns hefur tæplega fimmföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 32. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna meðal almennra starfsmanna.

Alls gáfu 96 almennir starfsmenn upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 207 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 195 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í stöðu almenns starfsmanns hefur 401 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í stöðu almenns starfsmanns hefur rúmlega sexföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 33. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna almennra starfsmanna.

Karlar í sömu stöðu og konur hafa öllu jöfnu mun hærri laun en konur og munar 8,3% á meðalgrunnlaunum yfirstjórnenda, 24,4% á meðalgrunnlaunum millistjórnenda en þegar kemur að meðalgrunnlaunum almennra starfsmanna eru konur 8,8% hærri en karlar. Þetta þýðir að karlkyns yfirstjórnendur hafa að meðaltali 20 þúsundum hærri grunnlaun á mánuði en konur í sambærilegri stöðu (240 þús. á ári), karlar í millistjórnendastöðum hafa að meðaltali 53 þúsundum meira í grunnlaun á mánuði en konur í sömu stöðu (636 þús. á ári) en hins vegar hafa konur í almennum störfum að meðaltali 14 þúsundum hærri meðalgrunnlaun á mánuði (168 þús. á ári) en karlar. Sé litið til miðgildislauna kemur í ljós að launamunur grunnlauna er 16,3% hjá yfirstjórnendum og 29,8% hjá millistjórnendum, körlum í vil. Hins vegar eru miðgildislaun þau sömu hjá körlum og konum sem gegna stöðu almennra starfsmanna.

Hvað heildarlaunin varðar þá hafa karlkyns yfirstjórnendur 22,4% hærri meðallaun en konur í sömu stöðu, millistjórnendur 23,8% og almennir starfsmenn 13,2%.

Tafla 49. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
Yfirstjórnandi	8	284	180	300	330	8	339	210	330	390
Millistjórnandi	19	270	188	279	355	23	312	256	304	380
Almennur starfsmaður	10	159	123	165	186	12	231	190	216	238

Tafla 50. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir stöðu.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
Yfirstjórnandi	4	264	249	258	267	5	277	249	267	280
Millistjórnandi	34	217	145	215	274	39	252	189	243	312
Almennur starfsmaður	77	173	131	165	205	84	204	162	190	245

Þetta þýðir að karlkyns yfirstjórnendur hafa að meðaltali 62 þúsundum hærri heildartekjur á mánuði en konur í sambærilegri stöðu (744 þús. á ári). Karlar í millistjórnenda-stöðum hafa að meðaltali 60 þúsundum meira í heildarlaun á mánuði en konur í sömu stöðu (720 þús. á ári) og karlar í almennum störfum hafa að meðaltali 27 þúsundum meira en konur í heildarlaun á mánuði (324 þús. á ári). Helmingur karlkyns yfirstjórnenda hefur 330 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun og helmingur kvenkyns yfirstjórnenda hefur 267 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Þetta þýðir að helmingur karla í yfirstjórnendastöðum hefur 23,6% hærri laun en helmingur kvenna í samsvarandi stöðu. Helmingur karla í millistjórnendastöðu hefur 279 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun og helmingur kvenna í millistjórnenda-stöðu hefur 215 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Þetta þýðir að helmingur karlkyns millistjórnenda hefur 25,1% hærri laun en helmingur kvenna í sömu stöðu. Helmingur karla í almennri stöðu hefur 216 þúsund í heildarlaun á mánuði og helmingur kvenna hefur 190 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Helmingur karla í almennri stöðu hefur 13,7% hærri heildarlaun en helmingur kvenna í sömu stöðu.

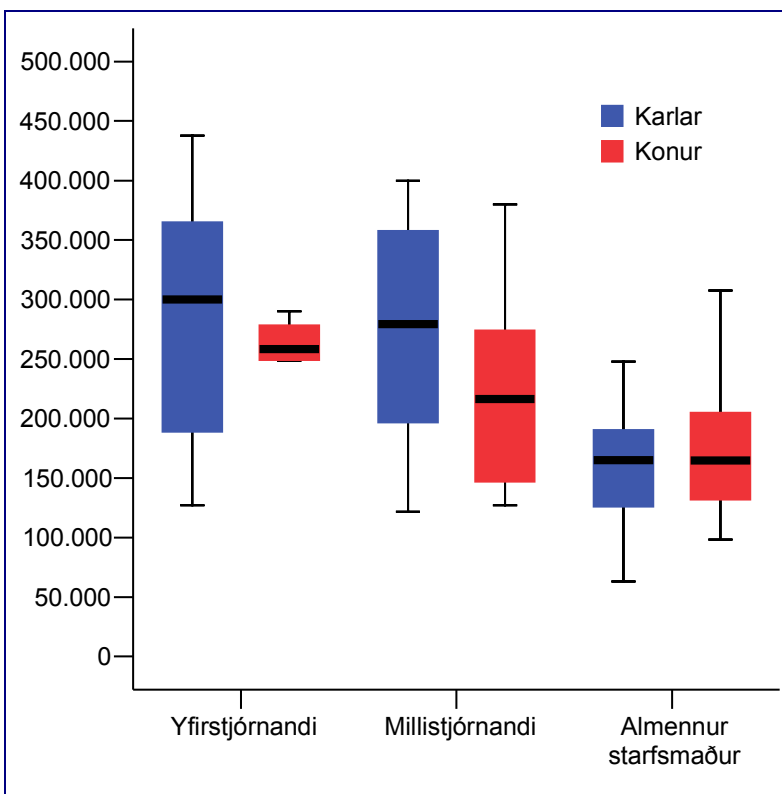
Tafla 51. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir stöðu.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Yfirstjórnandi	20	240	8,3%	Karlar	42	504	16,3%	Karlar
Millistjórnandi	53	636	24,4%	Karlar	64	768	29,8%	Karlar
Almennur starfsmaður	14	168	8,8%	Konur	0	0	0%	Karlar

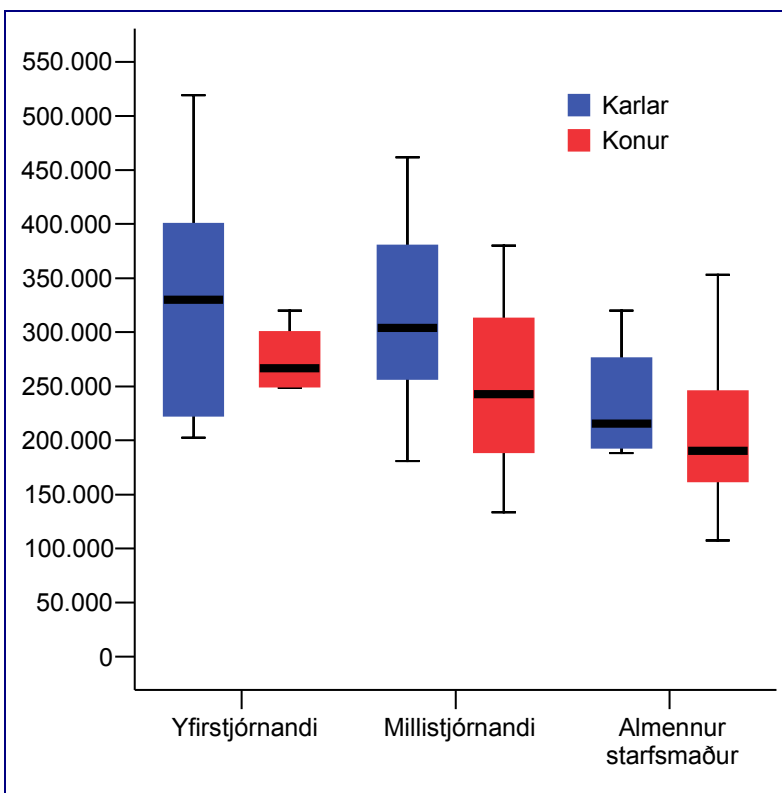
Tafla 52. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir stöðu.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Yfirstjórnandi	62	744	22,4%	Karlar	63	756	23,6%	Karlar
Millistjórnandi	60	720	23,8%	Karlar	61	732	25,1%	Karlar
Almennur starfsmaður	27	324	13,2%	Karlar	26	312	13,7%	Karlar

Grunnlaun karla í yfirstjórnendastöðu dreifast yfir mun breiðara launabil en kvenna en jafnframt má sjá að þar sem meðaltalið hjá þeim er mun lægra en miðgildið þá eru örfáir karlar í yfirmannsstöðu með mun lægri laun en aðrir karlar í sambærilegri stöðu sem draga þannig meðaltalið niður. Hins vegar er dreifing grunnlauna kvenna í yfirstjórnendastöðum alveg öfug, meðaltalið er mun hærra en miðgildið sem þýðir að örfáir konur hafa mjög há laun og draga þannig meðaltalið upp. Meðaltal grunnlauna og heildarlauna millistjórnenda og almennra starfsmanna bæði karla og kvenna eru hærra en miðgildið, ef frá eru talin grunnlaun kvenna í almennri stöðu. Þetta þýðir að launadreifing þeirra er almennt skekkt uppá við, þ.e. örfáir einstaklingar sem draga meðaltalið eitthvað upp.

Mynd 34. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og stöðu.

Mynd 35. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og stöðu.

Einnig hefur starf áhrif á hvað starfsfólk hefur í grunnlaun¹⁵ og heildarlaun¹⁶. Starfsfólk í almennum afgreiðslustörfum hefur lægstu meðallaunin og starfsfólk sem fellur undir önnur störf hefur þau hæstu, bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun. Miðgildi grunnlauna er lægst hjá starfsfólki í almennum afgreiðslustörfum og hæst hjá starfsfólki í sérhæfðum skrifstofustörfum og ferðamálum. Miðgildi heildarlauna er einnig lægst hjá starfsfólki í almennum afgreiðslustörfum og hæst hjá starfsfólki sem fellur undir önnur störf.

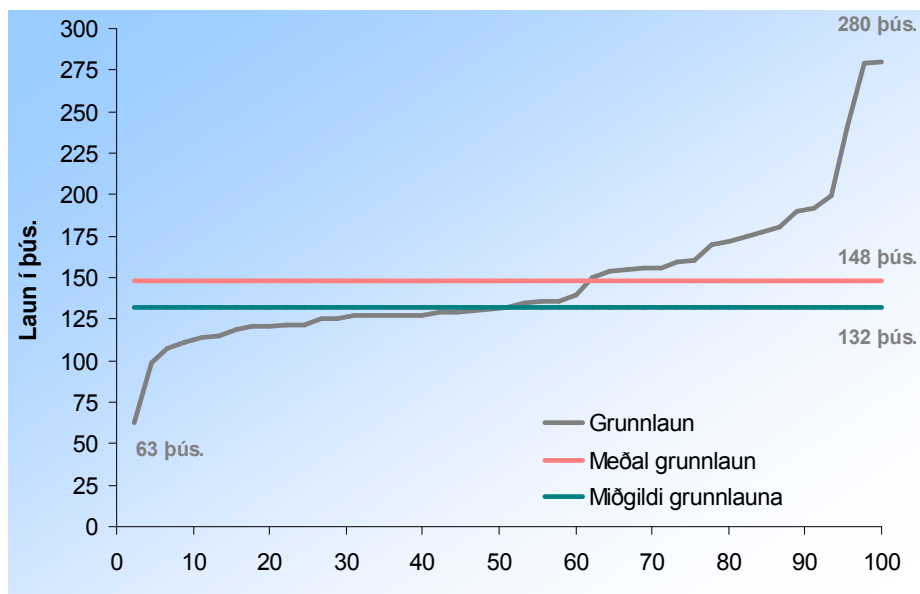
Tafla 53. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfi.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
Almenn afgreiðslustörf	45	148	123	132	160	44	182	150	174	201
Sérþj. starfsmaður verslana	31	215	143	163	283	39	258	180	249	328
Almenn skrifstofustörf	8	178	139	171	213	9	191	140	186	230
Sérhæfð skrifstofustörf	56	237	180	230	263	64	263	199	253	299
Ferðamál	6	229	170	230	255	7	281	212	276	320
Annað	6	234	175	222	260	8	297	203	282	318

Meðalgrunnlaun í almennum afgreiðslustörfum eru 148 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 132 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði. Fjórðungur þeirra hefur 123 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði. Á bak við þessa greiningu liggja 45 svör. Launahæsti starfsmaður í almennum afgreiðslustörfum hefur 280 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að sá launahæsti hefur rúmlega fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

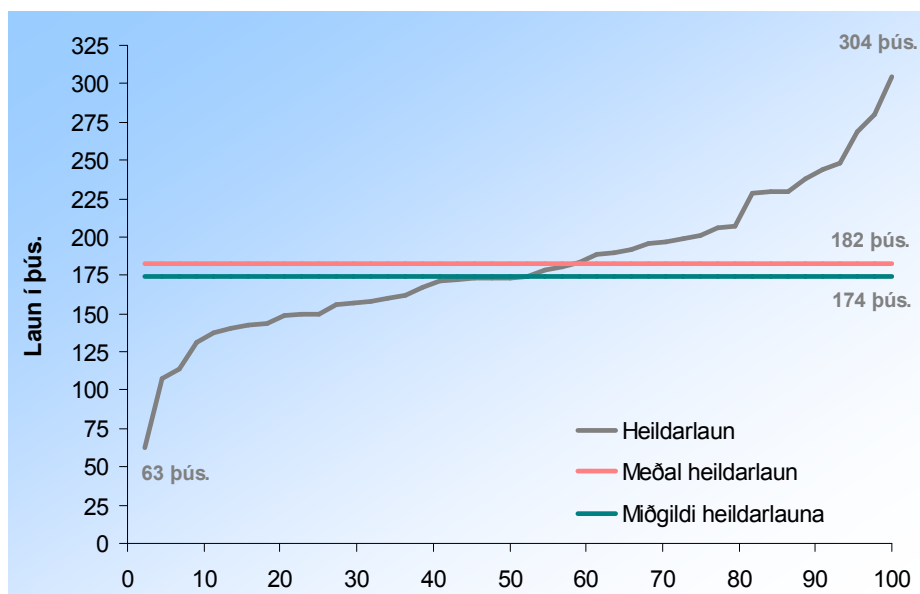
¹⁵ (Tau-c=,43; α=,000)

¹⁶ (Tau-c=,34; α=,000)

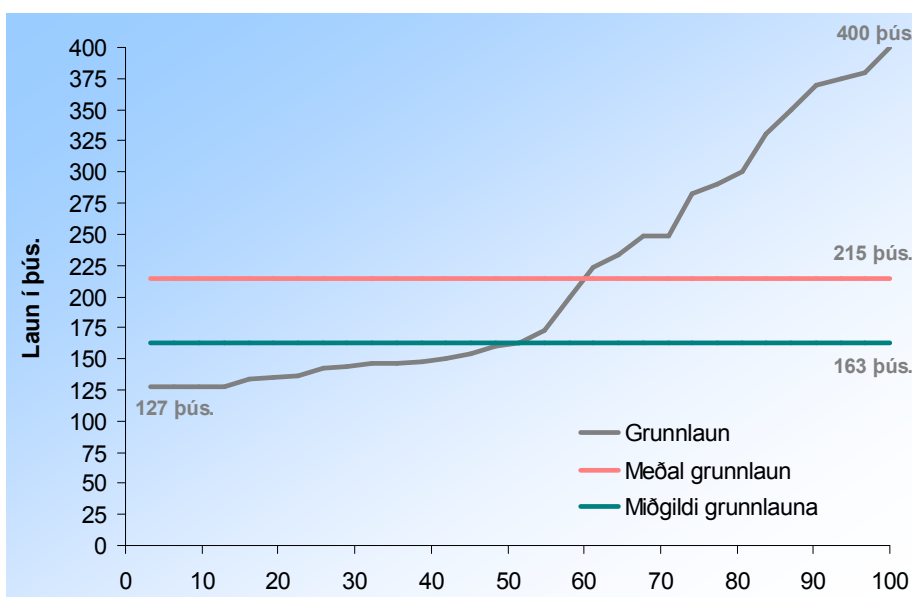
Mynd 36. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í almennum afgreiðslustörfum.

Meðalheildarlaun í almennum afgreiðslustörfum eru 182 þúsund á mánuði og helmingur svarenda hefur 174 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Fjórðungur þeirra hefur 150 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Á bak við þessa greiningu liggja 44 svör. Launahæsti starfsmaður í almennum afgreiðslustörfum hefur 304 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að sá launahæsti hefur tæplega fimmföld heildarlaun þess launalægsta.

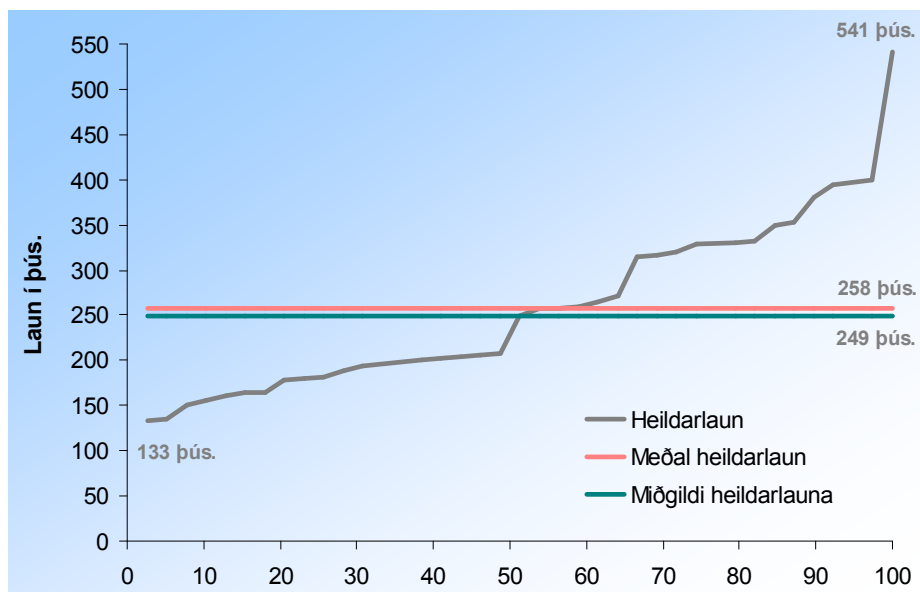
Mynd 37. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í almennum afgreiðslustörfum.

Meðalgrunnlaun sérþjálfaðra starfsmanna verslana eru 215 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 163 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Fjórðungur þeirra hefur 283 þúsund eða meira á mánuði í grunnlaun. Það er 31 svar á bak við þessar tölur. Launahæsti félagsmaðurinn í starfi sérþjálfaðs starfsmanns í verslun hefur 400 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 127 þúsund. Þetta þýðir að sá launahæsti hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 38. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna sérþjálfaðra starfsmanna verslana.

Meðalheildarlaun sérþjálfaðra starfsmanna verslana eru 258 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 249 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Fjórðungur þeirra hefur 328 þúsund eða meira á mánuði í heildarlaun. Það eru 39 svör á bak við þessar tölur. Launahæsti félagsmaðurinn í starfi sérþjálfaðs starfsmanns í verslun hefur 541 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 133 þúsund. Þetta þýðir að sá launahæsti hefur rúmlega fjórföld heildarlaun þess launalægsta.

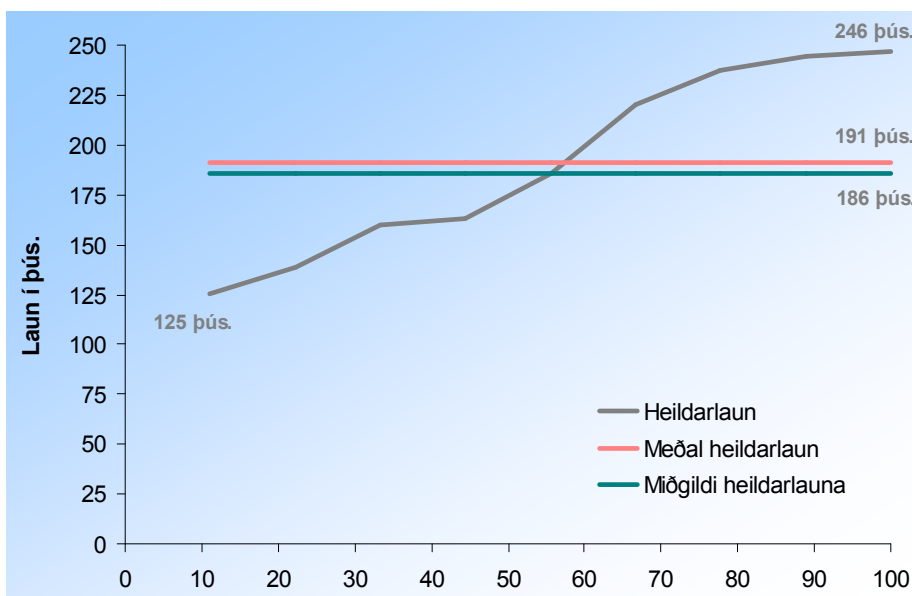
Mynd 39. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna sérþjálfaðra starfsmanna verslana.

Meðalgrunnlaun í almennum skrifstofustörfum eru 178 þúsund á mánuði og helmingurinn hefur 171 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Fjórðungur þeirra hefur 213 þúsund eða meira á mánuði í grunnlaun. Á bak við þessar tölur eru 8 svör. Launahæsti félagismaðurinn í almennum skrifstofustörfum hefur 228 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 119 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagismaðurinn í almennum skrifstofustörfum hefur tæplega tvöföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 40. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í almennum skrifstofustörfum.

Meðalheildarlaun í almennum skrifstofustörfum eru 191 þúsund á mánuði og helmingurinn hefur 186 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Fjórðungur þeirra hefur 230 þúsund eða meira á mánuði í heildarlaun. Á bak við þessar tölur eru 9 svör. Launahæsti félagsmaðurinn almennum skrifstofustörfum hefur 246 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 125 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í almennum skrifstofustörfum hefur tæplega tvöföld heildarlaun þess launalægsta.

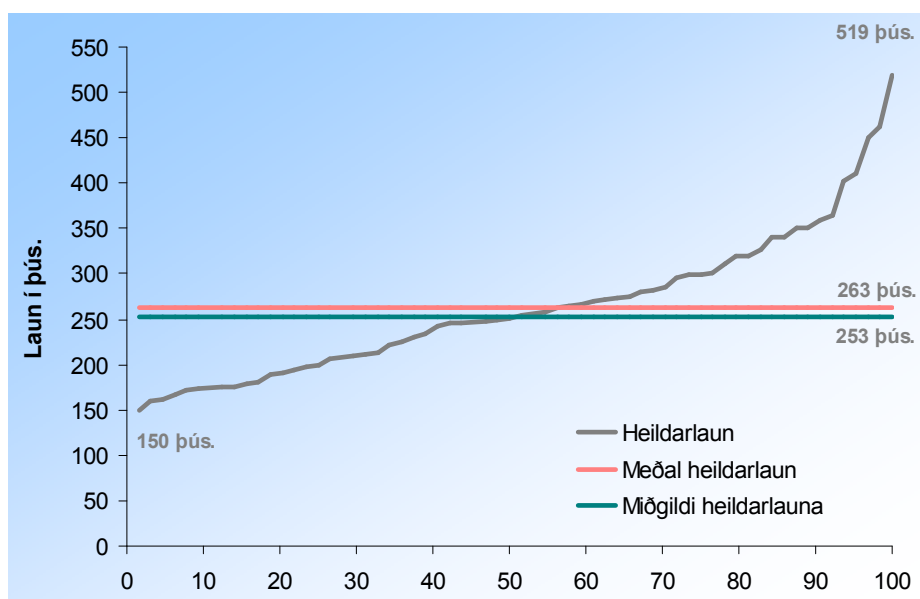
Mynd 41. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagmanna í almennum skrifstofustörfum.

Meðalgrunnlaun í sérhæfðum skrifstofustörfum eru 237 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 230 þúsund á mánuði í grunnlaun. Fjórðungur þeirra hefur 263 þúsund eða meira á mánuði í grunnlaun. Á bak við þessar tölur liggja 56 svör. Launahæsti félagsmaðurinn í sérhæfðum skrifstofustörfum hefur 438 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 126 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í sérhæfðum skrifstofustörfum hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

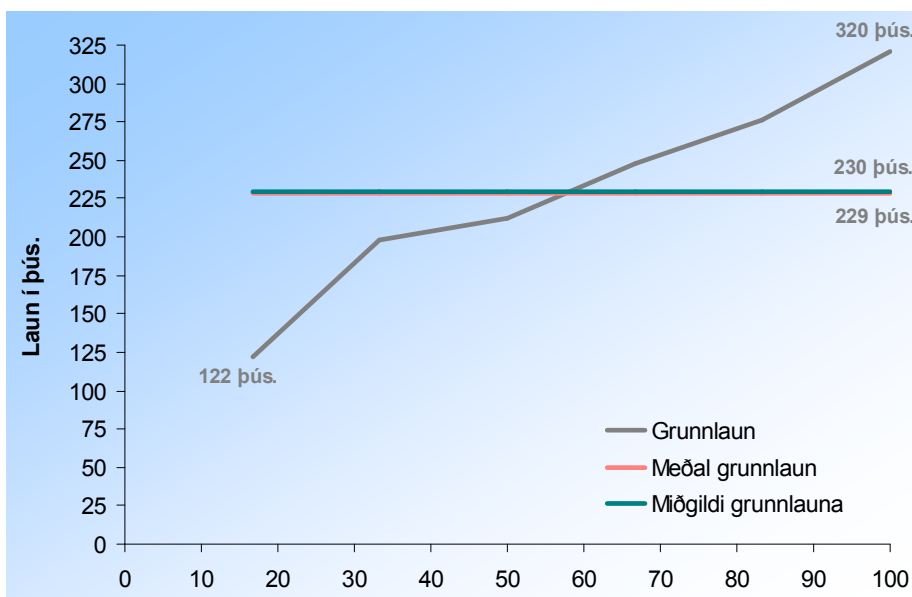
Mynd 42. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í sérhæfðum skrifstofustörfum.

Meðalheildarlaun í sérhæfðum skrifstofustörfum eru 263 þúsund á mánuði í heildarlaun og helmingur þeirra hefur 253 þúsund á mánuði í heildarlaun. Fjórðungur þeirra hefur 299 þúsund eða meira á mánuði í heildarlaun. Á bak við þessar tölur liggja 64 svör. Launahæsti félagsmaðurinn í sérhæfðum skrifstofustörfum hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 150 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í sérhæfðum skrifstofustörfum hefur rúmlega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

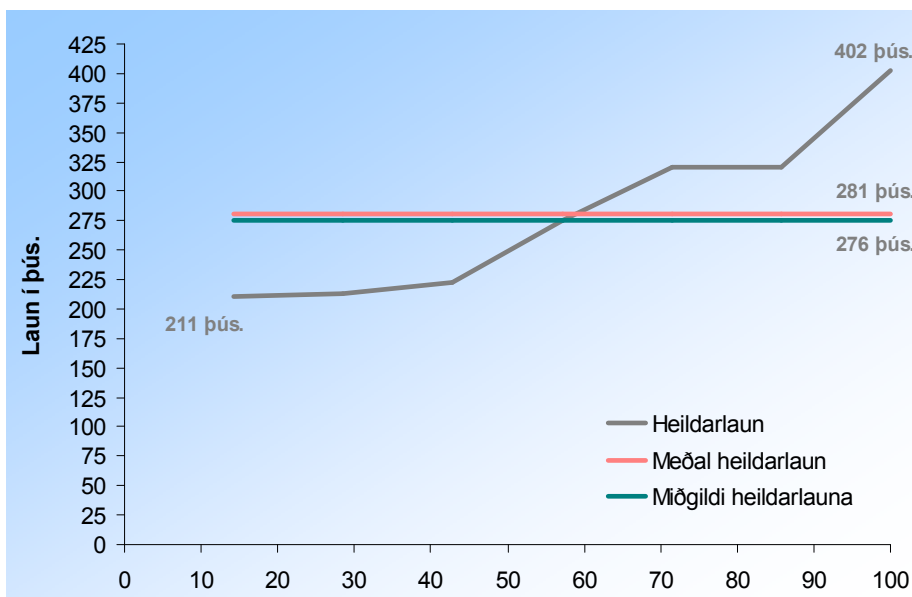
Mynd 43. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í sérhæfðum skrifstofustörfum.

Það voru 6 manns í ferðamálum sem gáfu upplýsingar um grunnlaun og eru meðalgrunnlaun þeirra 230 þúsund á mánuð og helmingurinn hefur 229 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í ferðamálum hefur 320 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 122 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í ferðamálum hefur tæplega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

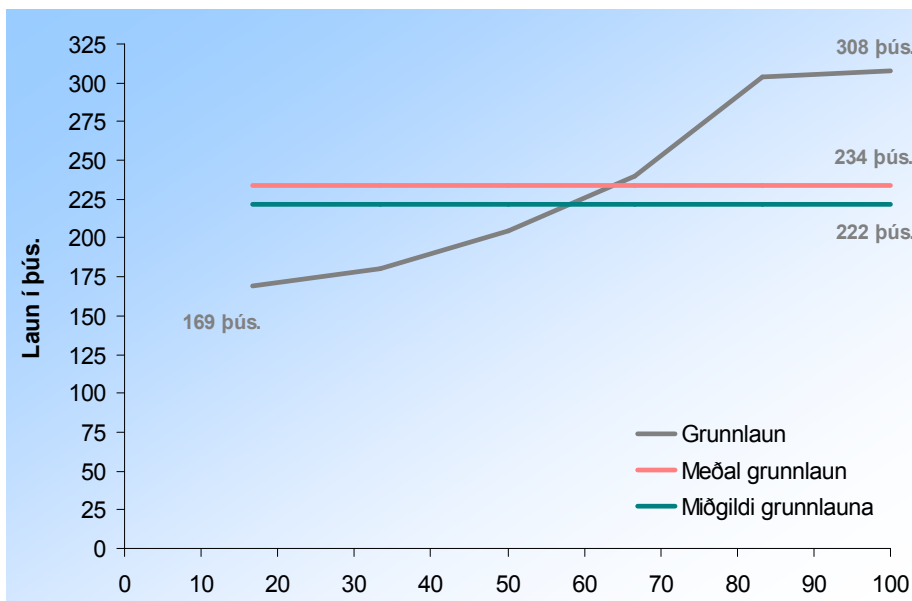
Mynd 44. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna hjá félagsmönnum í ferðaþjónustu.

Það voru 7 manns í ferðamálum sem gáfu upplýsingar um heildarlaun og eru meðalheildarlaun þeirra 281 þúsund á mánuð og helmingurinn hefur 276 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Launahæsti félagsmaðurinn í ferðamálum hefur 402 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 211 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í ferðamálum hefur tæplega tvöföld heildarlaun þess launalægsta.

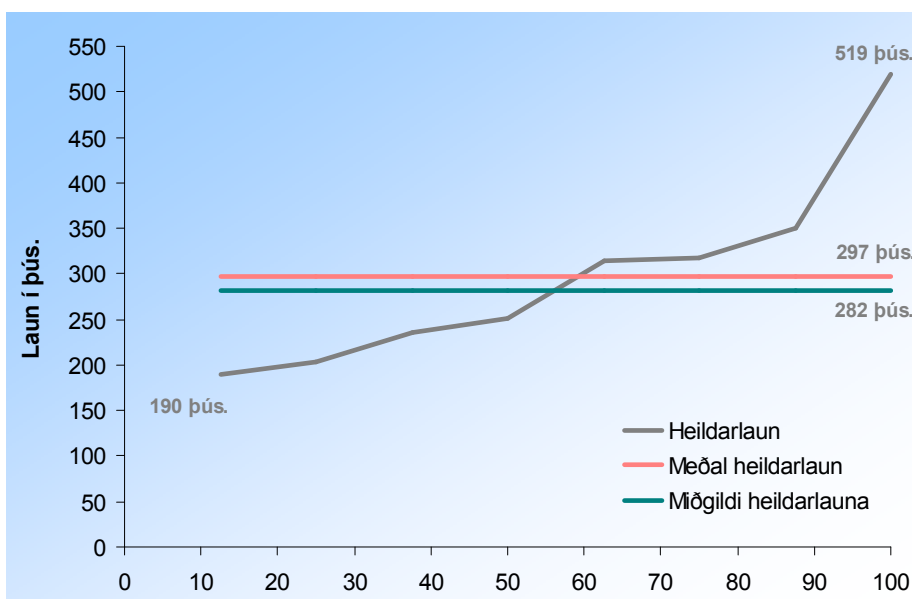
Mynd 45. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í ferðamálam.

Þeir einstaklingar sem ekki gátu skilgreint sig í framangreinda hópa voru settir saman undir önnur störf. Þessi hópur er mjög ólíkur, en þar eru til dæmis framkvæmdastjórar, sölustjórar, verkefnastjórar, fólk í fiskvinnslu og starfsmenn á leikskóla. Meðalgrunnlaun þessa hóps eru 234 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 222 þúsund á mánuði eða minna í grunnlaun. Fjórðungur þeirra hefur 260 þúsund eða meira á mánuði í grunnlaun. Alls voru það 6 manns sem gáfu upp grunnlaun sín í þessum hópi. Launahæsti félagsmaðurinn í öðrum störfum hefur 308 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 169 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í öðrum störfum hefur tæplega tvöföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 46. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna í öðrum störfum.

Meðalheildarlaun annarra starfa eru 297 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 282 þúsund á mánuði eða minna í heildar. Fjórðungur þeirra hefur 318 þúsund eða meira á mánuði í heildar. Alls voru það 8 manns sem gáfu upp heildarlaun sín. Launahæsti félagsmaðurinn í öðrum störfum hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 190 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn í öðrum störfum hefur tæplega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 47. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna í öðrum störfum.

Í nær öllum störfum er meðaltalið hærra en miðgildið sem þýðir að örfáir einstaklingar eru með mikið hærri laun en aðrir toga meðaltalið upp. Aðeins í grunnlaunum ferðamála er meðaltalið lægra en miðgildið.

Tafla 54. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða herra starfshlutfalli eftir starfi.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
Almenn afgreiðslustörf	10	176	123	165	220	9	211	194	206	230
Sérþj. starfsmaður verslana	11	279	160	300	350	14	301	240	322	340
Almenn skrifstofustörf	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	9	294	198	300	392	11	360	270	365	420
Ferðamál	5	233	-	248	-	6	292	-	298	-
Annað	1	-	-	-	-	3	319	-	235	-

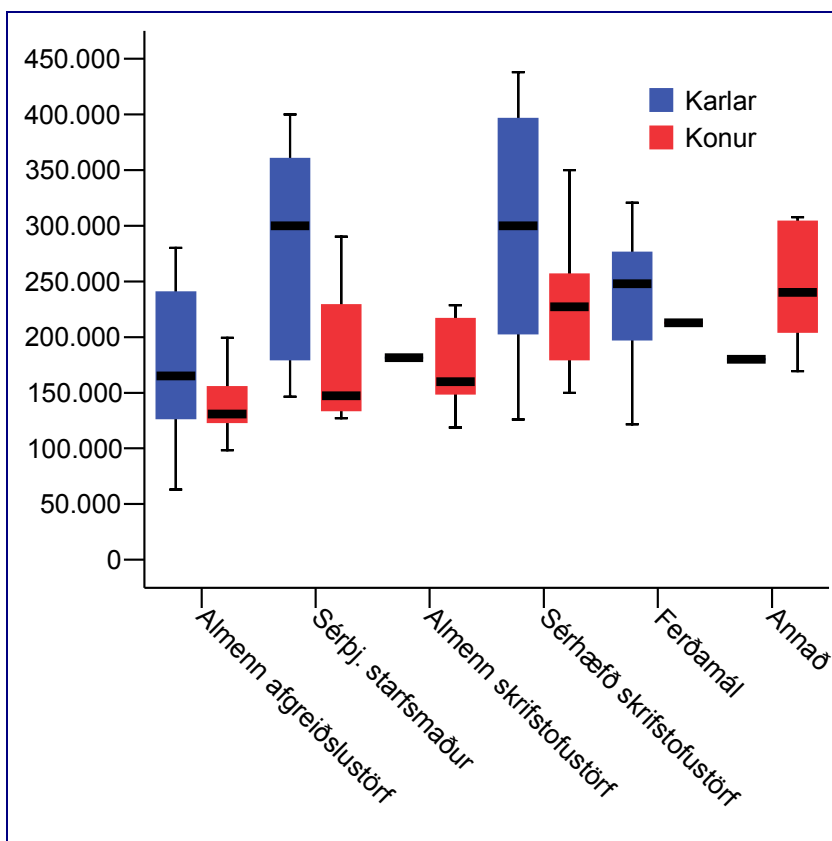
Tafla 55. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða herra starfshlutfalli eftir starfi.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
Almenn afgreiðslustörf	35	139	122	131	154	35	175	149	172	190
Sérþj. starfsmaður verslana	20	180	134	147	224	25	234	164	200	271
Almenn skrifstofustörf	7	177	136	160	218	8	186	139	174	220
Sérhæfð skrifstofustörf	47	226	180	227	255	53	243	195	247	275
Ferðamál	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Annað	5	245	-	240	-	5	284	-	314	-

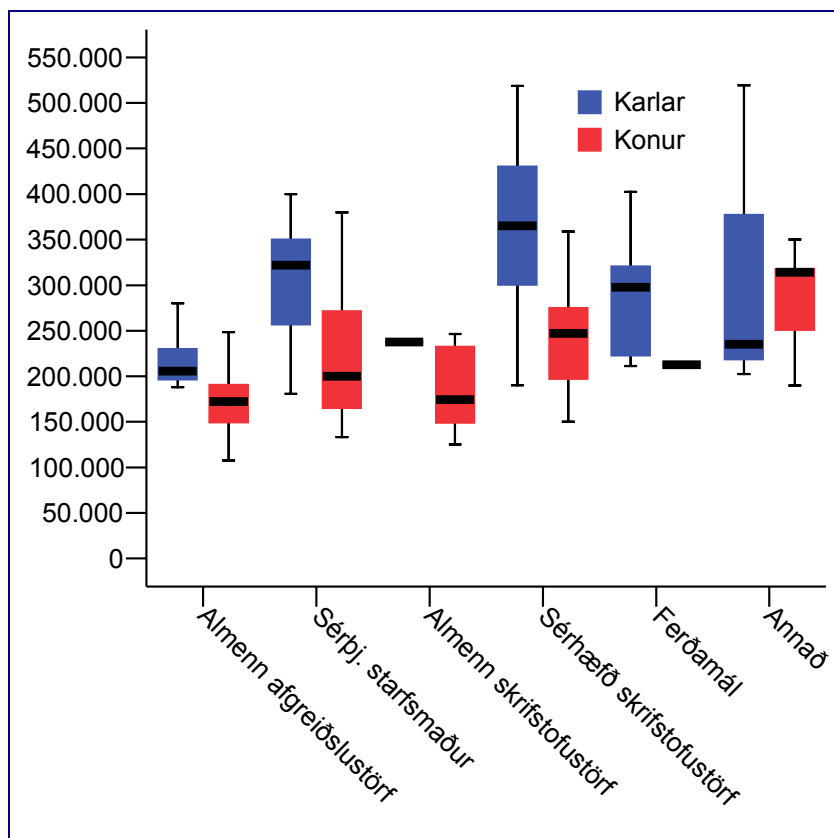
Sé horft á grunn- og heildarlaun eftir störfum og kynferði kemur í ljós þó nokkur munur. Karlar í sambærilegu starfi og konur hafa ekki sömu laun, hvorki grunnlaun né heildarlaun. Karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum hafa að meðaltali hæstu grunnlaunin eða 294 þúsund á mánuði og síðan koma karlar sem eru sérþjálfaðir starfsmenn verslana með 279 þúsund á mánuði. Hvað miðgildið varðar má sjá að helmingur karla sem eru sérþjálfaðir starfsmenn verslana og helmingur karla í sérhæfðum skrifstofustörfum hafa 300 þúsund eða minna á mánuði. Konur í almennum afgreiðslustörfum hafa lægstu

meðalgrunnlaunin á mánuði eða 139 þúsund og síðan koma karlar í almennum afgreiðslu með að meðaltali 176 þúsund á mánuði í grunnlaun. Sé horft til miðgildis má sjá að lægstar eru konur í almennum afgreiðslustörfum en helmingur þeirra hefur 131 þúsund á mánuði og næst lægstu grunnlaunin eru hjá konum sem eru sérþjálfaðir starfsmenn verslana en helmingur þeirra hefur 147 þúsund á mánuði í grunnlaun. Hvað heildarlaun varðar kemur sama munstur fram þ.e. karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum hafa hæstu meðalgrunnlaunin eða 360 þúsund á mánuði og konur í almennum afgreiðslustörfum þau lægstu eða að meðaltali 175 þúsund á mánuði í heildarlaun. Sé horft til miðgildis heildarlauna má sjá að hæstir eru karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum en helmingur þeirra hefur 365 þúsund á mánuði í heildarlaun og lægstar eru konur í almennum afgreiðslustörfum en helmingur þeirra hefur 172 þúsund eða minna á mánuði.

Starfið eitt og sér skilar konum ekki sömu launum og karlar, hvorki grunnlaunum né heildarlaunum.

Mynd 48. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starf

Mynd 49. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfi.

Í almennum afgangslustörfum hafa karlar að meðaltali 176 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 165 þúsund eða minna á mánuði. Konur í sama starfi hafa að meðaltali 139 þúsund í grunnlaun á mánuði og helmingur þeirra hefur 131 þúsund eða minna. Munurinn á meðallaunum er 37 þúsund á mánuði og 444 þúsund á ári eða 26,6% en munurinn á miðgildislaunum er 26,0%, hvortveggja körlum í vil.

Karlar í stöðu sérþjálfara starfsmanna verslana hafa að meðaltali 279 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 300 þúsund eða minna á mánuði. Konur í sama starfi hafa að meðaltali 180 þúsund í laun á mánuði og helmingur þeirra hefur 147 þúsund eða minna. Þetta þýðir að karlar hafa 99 þúsund að meðaltali meira á mánuði og 1188 þúsund á ári eða 55,0% en sé horft til miðgildislauna er munurinn 104,1% einnig körlum í vil.

Aðeins einn karl gaf upp grunnlaun sem starfaði við almenn skrifstofustörf. Konur í almennum skrifstofustörfum hafa að meðaltali 177 þúsund í laun á mánuði og helmingur þeirra hefur 160 þúsund eða minna.

Karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum hafa að meðaltali 294 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 300 þúsund eða minna á mánuði. Konur í sama starfi hafa að meðaltali 226 þúsund í laun á mánuði og helmingur þeirra hefur 227 þúsund eða minna. Karlar í sérhæfðum skrifstofustörfum hafa 68 þúsundum meira að meðaltali í grunnlaun á mánuði eða 816 þúsundum meira á ári en konur í sömu stöðu eða 30,1% en sé horft til miðgildislauna er munurinn 32,2%.

Hvað ferðamálin varðar þá hafa karlar að meðaltali 233 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 248 þúsund eða minna á mánuði. Aðeins ein kona í ferðamálum gaf upp grunnlaun.

Aðeins einn karl sem féll undir önnur störf gaf upp grunnlaun. Konur í þeim flokki hafa að meðaltali 245 þúsund í laun á mánuði og helmingur þeirra hefur 240 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun.

Hvað heildarlaunin varðar þá hafa karlar í almennum afgreiðslustörfum 20,6% hærra meðalheildarlaun en konur í sömu stöðu og 19,8% miðgildislaun. Launamunur sérþjálfara starfsmanna verslana er 28,6% í meðalheildarlaunum og 61,0% í miðgildislaunum, körlum í vil. Hvað sérhæfð skrifstofustörf varðar hafa karlar 48,1% hærra meðalheildarlaun en konur og 47,8% hærra miðgildislaun.

Nær alls staðar er meðaltalið hærra en miðgildi bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun og dreifing svara mismikil í kringum meðaltalið. Á myndum sem sýna grunnlaun og heildarlaun svarenda eftir starfi sést að staðalfrávikíð er mismikið eftir störfum sem og dreifing svara í kringum meðaltal. Í þeim störfum þar sem staðalfrávikíð er mjög hátt eru laun starfsfólks innan þess starfs frekar ólík.

Tafla 56. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfi.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Almenn afgreiðslustörf	37	444	26,6%	Karlar	34	408	26,0%	Karlar
Sérþj. starfsmaður verslana	99	1188	55,0%	Karlar	153	1836	104,1%	Karlar
Almenn skrifstofustörf	-	-	-	-	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	68	816	30,1%	Karlar	73	876	32,2%	Karlar
Ferðamál	-	-	-	-	-	-	-	-
Annað	-	-	-	-	-	-	-	-

Tafla 57. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfi.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
Almenn afgreiðslustörf	36	432	20,6%	Karlar	34	408	19,8%	Karlar
Sérþj. starfsmaður verslana	67	804	28,6%	Karlar	122	1464	61,0%	Karlar
Almenn skrifstofustörf	-	-	-	-	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	117	1404	48,1%	Karlar	118	1416	47,8%	Karlar
Ferðamál	-	-	-	-	-	-	-	-
Annað	35	420	12,3%	Karlar	79	948	33,6%	Konur

Starfsaldur í sama eða samskonar starfi hefur ekki áhrif á það hversu há grunnlaun eða heildarlaun starfsfólk fær. Starfsfólk með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi hefur hæstu meðal grunnlaun á mánuði (214 þús.) en síðan kemur starfsfólk sem starfað hefur í 10 ár eða lengur (200 þús.). Starfsfólk sem starfað hefur í 5-10 ár hefur að jafnaði lægstu meðal grunnlaunin eða 196 þúsund á mánuði. Athyglivert er þó hvað litlu munar á meðallaunum þeirra sem hafa starfað í 5 ár eða skemur og þeim sem starfað hafa í 10 ár eða lengur. Sé horft til miðgildislauna þá hefur helmingur starfsfólks með 5 ára eða skemmri starfsaldur 195 þúsund eða minna á mánuði, helmingur starfsfólks með 5-10 ára starfsaldur 173 þúsund eða minna á mánuði og helmingur starfsfólks með 10 ára eða lengri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi 180 þúsund eða minna á mánuði. Fjórðungur starfsfólks með 10 ára starfsreynslu í sama eða

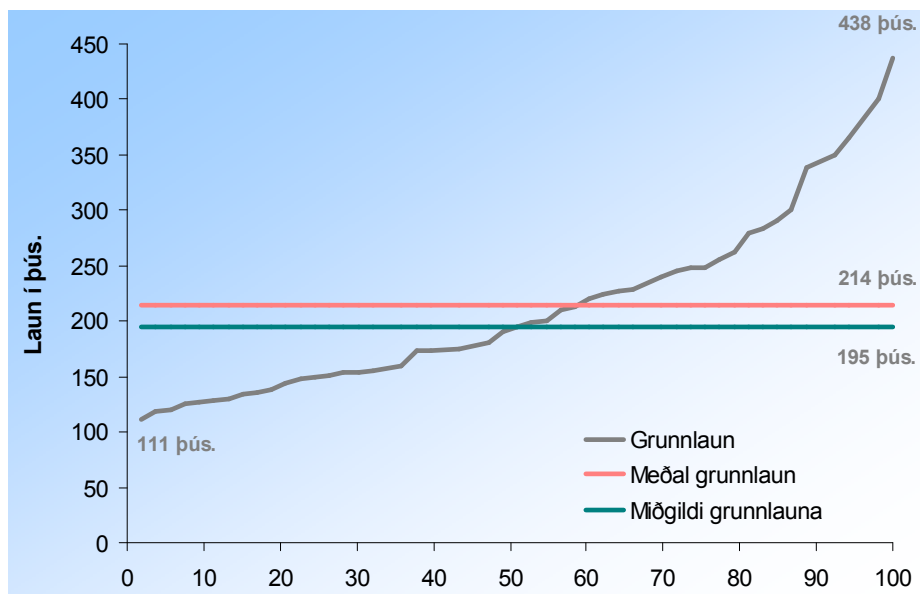
sambærilegu starfi hefur 135 þúsund eða minna á mánuði í grunnlaun.

Hvað heildarlaunin varðar þá hefur starfsfólk með 5 ára eða skemmri starfsreynslu í sama eða sambærilegu starfi hæstu heildarlaunin að meðaltali eða 251 þúsund á mánuði. Helmingur þeirra hefur 230 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Starfsfólk með 5-10 ára starfsaldur hefur að meðaltali 237 þúsund í heildarlaun og helmingur þeirra hefur 173 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun. Starfsfólk með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi hefur að meðaltali 238 þúsund í heildarlaun og helmingur þeirra hefur 233 þúsund eða minna á mánuði í heildarlaun.

Tafla 58. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

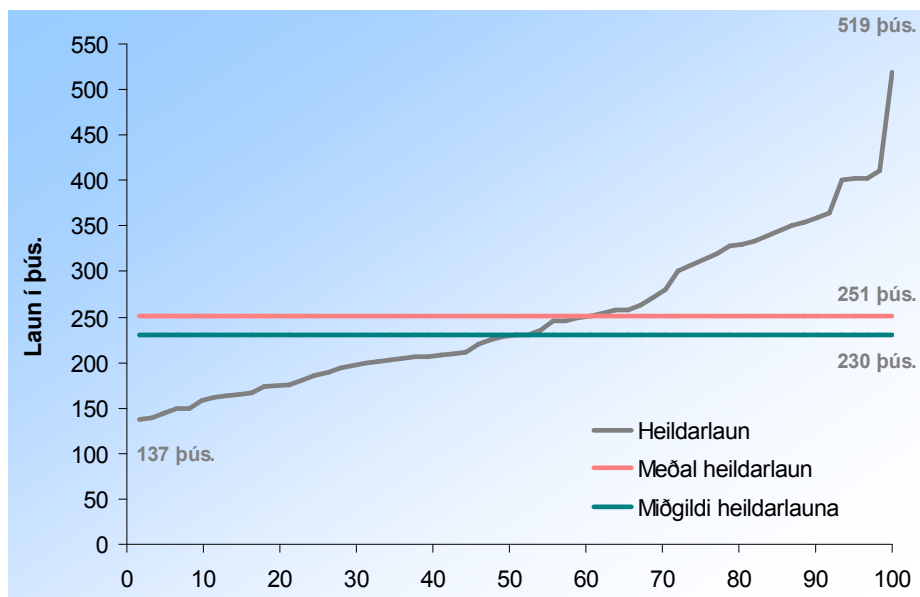
Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	53	214	150	195	248	61	251	186	230	310
5,1 – 10 ár	30	196	140	173	240	33	237	173	207	282
10,1 ár eða lengur	65	200	135	180	246	74	238	177	233	275

Alls gáfu 53 manns, með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi, upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 214 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 195 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 438 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 111 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi hefur tæplega fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

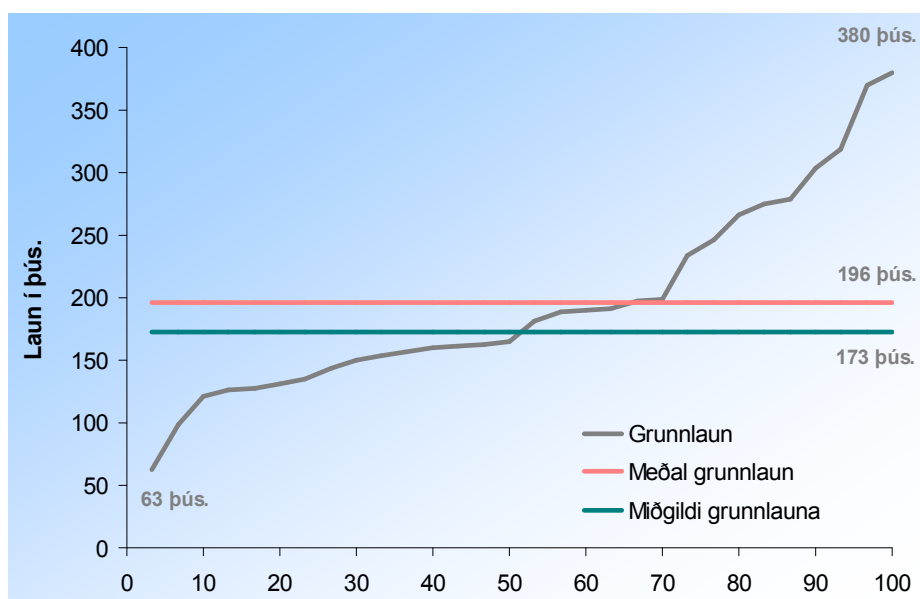
Mynd 50. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.

Alls gáfu 61 manns með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 251 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 230 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 137 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi hefur tæplega fjórföld heildarlaun þess launalægsta.

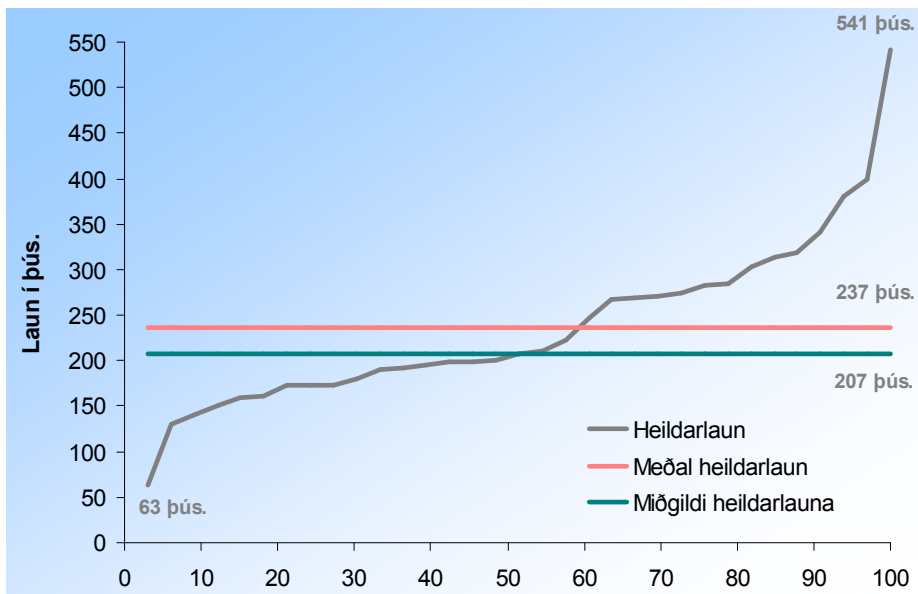
Mynd 51. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.

Alls gáfu 30 aðilar með 5 til 10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 196 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 173 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 380 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 til 10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi hefur rúmlega sexföld grunnlaun þess launalægsta.

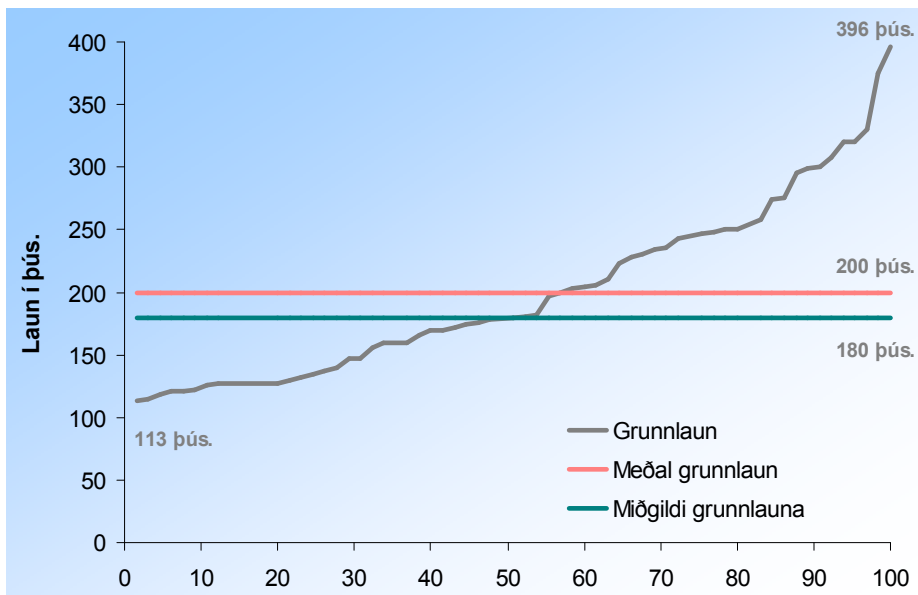
Mynd 52. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 -10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.

Alls gáfu 33 manns með 5 til 10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 237 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 207 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 541 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 til 10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi hefur tæplega níuföld heildarlaun þess launalægsta.

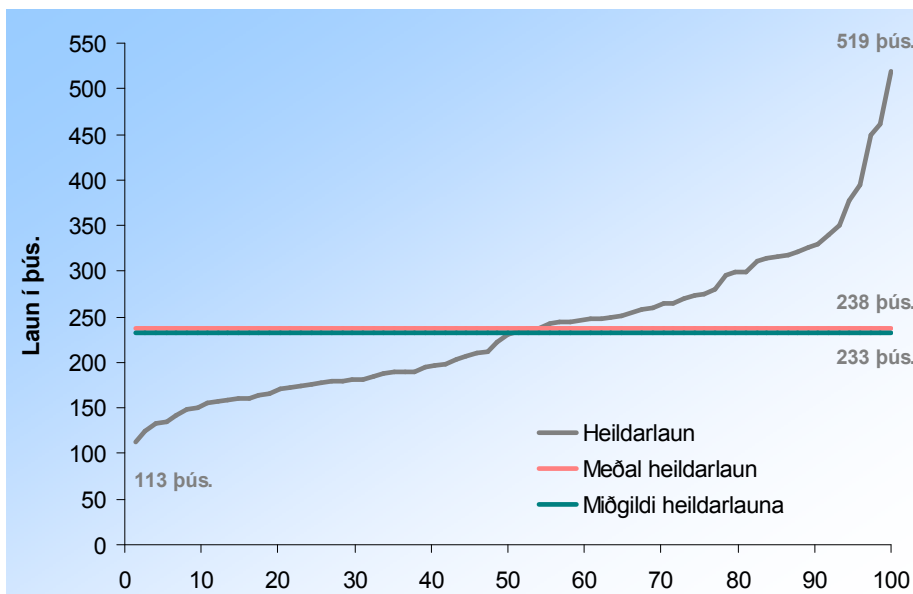
Mynd 53. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 -10 ára starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi.

Alls gáfu 65 manns með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 200 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 180 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 396 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 113 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi hefur tæplega fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 54. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi.

Alls gáfu 74 aðilar með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 238 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 233 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 519 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 113 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi hefur tæplega fimmföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 55. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 10 ára starfsaldur eða lengri í sama eða sambærilegu starfi.

Í öllum tilvikum er meðaltalið hærra en miðgildið bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi sem þýðir að örfáir einstaklingar í öllum flokkum starfsaldurs eru með mikið hærri laun en meginþorri félagsmanna og toga þannig meðaltalið upp.

Tafla 59. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða herra starfshlutfall eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	17	264	170	248	340	21	307	229	320	360
5,1 – 10 ár	6	204	120	194	210	6	232	180	217	280
10,1 ár eða lengur	14	235	155	192	310	17	304	220	281	328

Tafla 60. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða herra starfshlutfall eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

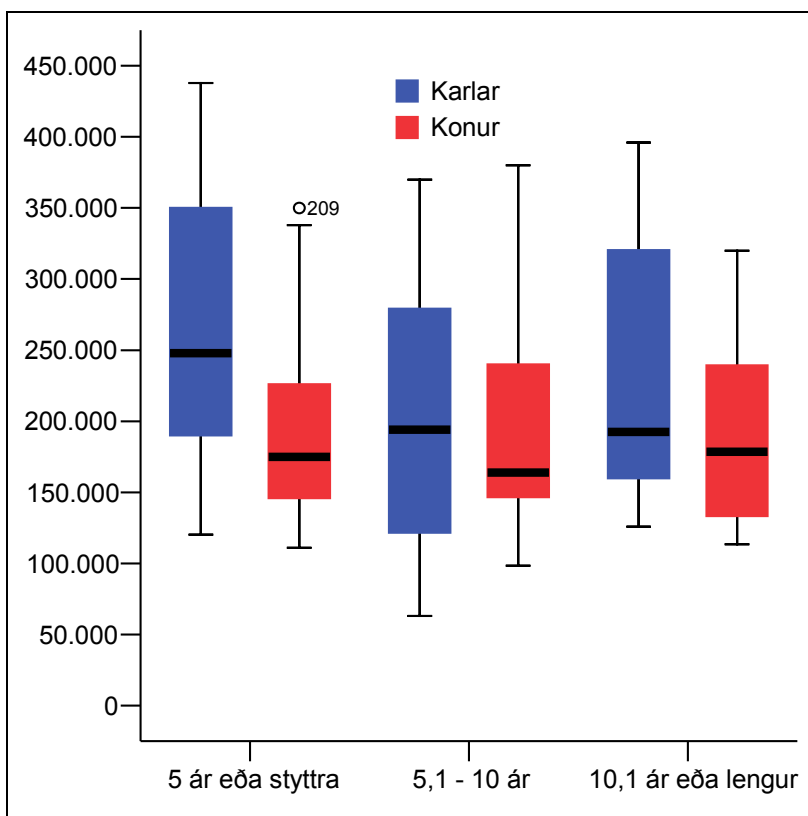
Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal- tal	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	36	191	144	175	225	40	221	167	207	251
5,1 – 10 ár	24	194	143	164	234	27	238	172	200	275
10,1 ár eða lengur	51	190	131	179	237	57	218	167	206	253

Karlar með sama starfsaldur og konur hafa öllu jöfnu mun hærri grunnlaun og heildarlaun á mánuði. Karlar með 5 ára starfsreynslu eða styttri hafa 264 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 248 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa 191 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 179 þúsund á mánuði eða minna. Launamunur starfsfólks með 5 ára eða skemmri starfsreynslu er 38,2% séu meðalgrunnlaun borin saman en 41,7% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Sé horft til heildarlauna er launamunurinn 38,9% séu meðallaun borin saman og 54,6% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil.

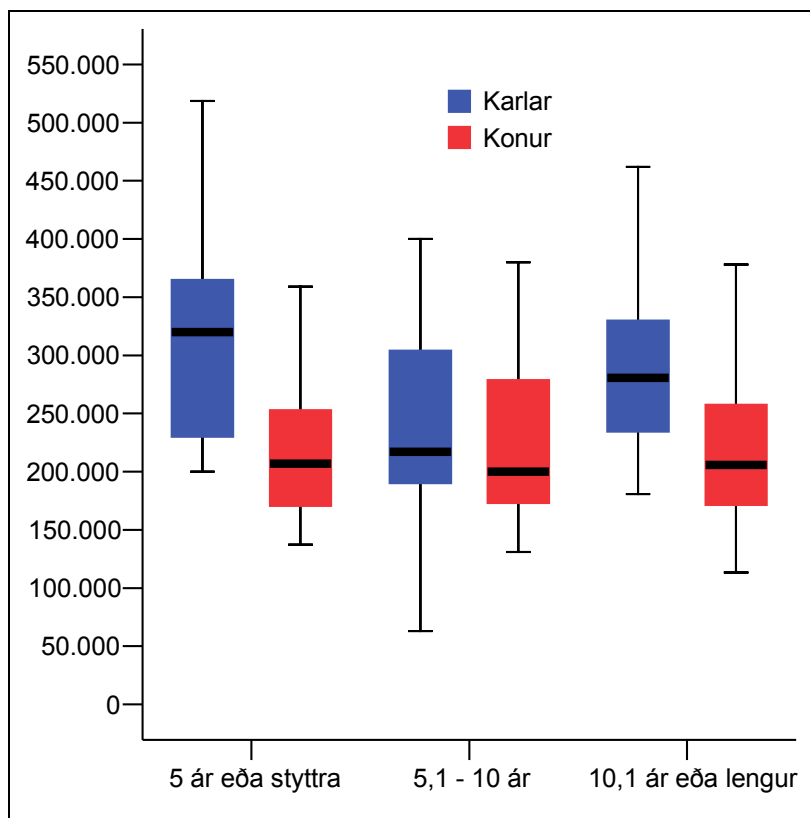
Karlar með 5,1-10 ára starfsreynslu hafa að meðaltali 204 þúsund í grunnlaun á mánuði og helmingur þeirra hefur 194 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa að meðaltali 194 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 164 þúsund eða minna. Launamunur

starfsfólks með 5,1-10 ára starfsreynslu er 5,2% séu meðalgrunnlaun borin saman en 18,3% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Hvað heildarlaunin varðar þá hafa konur 2,5% hærra heildarlaun að meðaltali á mánuði en karlar og séu miðgildin borin saman er launamunurinn hins vegar 8,5% körlum í vil.

Karlar með 10 ára starfsreynslu eða lengri hafa 235 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 192 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa 190 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 179 þúsund á mánuði eða minna. Launamunur starfsfólks með 10 ára eða lengri starfsreynslu er 23,7% séu meðalgrunnlaun borin saman en 7,3% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Sé horft til heildarlauna er launamunurinn 39,4% þegar meðallaun eru borin saman og 36,4% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil.

Mynd 56. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í sama eða samskonar starfi.

Mynd 57. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

Tafla 61. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

Í þús.	Samanturður á meðaltali				Samanturður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
5 ár eða skemur	73	876	38,2%	Karlar	73	876	41,7%	Karlar
5,1 – 10 ár	10	120	5,2%	Karlar	30	360	18,3%	Karlar
10,1 ár eða lengur	45	540	23,7%	Karlar	13	156	7,3%	Karlar

Tafla 62. Samanturður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í sama eða sambærilegu starfi.

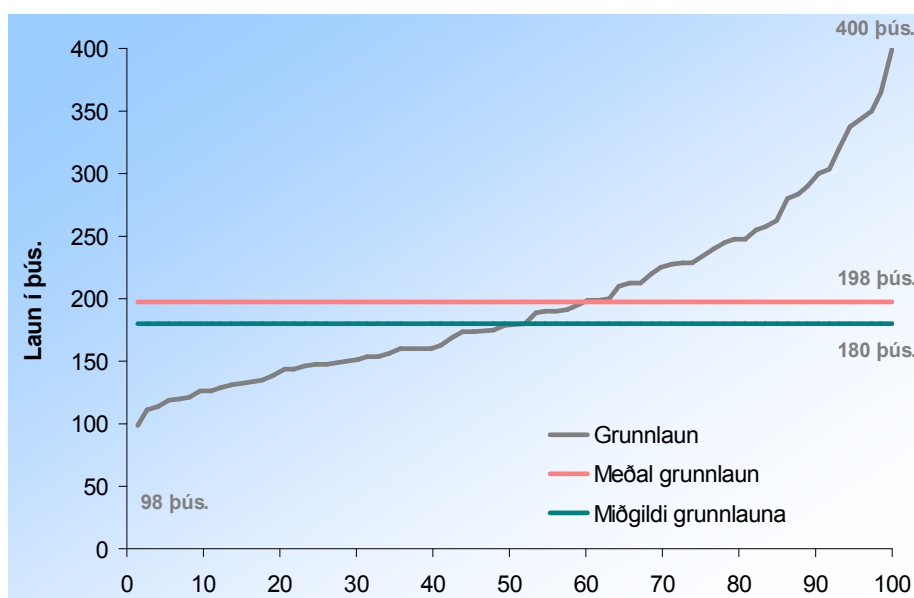
Í þús.	Samanturður á meðaltali				Samanturður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
5 ár eða skemur	86	1032	38,9%	Karlar	113	1356	54,6%	Karlar
5,1 – 10 ár	6	72	2,6%	Konur	17	204	8,5%	Karlar
10,1 ár eða lengur	86	1032	39,4%	Karlar	75	900	36,4	Karlar

Starfsaldur í núverandi starfi hefur lítil áhrif á það hversu há grunnlaun og heildarlaun starfsfólk fær. Skemmri starfsaldur þýðir lægri grunnlaun að meðaltali en þó hefur helmingur þeirra sem starfað hafa í 5 ár eða skemur hjá núverandi fyrirtæki hærri laun en helmingur starfsfólk sem starfað hefur lengur en 5 ár. Hvað heildarlaunin varðar þýðir lengri starfsaldur, þ.e. 10 ár eða lengur í sama fyrirtæki þau áhrif að heildarlaunin eru hærri hvort heldur sem litið er til meðaltals eða miðgildis.

Tafla 63. Dreifing grunn- og heildarlauna eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

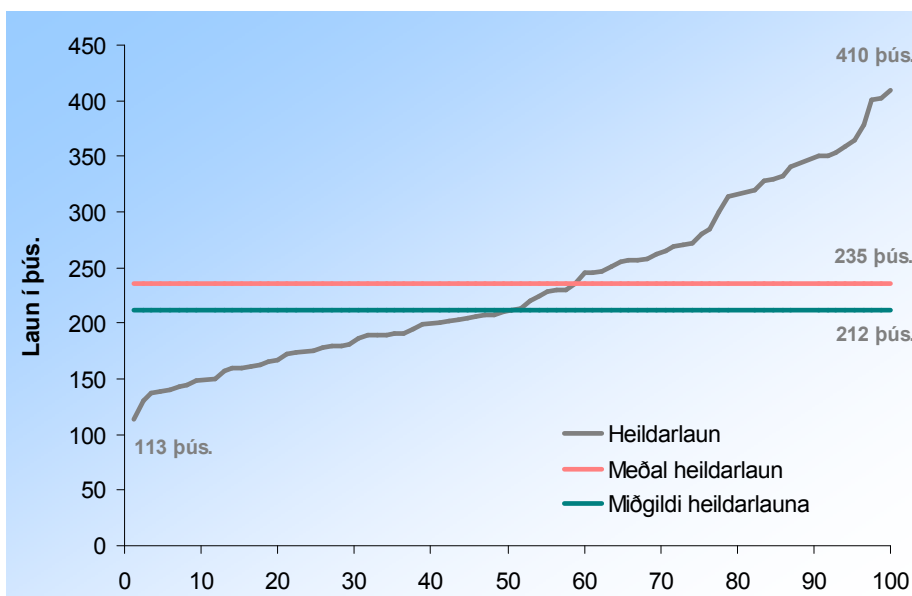
Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	73	198	147	180	230	85	235	178	212	280
5,1 – 10 ár	30	202	156	181	235	31	229	173	212	264
10,1 ár eða lengur	46	202	128	178	260	53	249	175	238	297

Alls gáfu 73 aðilar með 5 ára eða skemmri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 198 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 180 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 400 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 98 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 ára eða skemmri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur rúmlega fjórföld grunnlaun þess launalægsta.

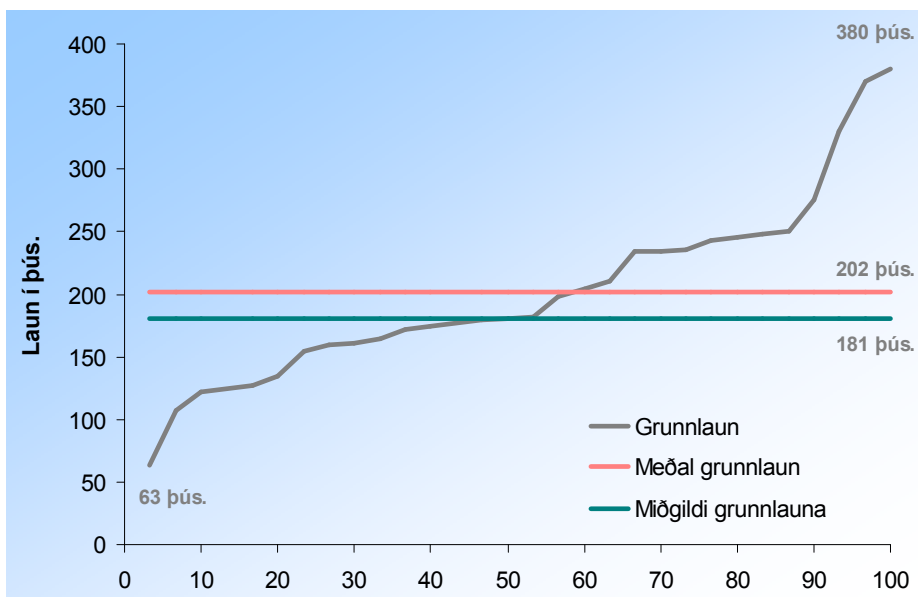
Mynd 58. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.

Alls gáfu 85 manns með 5 ára eða skemmri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 235 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 212 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 410 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 113 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 ára eða skemmri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur rétt tæplega þreföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 59. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 ára eða skemmri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.

Alls gáfu 30 einstaklingar með 5 til 10 ára starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 202 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 181 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 380 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 til 10 ára starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

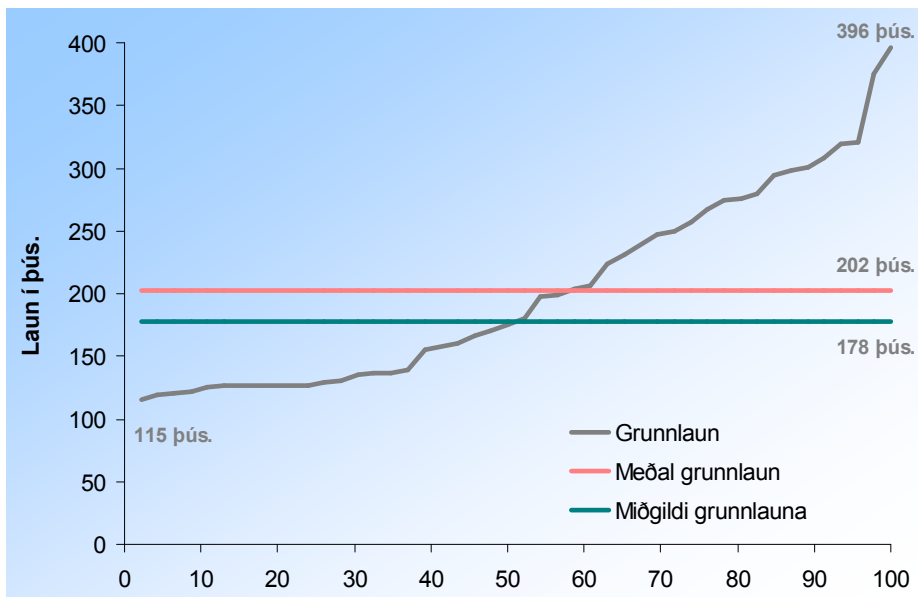
Mynd 60. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 5 til 10 ára starfsaldur í núverandi fyrirtæki.

Alls gáfu 31 einstaklingur með 5 til 10 ára starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 229 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 212 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 400 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 63 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 5 til 10 ára starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur rúmlega sexföld heildarlaun þess launalægsta.

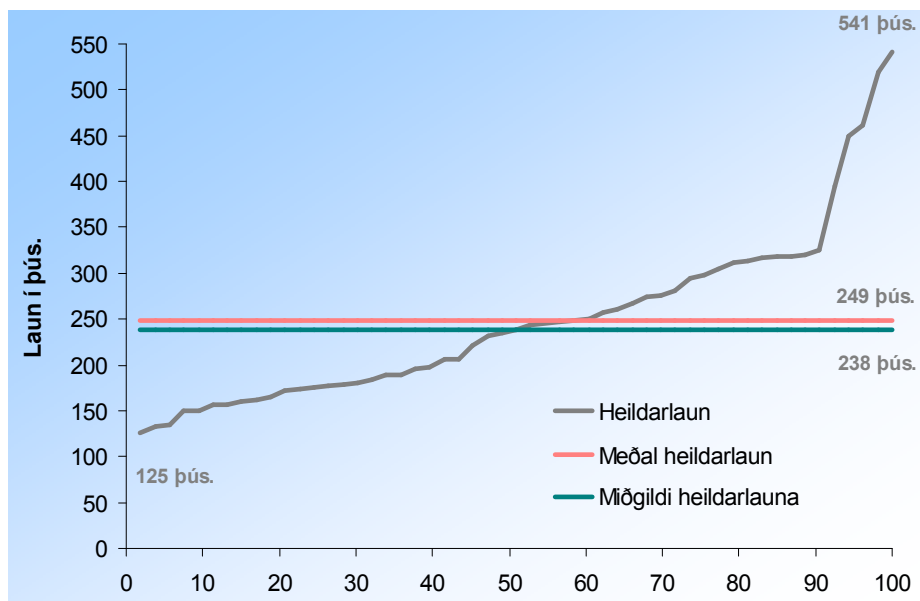
Mynd 61. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 5 til 10 ára starfsaldur í núverandi fyrirtæki.

Alls gáfu 46 manns með 10 ára eða lengri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp grunnlaun sín. Meðalgrunnlaun þeirra eru 202 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 178 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 396 þúsund á mánuði í grunnlaun og sá launalægsti 115 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 10 ára eða lengri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur rúmlega þreföld grunnlaun þess launalægsta.

Mynd 62. Hlutfallsleg dreifing grunnlauna félagsmanna með 10 ára eða lengri starfsaldur í núverandi fyrirtæki.

Alls gáfu 53 einstaklingar með 10 ára eða lengri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki upp heildarlaun sín. Meðalheildarlaun þeirra eru 249 þúsund á mánuði og helmingur þeirra hefur 238 þúsund eða minna á mánuði. Launahæsti félagsmaðurinn í þessum hópi hefur 541 þúsund á mánuði í heildarlaun og sá launalægsti 125 þúsund. Þetta þýðir að launahæsti félagsmaðurinn með 10 ára eða lengri starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki hefur tæplega fimmföld heildarlaun þess launalægsta.

Mynd 63. Hlutfallsleg dreifing heildarlauna félagsmanna með 10 ára eða lengri starfsaldur í núverandi fyrirtæki

Í öllum tilvikum er meðaltalið hærra en miðgildið bæði hvað varðar grunnlaun og heildarlaun eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki sem þýðir að örfáir einstaklingar í öllum flokkum starfsaldurs eru með mikið hærri laun en meginþorri félagsmanna og toga þannig meðaltalið upp.

Tafla 64. Grunn- og heildarlaun karla í 50% eða hærri starfshlutfalli eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	16	241	160	235	283	20	285	203	269	333
5,1 – 10 ár	7	206	120	182	200	7	238	200	223	240
10,1 ár eða lengur	12	239	130	240	300	15	315	232	304	330

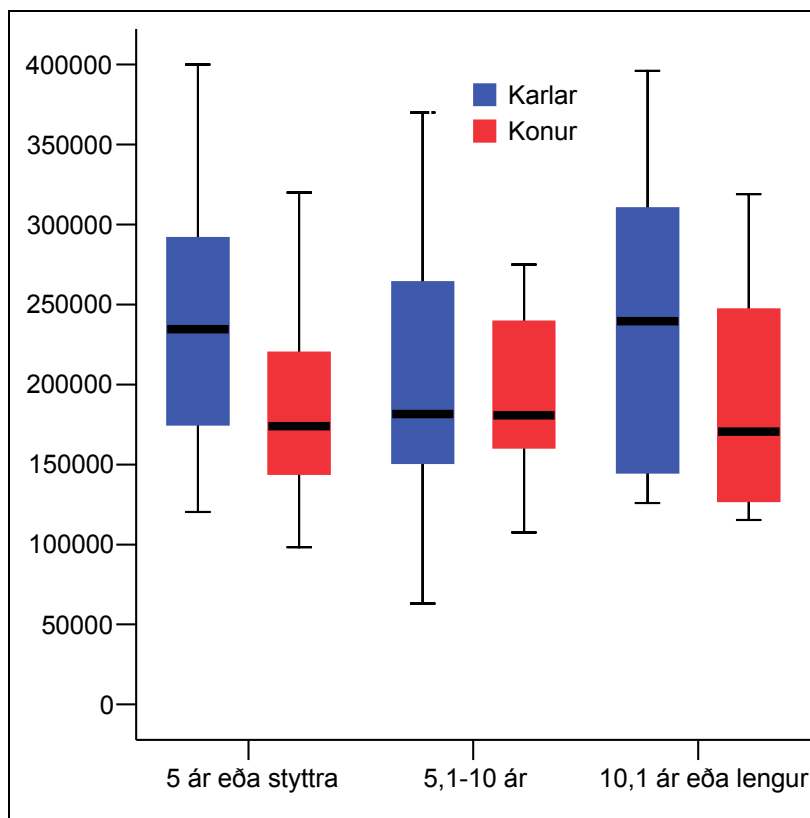
Tafla 65. Grunn- og heildarlaun kvenna í 50% eða hærri starfshlutfalli eftir starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki.

Í þús.	Dreifing grunnlauna					Dreifing heildarlauna				
	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk	Fjöldi	Meðal-tal	25% mörk	Mið-gildi	75% mörk
5 ár eða skemur	57	186	143	174	218	65	220	166	204	262
5,1 – 10 ár	23	200	158	181	240	24	226	173	211	264
10,1 ár eða lengur	34	190	127	171	246	38	222	166	202	257

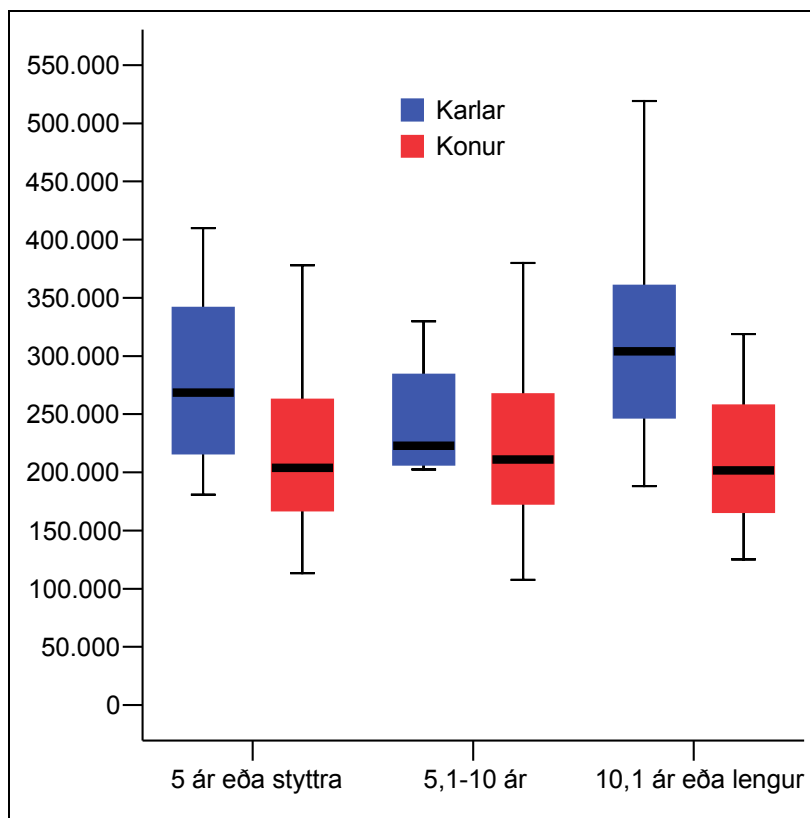
Við nánari skoðun á starfsaldri hjá núverandi fyrirtæki má sjá að karlar með sama starfsaldur og konur hafa í öllum tilfellum mun hærri grunnlaun og heildarlaun á mánuði. Karlar með 5 ára starfsaldur eða styttri í sama starfi hafa 241 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 235 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa 186 þús. á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 174 þús. á mánuði eða minna. Launamunur starfsfólks með 5 ára eða skemmri starfsaldur er 29,6% séu meðalgrunnlaun borin saman en 35,1% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Sé horft til heildarlauna er launamunurinn 29,5% séu meðallaun borin saman og 31,9% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil.

Karlar með 5,1-10 ára starfsaldur í sama starfi hafa að meðaltali 206 þúsund í grunnlaun á mánuði og helmingur þeirra hefur 182 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa að meðaltali 200 þúsund á mánuði í grunnlaun og helmingur þeirra hefur 181 þúsund eða minna. Launamunur starfsfólks með 5-10 ára starfsaldur er 3,0% séu meðalgrunnlaun borin saman en 0,6% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Sé horft til heildarlauna er launamunurinn 5,3% séu meðallaun borin saman og 5,7% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil.

Karlar með 10 ára eða lengri starfsaldur í sama starfi hafa 239 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 240 þúsund eða minna á mánuði. Konur með sama starfsaldur hafa 190 þúsund á mánuði í meðalgrunnlaun og helmingur þeirra hefur 171 þúsund á mánuði eða minna. Launamunur starfsfólks með 10 ára eða lengri starfsaldur í sama starfi er 25,8% séu meðalgrunnlaun borin saman en 40,4% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil. Sé horft til heildarlauna er launamunurinn 41,9% þegar meðallaun borin saman og 50,5% séu miðgildin borin saman, hvortveggja körlum í vil.

Mynd 64. Grunnlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í núverandi starfi.

Mynd 65. Heildarlaun svarenda í 50% eða hærra starfshlutfalli eftir kyni og starfsaldri í núverandi starfi.

Tafla 66. Samanburður á grunnlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í núverandi starfi.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
5 ár eða skemur	55	660	29,6%	Karlar	61	732	35,1%	Karlar
5,1 – 10 ár	6	72	3,0%	Karlar	1	12	0,6%	Karlar
10,1 ár eða lengur	49	588	25,8%	Karlar	69	829	40,4	Karlar

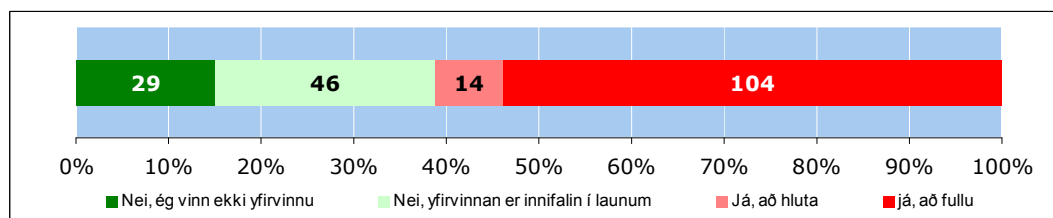
Tafla 67. Samanburður á heildarlaunum karla og kvenna eftir starfsaldri í núverandi starfi.

Í þús.	Samanburður á meðaltali				Samanburður á miðgildi			
	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?	Mismunur á mánuði	Mismunur á ári	%	Hvor er hærrí?
5 ár eða skemur	65	780	29,5%	Karlar	65	780	31,9%	Karlar
5,1 – 10 ár	12	144	5,3%	Karlar	12	144	5,7%	Karlar
10,1 ár eða lengur	93	1116	41,9%	Karlar	102	1224	50,5%	Karlar

4.3 Auka launagreiðslur

Í þessum hluta er fjallað um aðrar launaupplýsingar eins og hvort viðkomandi fái greitt fyrir yfirvinnu eða ekki, hlutfall yfirvinnu af launum, bílastyrk, bílahlunnindi, vaktaálag og fæðishlunnindi.

Tæplega 54% starfsfólks fær greitt að fullu fyrir unna yfirvinnu og rúm 7% að hluta. Hjá tæplega 24% svarenda er yfirvinnan innifalin í launinum og rúm 15% svarar því til að þau vinni ekki yfirvinnu.

Mynd 66. Færð þú greitt sérstaklega fyrir eftir- eða yfirvinnu?

Ekki eru marktæk tengsl milli yfirvinnu og kynferðis. Þó má sjá að nokkuð hærra hlutfall kvenna en karla vinnur ekki yfirvinnu eða 17% kvenna á móti 9% karla. Jafnframt fær mun hærra hlutfall kvenna yfirvinnuna greidda að fullu eða

rúm 58% kvenna á móti tæpum 41% karla. Hins vegar er það mun algengara hjá körlum að yfirvinnan sé innifalin í launum eða hjá rúmum 44% karla á móti rúmum 18% kvenna.

Ekki eru heldur marktæk tengsl milli yfirvinnu og menntunar. Sé horft til menntunar þá hefur hún áhrif á greiðslu fyrir yfirvinnu þannig að starfsfólk með verslunarpróf hefur í mun meira mæli en aðrir yfirvinnu innifalda í launum.

Tafla 68. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir kyni og menntun.

	Vinn ekki eftir- eða yfirvinnu		Eftir- og yfirvinna er innifalin í launum		Eftir- og yfirvinna greidd að hluta		Eftir- og yfirvinna greidd að fullu	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Allir	29	15%	46	24%	14	7%	10	54%
Karlar	4	9%	20	44%	3	6%	19	41%
Konur	25	17%	26	18%	11	7%	85	58%
Grunnskólapróf	18	17%	21	20%	5	5%	6	58%
Verslunarpróf	-	-	6	46%	2	15%	5	39%
Iðnnám eða annað starfsnám	6	18%	10	30%	4	12%	13	40%
Stúdentspróf	2	10%	3	15%	1	5%	14	70%
Háskólapróf	3	17%	5	28%	2	11%	8	44%

Hins vegar eru tengsl milli stöðu¹⁷ starfsfólks í fyrirtækinu og þess hvort yfirvinnan sé greidd eða ekki.

Mun hærra hlutfall almennra starfsmanna vinnur ekki yfirvinnu eða 22% á móti 3% millistjórnenda og 7% yfirstjórnenda. Jafnframt má sjá að hjá 86% yfirstjórnenda er yfirvinna innifalin í launum, sama gildir um 42% millistjórnenda en aðeins 6% almennra starfsmanna hefur yfirvinnu innifalda í launum.

Frekar lágt hlutfall fólks í almennum afgangslustörfum og almennum skrifstofustörfum hefur yfirvinnu innifalda í launum eða aðeins 11% og 9% á meðan 30% - 50% starfsfólks í öðrum störfum hefur yfirvinnu innifalda í launum. Jafnframt má sjá að aðeins 3% sérþjálfara starfsmanna verslana vinnur ekki yfirvinnu en 10% (önnur störf) -36% (almenn

¹⁷ (Tau-c=,17; a=,004)

skrifstofustörf) starfsfólks í öðrum störfum vinnur ekki yfirvinnu. Mun hærra hlutfall starfsfólks sem vinnur við almenn afgreiðslustörf fær yfirvinnuna greidda að fullu eða 69% þeirra á móti 50% sem eru í öðrum störfum

Tafla 69. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir stöðu og starfi.

	Vinn ekki eftir- eða yfirvinnu		Eftir- og yfirvinna er innifalin í launum		Eftir- og yfirvinna greidd að hluta		Eftir- og yfirvinna greidd að fullu	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	1	7%	12	86%	1	7%	-	-
Millistjórnandi	2	3%	27	42%	6	9%	30	46%
Almennur starfsmaður	25	22%	7	6%	7	6%	74	66%
Almenn afgreiðslustörf	8	15%	6	11%	3	5%	38	69%
Sérþjálfaður starfsmaður	1	3%	19	46%	1	3%	20	48%
Almenn skrifstofustörf	4	36%	1	9%	1	9%	5	46%
Sérhæfð skrifstofustörf	15	23%	13	19%	8	12%	31	46%
Ferðamál	-	-	4	50%	-	-	4	50%
Annað	1	10%	3	30%	1	10%	5	50%

Starfsaldur hefur hins vegar engin áhrif á það hvort starfsfólk fær greidda yfirvinnu eða ekki hvort heldur sem litið er til samskonar starfs eða núverandi starfs.

Tafla 70. Greiðsla fyrir yfirvinnustundir eftir starfsaldri.

	Vinn ekki eftir- eða yfirvinnu		Eftir- og yfirvinna er innifalin í launum		Eftir- og yfirvinna greidd að hluta		Eftir- og yfirvinna greidd að fullu	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>								
5 ár eða skemur	12	17%	20	29%	5	7%	33	47%
5,1 – 10 ár	9	23%	9	23%	2	5%	19	49%
10,1 ár eða lengur	8	10%	17	21%	7	9%	48	60%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>								
5 ár eða skemur	18	18%	23	23%	7	7%	52	52%
5,1 – 10 ár	3	9%	9	28%	1	3%	19	60%
10,1 ár eða lengur	5	9%	13	24%	5	9%	32	58%

Yfirvinnugreiðslur er mjög misjafnar og erfitt að bera saman þar sem hjá mörgum eru þær hluti af föstum launum eins og fram hefur komið hér að framan. Jafnframt kusu þó nokkrir að sleppa því að sundurliða laun sín niður á launabætti.

Það var 71 einstaklingur sem gaf upplýsingar um yfirvinnulaun fyrir unna yfirvinnu. Að meðaltali eru yfirvinnugreiðslur 18% af heildarlaunagreiðslum starfsfólks en hlutfallið liggur á bilinu 1,4% og upp í 88,4% af heildarlaunagreiðslum. Að jafnaði vege yfirvinnugreiðslur hærra hlutfall af launum karla en kvenna eða 28,4% að meðaltali hjá körlum en 15,5% að meðaltali hjá konum. Greinilegt er að örfáir einstaklingar skera sig úr með verulega hátt hlutfall yfirvinnu og skekkja dreifingu svara verulega hvort heldur sem litið er til karla eða kvenna.

Tafla 71. Hlutfall yfirvinnulauna af heildarlaunum eftir kyni.

	Fjöldi	Meðal- tal	Miðgildi	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Staðal- frávik
Allir	71	18,0%	15,9%	1,4%	88,4%	14,2%
Karlar	14	28,4%	21,6%	9,4%	88,4%	20,0%
Konur	57	15,5%	13,6%	1,4%	48,6%	11,1%

Hvað bílastyrk varðar þá eru það 13,6% sem fá bílastyrk. Tengsl eru milli kynferðis¹⁸ og bílastyrks þannig að mun hærra hlutfall karla en kvenna fær hann greiddan eða 28,6% karla á móti 9,0% kvenna. Það er mjög breytilegt eftir menntun¹⁹ hvort starfsmenn fái bílastyrk eða ekki. Tæplega 8% þeirra sem hafa grunnmenntun fá bílastyrk, rúm 11% þeirra sem hafa stúdentspróf og rúm 12% starfsfólks með iðnnám eða annað starfsnám. Á meðan 33,3% þeirra sem hafa verslunarpróf og 41,2% þeirra sem hafa háskólapróf fá greiddan bílastyrk.

Tafla 72. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir kyni og menntun.

	Bílastyrkur		Ekki bílastyrkur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Allir	24	13,6%	152	86,4%
Karlar	12	28,6%	30	71,4%
Konur	12	9,0%	122	91,0%
Grunnmenntun	7	7,5%	86	92,5%
Verslunarpróf	4	33,3%	8	66,7%
Iðnnám eða annað starfsnám	4	12,1%	29	87,9%
Stúdentspróf	2	11,1%	16	88,9%
Háskólapróf	7	41,2%	10	58,8%

¹⁸ (Tau-c=,10; α=,014)

¹⁹ (Tau-c=,12; α=,015)

Tengsl eru milli stöðu²⁰ starfsfólks í fyrirtækinu og þess hvort viðkomandi fái bílastyrk eða ekki þannig að hærri staða þýðir mun herra hlutfall sem fær greiddan bílastyrk. Nær helmingur yfirstjórnenda fær greiddan bílastyrk eða 42,9% þeirra, 19,0% millistjórnenda og 6,8% almennra starfsmanna. Starf²¹ hefur einnig áhrif á það hvort viðkomandi fái greiddan bílastyrk eða ekki þannig að hlutfallslega flest starfsfólk sem flokkast undir önnur störf fá greiddan bílastyrk eða 50,0% þeirra og síðan kemur fólk í sérhæfðum störfum, 18,0% starfsfólks í sérhæfðum skrifstofustörfum og 16,2% starfsfólks í sérþjálfuðum störfum verslana.

Tafla 73. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir stöðu og starfi.

	Bílastyrkur		Ekki bílastyrkur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	6	42,9%	8	57,1%
Millistjórnandi	11	19,0%	47	81,0%
Almennur starfsmaður	7	6,8%	96	93,2%
Almenn afgreiðslustörf	3	5,7%	81	94,3%
Sérþjálfmaður starfsmaður	6	16,2%	52	83,8%
Almenn skrifstofustörf	-	-	10	100,0%
Sérhæfð skrifstofustörf	11	18,0%	108	82,0%
Ferðamál	-	-	7	100,0%
Annað	4	50,0%	4	50,0%

Starfsaldur hefur engin áhrif á það hvort viðkomandi fái greiddan bílastyrk eða ekki, hvort heldur sem litið sé til starfsaldurs í sama eða sambærilegu starfi eða starfsaldur í núverandi starfi.

Tafla 74. Hlutfall sem fær bílastyrk, greint eftir starfsaldri.

	Bílastyrkur		Ekki bílastyrkur	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>				
5 ár eða skemur	11	17,5%	52	82,5%
5,1 – 10 ár	3	8,3%	33	91,7%
10,1 ár eða lengur	10	13,7%	63	86,3%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>				
5 ár eða skemur	11	12,6%	76	87,4%
5,1 – 10 ár	2	6,5%	29	93,5%
10,1 ár eða lengur	10	19,2%	42	80,8%

²⁰ (Tau-c=,19; α =,002)

²¹ (Tau-c=,20; α =,013)

Hvað bílahlunnindi, vaktaálag og fæðishlunnindi varðar eru mjög fáir einstaklingar sem þiggja slíkar greiðslur og ekki hægt að greina frekar niður til að tryggja órekjanleika svara.

Hvað sundurliðun á heildarlaunum starfsfólks varðar þá var auk bílastyrks, bílahlunninda, vaktaálags og fæðishlunninda gefinn kostur á því að segja til um aðrar aukagreiðslur. Alls svara 36 manns því til að það fái einhverjar aðrar greiðslur eða 20,0%. Það helsta sem fólk nefnir er orlof á yfirvinnu, bónus, sölulaun, dagpeningar og auka dagvinna svo eitthvað sé nefnt.

Tengsl eru milli þessara greiðslna og starfsaldurs í sama eða sambærilegu starfi²² og starfsaldurs í núverandi fyrirtæki²³ þannig að í báðum tilvikum fá þeir sem hafa lengstan starfsaldur þær í mun minna mæli en þeir sem hafa stystan starfsaldur.

Tafla 75. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir kyni og menntun.

	Eitthvað annað		Ekkert annað	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Allir	36	20,0%	144	80,0%
Karlar	11	25,6%	32	74,4%
Konur	25	18,2%	112	81,8%
Grunnmenntun	21	21,9%	75	78,1%
Verslunarpróf	2	15,4%	11	84,6%
Iðnnám eða annað starfsnám	6	18,2%	27	81,8%
Stúdentspróf	4	22,2%	14	77,8%
Háskólapróf	3	17,6%	14	82,4%

Tafla 76. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir stöðu og starfi.

	Eitthvað annað		Ekkert annað	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	3	21,4%	11	78,6%
Millistjórnandi	13	21,7%	47	78,3%
Almennur starfsmaður	20	19,0%	85	81,0%
Almenn afgreiðslustörf	13	24,5%	40	75,5%
Sérþjálfaður starfsmaður	9	23,7%	29	76,3%
Almenn skrifstofustörf	2	20,0%	8	80,0%
Sérhæfð skrifstofustörf	8	12,7%	55	87,3%
Ferðamál	3	37,5%	5	62,5%
Annað	1	12,5%	7	87,5%

²² (Tau-c=,16; α=,009)

²³ (Tau-c=,23; α=,000)

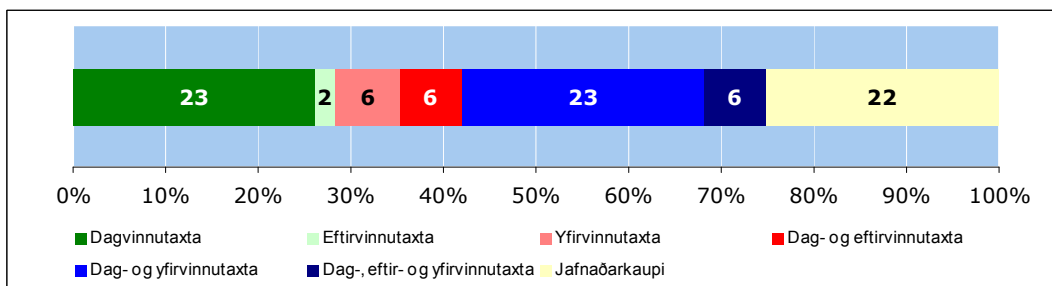
Tafla 77. Hlutfall sem fær aðrar greiðslur greint eftir starfsaldri.

	Eitthvað annað		Ekkert annað	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>				
5 ár eða skemur	18	27,7%	47	72,3%
5,1 – 10 ár	9	24,3%	28	75,7%
10,1 ár eða lengur	8	10,8%	66	89,2%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>				
5 ár eða skemur	28	30,8%	63	69,2%
5,1 – 10 ár	5	16,1%	26	83,9%
10,1 ár eða lengur	3	5,8%	49	94,2%

4.4 Launaupplýsingar eftir kaupþöxtum

Í þessum hluta er fjallað um laun þeirra sem fá greitt eftir tímakaupi samkvæmt dagvinnutaxta, eftirvinnutaxta, yfirvinnutaxta eða jafnaðarkaupi. Spurt var þriggja spurninga, í fyrsta lagi eftir hvaða kauptaxta starfsfólk fær greitt, í öðru lagi hvert tímakaupið sé á hverjum taxta fyrir sig og í þriðja lagi hversu margar klukkustundir voru greiddar á hverjum taxta fyrir sig í septembermánuði síðastliðnum. Það voru 88 manns sem svöruðu einhverjum af þessum spurningum.

Hlutfallslega flestir frá greitt eftir dagvinnutaxta eða dagvinnu- og yfirvinnutaxta eða 26,1% í hvoru tilfalli fyrir sig og fjórðungur fær greitt eftir jafnaðarkaupi. Það eru 6,8% sem fá greitt eftir yfirvinnutaxta, dagvinnu- og eftirvinnutaxta og dagvinnu, eftirvinnu- og yfirvinnutaxta. Rúm 2% fá aðeins greitt eftir eftirvinnutaxta.

Mynd 67. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir?

Greina má nokkurn mun á milli kynja²⁴ þannig að konur fá í meira mæli en karlar aðeins greitt samkvæmt dagvinnutaxta eða 29,2% kvenna á móti 12,5% karla. Jafnframt fá hlutfallslega mun fleiri karlar en konur greitt eftir jafnaðar-kaupi eða 50,0% karla á móti 19,4% kvenna. Menntun hefur lítil áhrif á hvaða kauptaxta svarendur fá greitt eftir.

Tafla 78. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir kyni og menntun.

	Dagvinnu- taxti		Eftirvinnu- taxti		Yfirvinnu- taxti		Dag- og eftirvinnu- taxti		Dag- og yfirvinnu- taxti		Dag-, eftir- og yfirvinnu- taxti		Jafnaðar- kaup	
	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%
Allir	23	26,1	2	2,3	6	6,8	6	6,8	23	26,1	6	6,8	22	25,0
Karlar	2	12,5	-	-	2	12,5	-	-	2	12,5	2	12,5	8	50,0
Konur	21	29,2	2	2,8	4	5,6	6	8,3	21	29,2	4	5,6	14	19,4
Grunnskólapróf	16	29,6	2	3,7	3	5,6	3	5,6	16	29,6	4	7,4	10	18,5
Verslunarpróf	1	25,0	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-	-	2	50,0
Iðnnám eða starfsn.	3	21,4	-	-	2	14,3	-	-	4	28,6	-	-	5	35,7
Stúdentspróf	3	25,0	-	-	-	-	2	16,7	3	25,0	1	8,3	3	25,0
Háskólapróf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	1	50,0

Tengsl eru milli þess hvaða stöðu²⁵ starfsmaður gegnir í fyrirtækinu og þess eftir hvað kauptaxta viðkomandi fær greitt eftir. Allir yfirstjórnendur sem svara spurningunni fá greitt eftir jafnaðar-kaupi. Enginn millistjórnandi fær greitt eftir eftirvinnutaxta eða eingöngu yfirvinnutaxta. Lítil tengsl eru milli starfs og þess eftir hvað kauptaxta starfsfólk fær greitt þó greina megi hlutfallslegan mun.

Tafla 79. Samkvæmt hvaða kauptaxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir stöðu og starfi.

	Dagvinnu- taxti		Eftirvinnu- taxti		Yfirvinnu- taxti		Dag- og eftirvinnu- taxti		Dag- og yfirvinnu- taxti		Dag-, eftir- og yfirvinnu- taxti		Jafnaðar- kaup	
	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%
Yfirstjórnandi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	100
Millistjórnandi	2	10,5	-	-	-	-	-	-	6	31,6	2	10,5	9	47,4
Almennur starfsmaður	21	33,3	2	3,2	6	9,5	6	9,5	17	27,0	4	6,3	7	11,1
Almenn afgreiðslustörf	7	18,9	2	5,4	4	10,8	5	13,5	11	29,7	3	8,1	5	13,5
Sérþj. starfsmaður	6	31,6	-	-	-	-	-	-	4	21,1	2	10,5	7	36,8
Almenn skrifstofustörf	3	50,0	-	-	-	-	-	-	2	33,3	-	-	1	16,7
Sérhæfð skrifstofustörf	6	42,9	-	-	1	7,1	1	7,1	1	7,1	-	-	5	35,7
Ferðamál	-	-	-	-	1	20,0	-	-	2	40,0	-	-	2	40,0
Annað	1	14,3	-	-	-	-	-	-	3	42,9	1	14,3	2	28,6

²⁴ (Tau-c=,22; a=,023)

²⁵ (Tau-c=,40; a=,000)

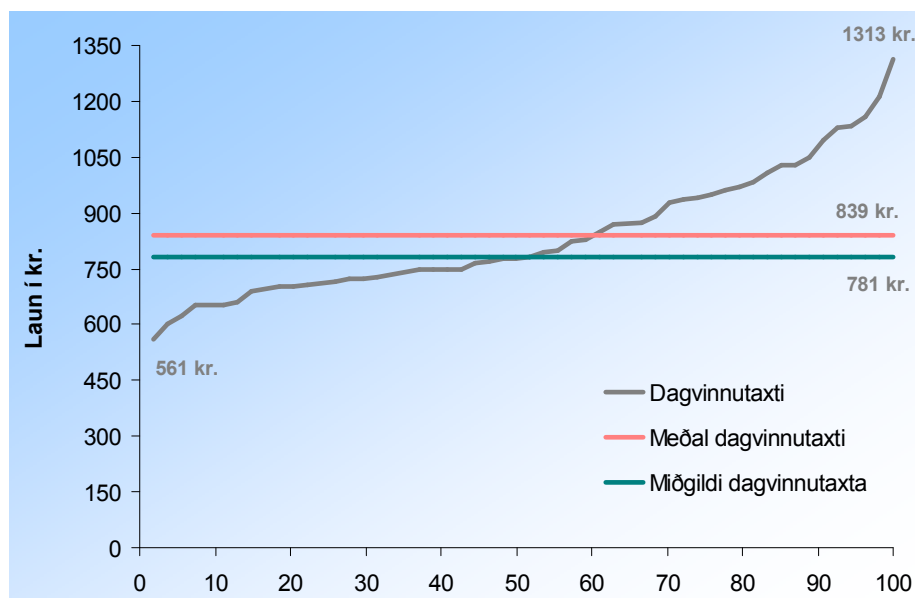
Starfsaldur hefur ekkert með það að segja eftir hvað kaup-taxta starfsfólk fær greitt eftir hvort heldur sem litið er til starfsaldur í sama eða sambærilegu starfi eða starfsaldurs hjá sama fyrirtæki.

Tafla 80. Samkvæmt hvaða kaup-taxta fá svarendur greitt eftir, greint eftir starfsaldri.

	Dagvinnu-taxti		Eftirvinnu-taxti		Yfirvinnu-taxti		Dag- og eftirvinnu-taxti		Dag- og yfirvinnu-taxti		Dag-, eftir- og yfirvinnu-taxti		Jafnaðar-kaup	
	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%	Fj.	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>														
5 ár eða skemur	7	19,4	1	2,8	1	2,8	2	5,6	12	33,3	3	8,3	10	27,8
5,1 – 10 ár	9	36,0	1	4,0	2	8,0	3	12,0	5	20,0	-	-	5	20,0
10,1 ár eða lengur	7	29,2	-	-	2	8,3	-	-	6	25,0	3	12,5	6	25,0
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>														
5 ár eða skemur	15	25,9	2	3,4	4	6,9	5	8,6	16	27,6	3	5,2	13	22,4
5,1 – 10 ár	5	35,7	0	-	1	7,1	-	-	3	21,4	1	7,1	4	28,6
10,1 ár eða lengur	2	16,7	0	-	1	8,3	-	-	4	33,3	2	16,7	3	25,0

Eins og hér hefur komið fram fá svarendur greitt eftir dagvinnutaxta, eftirvinnutaxta, yfirvinnutaxta eða jafnaðar-kaup.

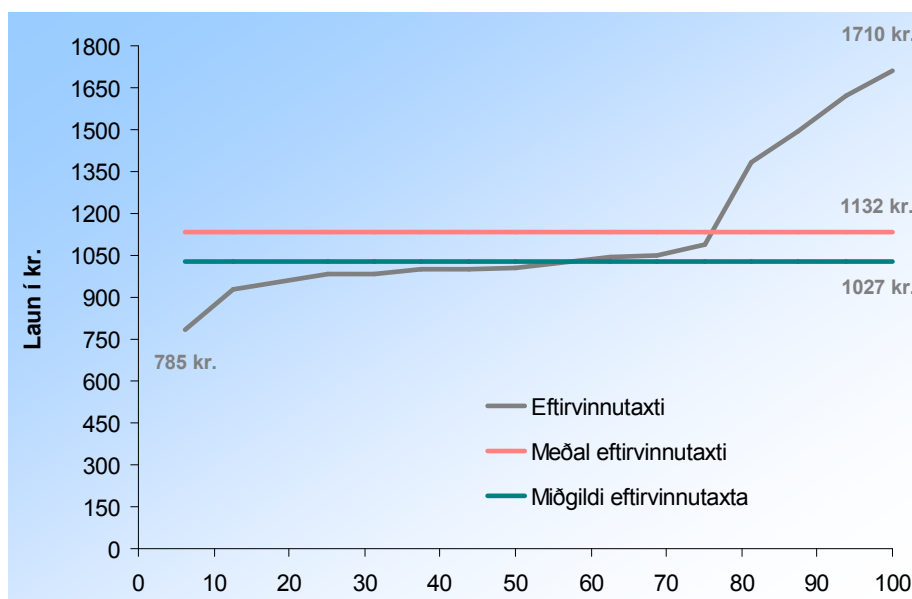
Alls gáfu 54 einstaklingar upp kaup-taxta dagvinnulauna sinna, 6 karlar og 48 konur. Meðaldagvinnutaxti er 839 kr. á klst. og hefur helmingur svarenda 781 kr. eða minna á klst. Lægsti dagvinnutaxti er 561 kr. á klst. og sá hæsti 1313 kr. á klst. Þetta þýðir að hæsti daglaunataxti er rúmlega tvöfalt hærri en sá lægsti.

Mynd 68. Hlutfallsleg dreifing dagvinnutaxta.

Örfáir einstaklingar hafa mun hærri dagvinnutaxta en meginþorri annarra félagsmanna. Þeir hafa þau áhrif að meðaltal dagvinnutaxtans hækkar verulega.

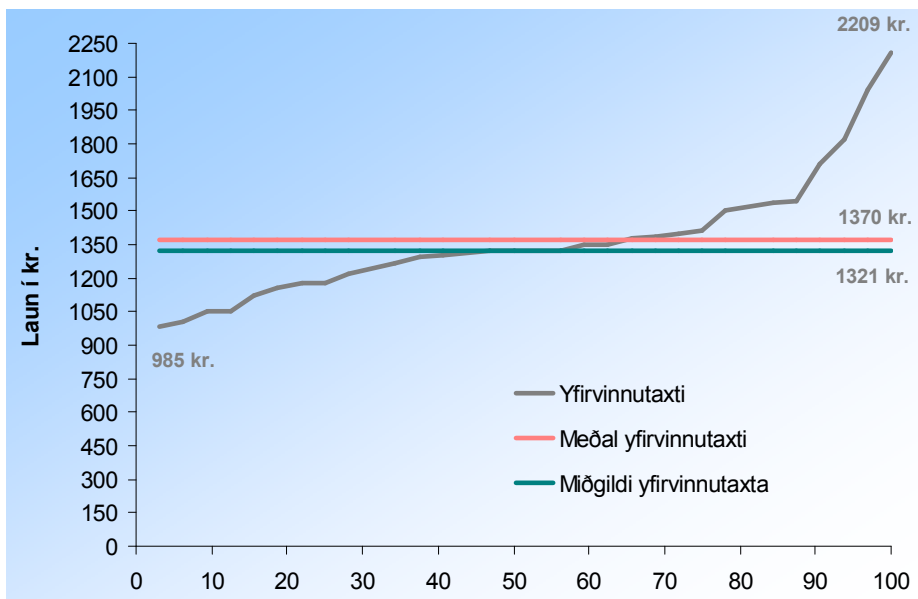
Alls gáfu 16 manns upp kaup-taxta eftirvinnulauna sinna, 2 karlar og 14 konur. Meðaleftirvinnutaxtinn er 1132 kr. á klst. og hefur helmingur svarenda 1027 kr. eða minna á klst. Lægsti eftirvinnutaxtinn er 785 kr. á klst. og sá hæsti 1710 kr. á klst. Þetta þýðir að hæsti eftirlaunataxtinn er rúmlega tvöfalt hærri en sá lægsti.

Mynd 69. Hlutfallsleg dreifing eftirvinnutaxta.

Miðgildi eftirvinnutaxtans er mun lægra en meðal eftirvinnutaxtinn sem þýðir að örfáir einstaklingar eru með mun hærri taxta en meginþorrinn og hækka þannig meðaltalið.

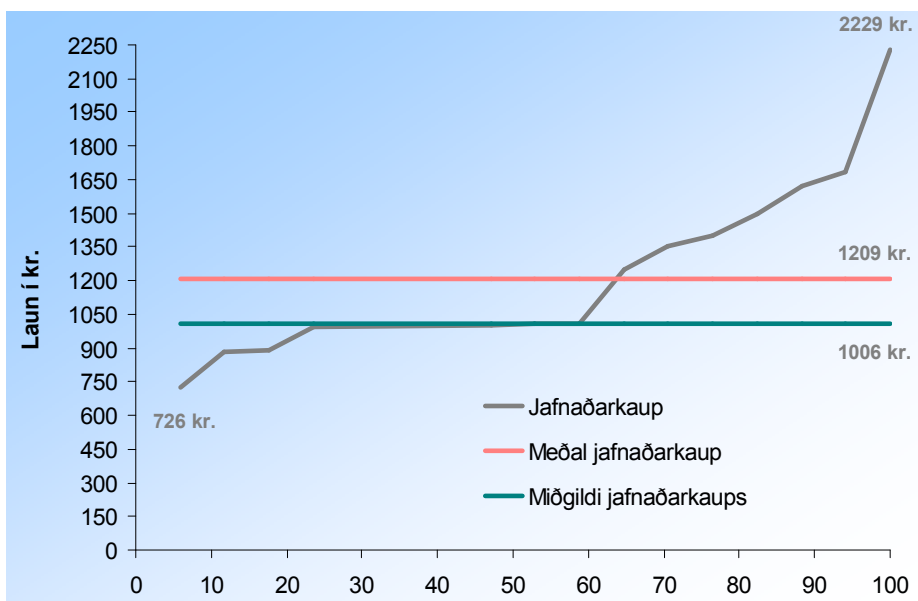
Alls gáfu 32 manns upp kaup-taxta yfirvinnulauna sinna, 7 karlar og 25 konur. Meðalyfirvinnutaxtinn er 1370 kr. á klst. og hefur helmingur svarenda 1321 kr. eða minna á klst. Lægsti dagvinnutaxtinn er 985 kr. á klst. og sá hæsti 2209 kr. á klst. Þetta þýðir að hæsti eftirlaunataxtinn er rúmlega tvöfalt hærri en sá lægsti.

Mynd 70. Hlutfallsleg dreifing yfirvinnutaxta.

Miðgildi yfirvinnutaxtans er aðeins lægra en meðal yfirvinnutaxtinn sem þýðir að dreifing taxtans er nokkuð jöfn.

Alls gáfu 17 manns upp kaup-taxta jafnaðarkaups, 3 karlar og 13 konur. Meðaljafnaðarkaup er 1209 kr. á klst. og hefur helmingur svarenda 1006 kr. eða minna á klst. Lægsti taxti jafnaðarkaups er 726 kr. á klst. og sá hæsti 2229 kr. á klst. Þetta þýðir að hæsti taxti jafnaðarkaups er rúmlega þrefalt hærri en sá lægsti.

Mynd 71. Hlutfallsleg dreifing jafnaðarkaups.

Greinilegt er að einn félagsmaður hefur mun hærra jafnaðar-kaup en aðrir félagsmenn sem hefur þau áhrif að hækka meðaltal jafnaðarkauptsins nokkuð.

Tafla 81. Dreifing dagvinnu- og eftirvinnutaxta svarenda eftir kyni.

	Dreifing dagvinnutaxta					Dreifing eftirvinnutaxta				
	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk
Allir	54	838,9	715,8	781,0	950,0	16	1132,2	986,0	1026,6	1087,0
Karlar	6	779,4	715,8	765,5	850,0	2	1214,7	-	1214,7	-
Konur	48	846,3	715,8	786,5	960,0	14	1120,4	986,0	1004,0	1087,0

Tafla 82. Dreifing yfirvinnutaxta og jafnaðarkaupts svarenda eftir kyni.

	Dreifing yfirvinnutaxta					Dreifing jafnaðarkaupts				
	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk
Allir	32	1370,5	1174,0	1320,6	1415,0	17	1208,6	993,0	1006,0	1402,0
Karlar	7	1344,3	1264,0	1350,0	1382,0	4	1494,8	1000,0	1375,0	1500,0
Konur	25	1377,8	1174,0	1320,6	1415,0	13	1120,6	890,0	1000,0	1350,0

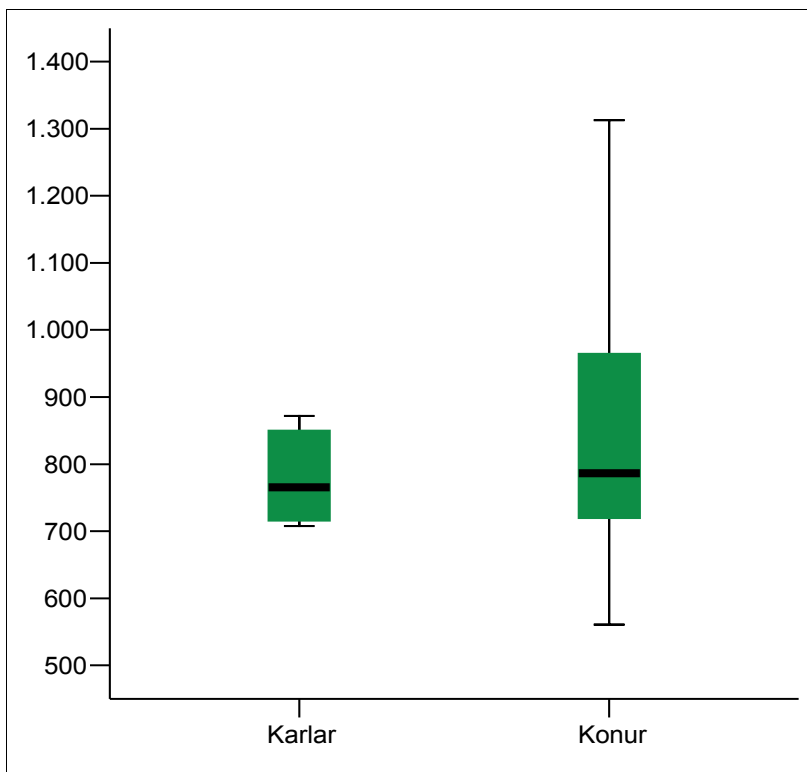
Það voru 54 sem gáfu upp dagvinnutaxta sinn, 6 karlar og 48 konur. Meðaldagvinnutaxti kvenna er nokkuð hærri en karla eða 846,30 kr. á klst. hjá konum á móti 779,40 kr. á klst. hjá körlum. Helmingur karla hefur 765,50 kr. á klst. eða minna og helmingur kvenna hefur 786,50 kr. á klst. eða minna. Munar þar 66,90 kr. á klst. á meðaldagvinnutaxta karla og kvenna sem þýðir 2676 kr. á viku og 11.598 kr. á mánuði eða 8,6% sem konur eru að meðaltali hærri en karlar. Munurinn er minni sé litið til miðgildis, þ.e. þeirrar tölu sem helmingur karla hefur og helmingur kvenna hefur, eða 2,7% konum í vil. Lægsti dagvinnutaxti karla er 707,5 kr. á klst. og sá hæsti 872 kr. á klst. Lægsti dagvinnutaxti kvenna er 560,6 kr. á klst. og sá hæsti 1313 kr. á klst.

Nokkuð færri gáfu upp eftirvinnutaxta en dagvinnutaxta eða 16 manns, 2 karlar og 14 konur. Meðaleftirvinnutaxti karla er nokkuð hærri en kvenna eða 1214,70 kr. á klst. hjá körlum á móti 1120,40 kr. á klst. hjá konum. Helmingur karla hefur 1214,70 kr. á klst. eða minna og helmingur kvenna hefur

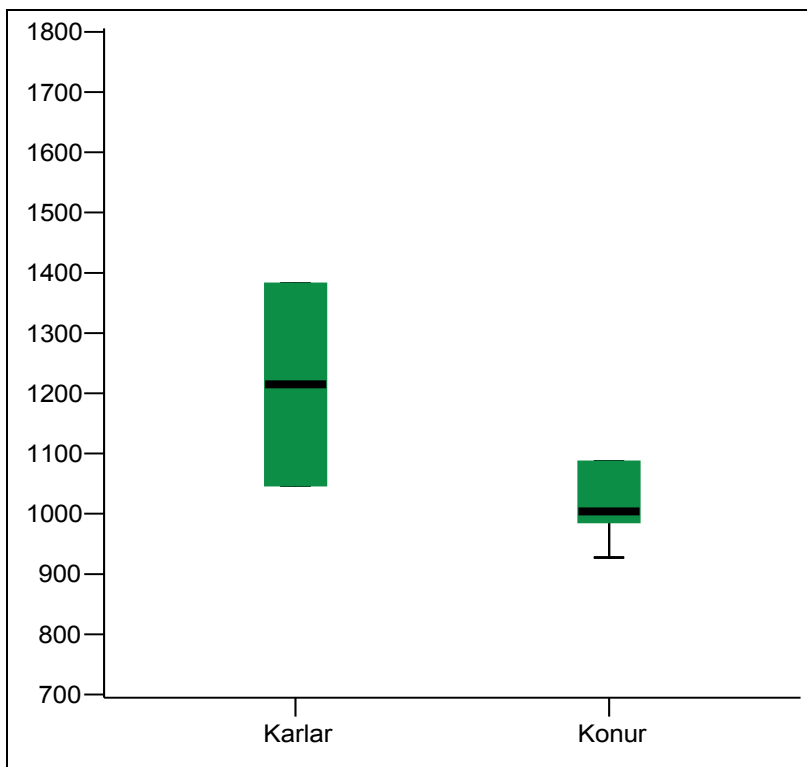
1004,00 kr. á klst. eða minna. Munar þar 94,30 kr. á klst. á meðaleftirvinnutaxta karla og kvenna sem þýðir 3773 kr. á viku og 16.348 kr. á mánuði eða 8,4% sem karlar eru að meðaltali hærri en konur. Munurinn er mun meiri sé litið til miðgildis eða 21,0% körlum í vil. Lægsti eftirvinnutaxti karla er 1047 kr. á klst. og sá hæsti 1382 kr. á klst. Lægsti eftirvinnutaxti kvenna er 785 kr. á klst. og sá hæsti 1710 kr. á klst.

Hvað yfirvinnutaxtann varðar þá gáfu 32 einstaklingar hann upp, 7 karlar og 25 konur. Meðalyfirvinnutaxti kvenna er nokkuð hærri en karla eða 1377,80 kr. á klst. hjá konum á móti 1344,30 kr. á klst. hjá körlum. Helmingur karla hefur 1350,00 kr. á klst. eða minna og helmingur kvenna hefur 1320,60 kr. á klst. eða minna. Munar þar 33,5 kr. á klst. á meðalyfirvinnutaxta kvenna og karla sem þýðir 1340 kr. á viku og 29.038 kr. á mánuði eða 2,5% sem konur eru að meðaltali með hærri yfirvinnutaxta en karlar. Sé hins vegar horft til miðgildis snýst dæmið við því helmingur karla hefur 1350,00 kr. á klst. í yfirvinnu en helmingur kvenna hefur 1320,60 kr. á klst. Þetta þýðir að helmingur karla hefur 29,40 kr. hærra á klst. í yfirvinnu en helmingur kvenna og er hlutfallslegur munur 2,2% körlum í vil. Lægsti yfirvinnutaxti karla er 1053 kr. á klst. og sá hæsti 1540 kr. á klst. Lægsti yfirvinnutaxti kvenna er 985 kr. á klst. og sá hæsti 2209 kr. á klst.

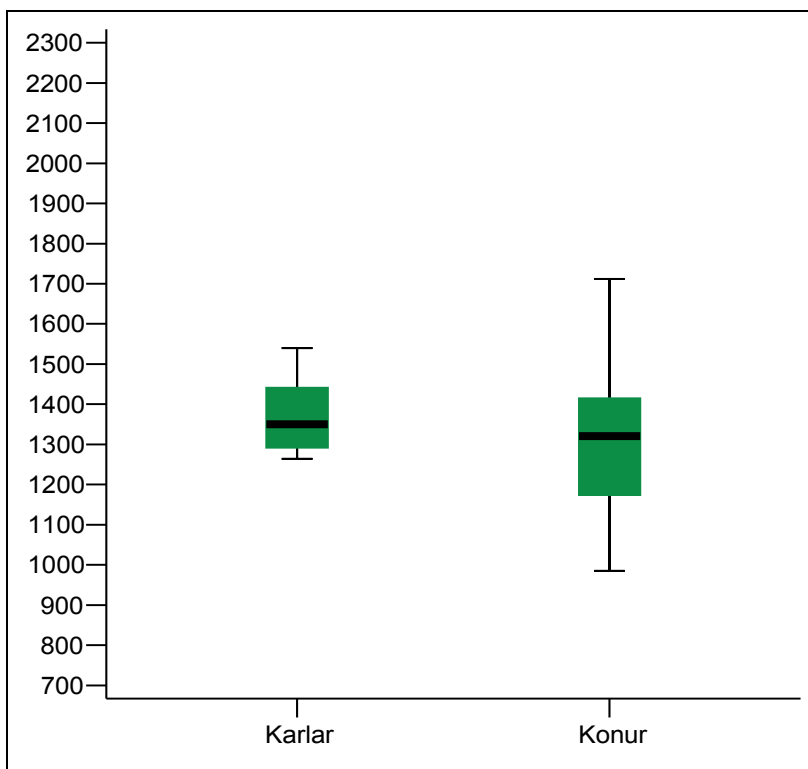
Það eru 17 manns sem gefa upp jafnaðarkaup, 4 karlar og 13 konur. Meðaljafnaðarkaup karla er nokkuð hærri en kvenna eða 1494,80 kr. á klst. hjá körlum á móti 1120,60 kr. á klst. hjá konum. Helmingur karla hefur 1375 kr. á klst. eða minna og helmingur kvenna hefur 1000 kr. á klst. eða minna. Munar þar 374,20 kr. á klst. á meðaljafnaðarkaupi karla og kvenna sem þýðir 14.968 kr. á viku og 64.871 kr. á mánuði eða 33,4% sem karlar eru að meðaltali hærri en konur. Munurinn er mun meiri sé litið til miðgildis eða 12,4% körlum í vil. Lægsta jafnaðarkaup karla er 1000 kr. á klst. og það hæsta 2229 kr. á klst. Lægsta jafnaðarkaup kvenna er 726 kr. á klst. og það hæsta 1687 kr. á klst.

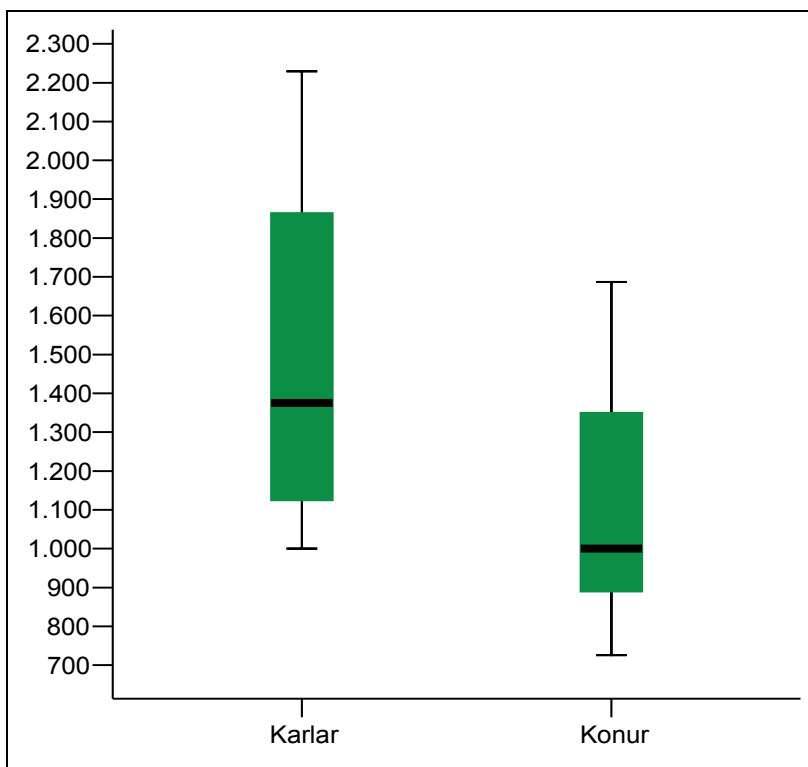
Mynd 72. Dreifing dagvinnutaxta eftir kyni.

Mynd 73. Dreifing eftirvinnutaxta eftir kyni.

Mynd 74. Dreifing yfirvinnutaxta eftir kyni.

Mynd 75. Dreifing jafnaðarkaupts eftir kyni.

Tafla 83. Samanburður á launatöxtum karla og kvenna eftir eðli.

Í þús.	Samanburður á meðaltali			Samanburður á miðgildi		
	Mismunur	%	Hvor er hærrí?	Mismunur	%	Hvor er hærrí?
Dagvinnutaxti	66,9	8,6%	Konur	21	2,7%	Konur
Eftirvinnutaxti	94,3	8,4%	Karlar	210,6	21,0%	Karlar
Yfirvinnutaxti	33,5	2,5%	Konur	29,4	2,2%	Karlar
Jafnaðarkaup	374,20	33,4%	Karlar	110	12,4%	Karlar

Það voru 53 einstaklingar sem gáfu upp greiddar vinnustundir á dagvinnutaxta. Meðalvinnustundir á dagvinnutaxta eru 104 og miðgildið 100 sem þýðir að helmingur svarenda vinna 100 vinnustundir eða færri á dagvinnutaxta og helmingurinn vinnur fleiri vinnustundir en það.

Aðeins 13 manns gáfu upp greiddar vinnustundir á eftirvinnutaxta. Meðalvinnustundir á eftirvinnutaxta eru 36 og helmingur svarenda fékk greiddar 28 vinnustundir eða færri á eftirvinnutaxta og helmingurinn fékk fleiri stundir en það.

Það voru 29 manns sem gáfu upp greiddar vinnustundir á yfirvinnutaxta. Meðalvinnustundir á yfirvinnutaxta eru 39 og helmingur svarenda fékk greiddar 26 vinnustundir eða færri á yfirvinnutaxta og helmingurinn fékk fleiri stundir en það.

Það voru 19 manns sem gáfu upp greiddar vinnustundir á jafnaðarkaupi. Meðalvinnustundir á jafnaðarkaupi eru 137 og jafnframt fær helmingur svarenda greiddar þær stundir eða færri á jafnaðarkaupi og helmingurinn fær fleiri stundir en það.

Kynferði hefur áhrif á greiddar vinnustundir eftir dagvinnutaxta²⁶. Karlar fá almennt mun fleiri vinnustundir greiddar eftir dagvinnutaxta en konur eða 163 vinnustundir að meðaltali á móti 96 vinnustundum hjá konum. Helmingur karla fær greiddar 169 vinnustundir eða færri á dagvinnutaxta en helmingur kvenna fær greiddar 97 vinnustundir á dagvinnutaxta.

²⁶ (Tau-c=,32; a=,005)

Ekki reyndist unnt að greina dagvinnutaxta, eftirvinnutaxta, yfirvinnutaxta og jafnaðarkaup niður eftir bakgrunnsbreytum sökum þess hve fáir einstaklingar féllu í hvern hóp og marktækni svara að sama skapi mjög lítil.

Tafla 84. Greiddar vinnustundir í septembermánuði síðastliðnum eftir kaupþöxtum.

	Fjöldi	Meðal- tal	Lægsta gildi	Hæsta gildi	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Staðal- frávik
Dagvinnutaxti	53	104	5	176	67	100	156	52
Eftirvinnutaxti	13	36	1	98	5	28	66	33
Yfirvinnutaxti	29	32	3	121	11	26	42	30
Jafnaðarkaup	19	137	10	264	80	137	178	67

Tafla 85. Greiddar vinnustundir karla í septembermánuði síðastliðnum eftir kaupþöxtum.

	Fjöldi	Meðal- tal	Lægsta gildi	Hæsta gildi	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Staðal- frávik
Dagvinnutaxti	6	163	135	173	160	169	172	14
Eftirvinnutaxti	2	32	-	-	-	32	-	6
Yfirvinnutaxti	6	39	11	72	19	35	50	26
Jafnaðarkaup	5	137	76	206	-	101	-	61

Tafla 86. Greiddar vinnustundir kvenna í septembermánuði síðastliðnum eftir kaupþöxtum.

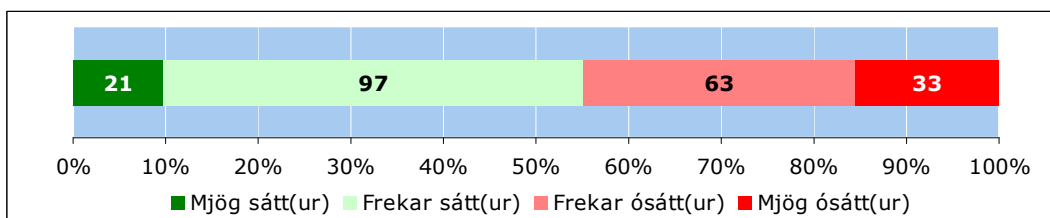
	Fjöldi	Meðal- tal	Lægsta gildi	Hæsta gildi	25% mörk	Mið- gildi	75% mörk	Staðal- frávik
Dagvinnutaxti	47	96	5	176	66	97	128	50
Eftirvinnutaxti	11	36	1	98	4	14	66	36
Yfirvinnutaxti	23	31	3	121	10	26	35	31
Jafnaðarkaup	11	137	10	264	80	150	173	72

5. Viðhorf til launa og launagreiðenda

Spurt var sjö spurningar varðandi viðhorf til launa og launagreiðenda. Þrjá þeirra fjalla um laun og hversu ánægður viðkomandi er með þau og fjórar fjalla um starfsmanna- og launaviðtalið sem samið var um í síðustu kjarasamningum.

5.1 Sátt með laun

Byrjað var á því að spyrja hversu sáttur eða ósáttur viðkomandi væri með þau laun sem hann fengi fyrir vinnu sína.

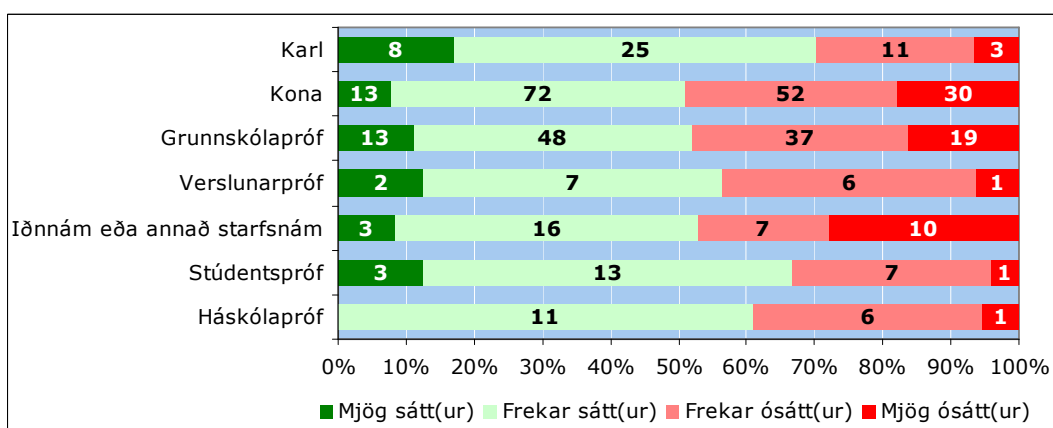
Mynd 76. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína?

Skemmst er frá því að segja að meiri hluti svarenda er mjög eða frekar sáttur við laun sína því rúm 55% svarar því þannig. Þó eru 15,5% sem svara því til að þau séu mjög ósátt við laun sín. Tengsl eru milli kynferðis²⁷ og sáttar við laun þannig að hlutfallslega færri konur en karlar eru mjög sáttar við laun sín og hlutfallslega fleiri konur en karlar eru mjög ósáttar við laun sín. Menntun hefur lítil áhrif á það hversu sáttir félagsmenn eru með laun sín en þó má sjá að starfsfólk með grunnmenntun eða iðnnám eða annað starfsnám er mun ósáttara við laun sín en fólk með aðra menntun. Munurinn reyndist þó ekki marktækur.

²⁷ (Tau-c=,17; α=,004)

Tafla 87. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir kyni og menntun?

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	8	17,0%	25	53,2%	11	23,4%	3	6,4%
Konur	13	7,8%	72	43,1%	52	31,1%	30	18,0%
Grunnskólapróf	13	11,1%	48	41,0%	37	31,6%	19	16,2%
Verslunarpróf	2	12,5%	7	43,8%	6	37,5%	1	6,3%
Iðnnám eða annað starfsnám	3	8,3%	16	44,4%	7	19,4%	10	27,8%
Stúdentspróf	3	12,5%	13	54,2%	7	29,2%	1	4,2%
Háskólapróf	-	-	11	61,1%	6	33,3%	1	5,6%

Mynd 77. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir kyni og menntun

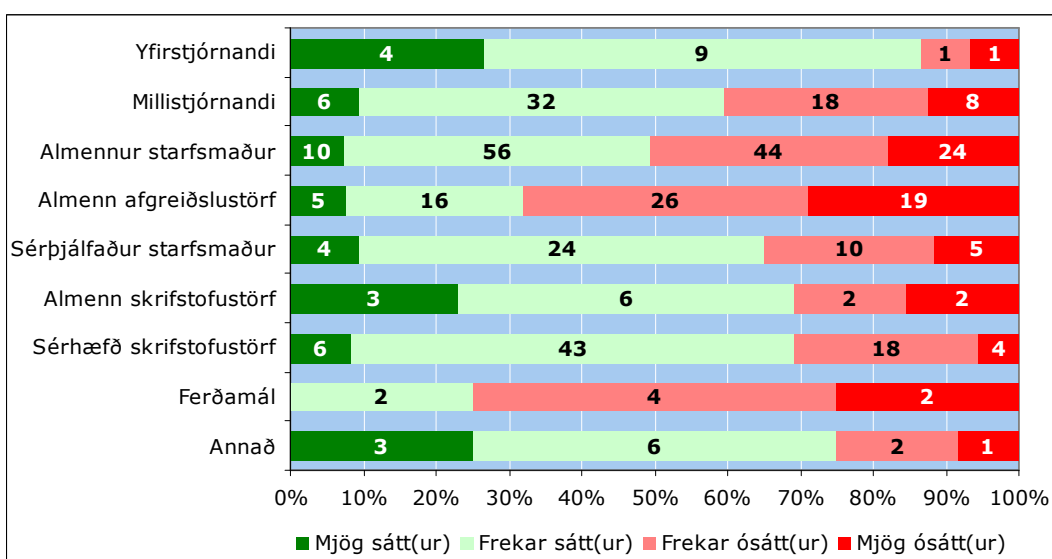
Staða²⁸ í fyrirtækinu hefur áhrif á svör fólks varðandi það hvort það er sátt við laun þannig að hærri staða þýðir meiri ánægja með laun. Þetta þýðir að almennir starfsmenn eru mun ósáttari við laun sín en þeir sem gegna stöðu yfir- eða millistjórnenda. Einnig hefur starf²⁹ áhrif á svör fólks við þessari spurningu þannig að starfsfólk í almennum afgreiðslustörfum og ferðamálum eru ósáttari við laun sín en starfsfólk í öðrum greinum. Starfsaldur, hvort sem er í sama eða sambærilegu starfi eða starfsaldur hjá núverandi fyrirtæki, virðist hins vegar ekki hafa áhrif á afstöðu fólks til þess hversu sátt það er við laun sín.

²⁸ (Tau-c=,14; α=,009)

²⁹ (Tau-c=,20; α=,000)

Tafla 88. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir stöðu og starfi?

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	4	26,7%	9	60,0%	1	6,7%	1	6,7%
Millistjórnandi	6	9,4%	32	50,0%	18	28,1%	8	12,5%
Almennur starfsmaður	10	7,5%	56	41,8%	44	32,8%	24	17,9%
Almenn afgreiðslustörf	5	7,6%	16	24,2%	26	39,4%	19	28,8%
Sérþjálfaður starfsmaður	4	9,3%	24	55,8%	10	23,3%	5	11,6%
Almenn skrifstofustörf	3	23,1%	6	46,2%	2	15,4%	2	15,4%
Sérhæfð skrifstofustörf	6	8,5%	43	60,6%	18	25,4%	4	5,6%
Ferðamál	-	-	2	25,0%	4	50,0%	2	25,0%
Annað	3	25,0%	6	50,0%	2	16,7%	1	8,3%

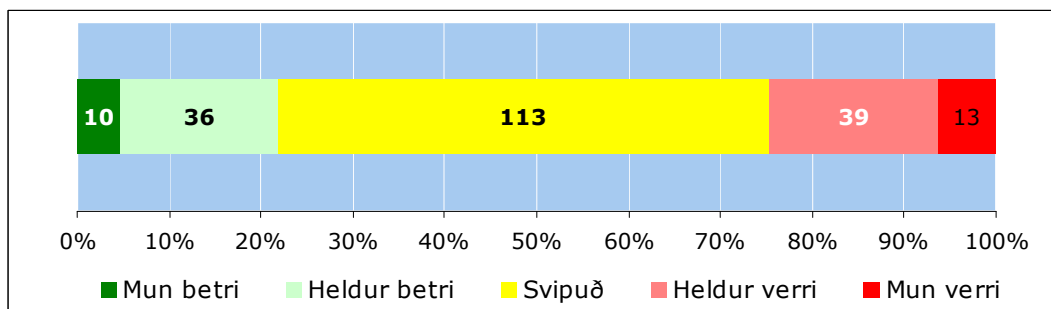

Mynd 78. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir stöðu og starfi?

Tafla 89. Ert þú sáttur eða ósáttur með þau laun sem þú færð fyrir vinnu þína, greint eftir starfsaldri?

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>								
5 ár eða skemur	7	8,8%	43	53,8%	21	26,3%	9	11,3%
5,1 – 10 ár	6	13,0%	18	39,1%	17	37,0%	5	10,9%
10,1 ár eða lengur	7	8,5%	35	42,7%	23	28,0%	17	20,7%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>								
5 ár eða skemur	10	8,5%	53	45,3%	35	29,9%	19	16,2%
5,1 – 10 ár	6	16,7%	15	41,7%	11	30,6%	4	11,1%
10,1 ár eða lengur	3	5,6%	26	48,1%	16	29,6%	9	16,7%

Síðan var spurt hvort viðkomandi teldi vinnuveitanda sinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum.

Mynd 79. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir kyni og menntun.

Langflestir telja launakjör sín vera svipuð og á öðrum sambærilegum vinnustöðum eða 53,6%. Hlutfall þeirra sem telja þau vera mun eða heldur betri er aðeins lægra en þeirra sem telja þau vera heldur eða mun verri eða 21,8% á móti 24,6%. Hvorki kynferði né menntun hafa áhrif á svör fólks við þessari spurningu.

Tafla 90. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir kyni og menntun.

	Mun betri		Heldur betri		Svipuð		Heldur verri		Miklu verri	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	-	-	10	21,3%	28	59,6%	9	19,1%	-	-
Konur	10	6,1%	26	15,9%	85	51,8%	30	18,3%	13	7,9%
Grunnskólapróf	7	6,0%	15	12,9%	63	54,3%	25	21,6%	6	5,2%
Verslunarpróf	-	-	4	25,0%	8	50,0%	4	25,0%	-	-
Iðnnám eða starfsn.	2	5,7%	5	14,3%	17	48,6%	5	14,3%	6	17,1%
Stúdentspróf	-	-	5	20,8%	16	66,7%	3	12,5%	-	-
Háskólapróf	1	5,9%	5	29,4%	9	52,9%	1	5,9%	1	5,9%

Staða hefur heldur ekki áhrif á svör fólks við því hvort viðkomandi telji vinnuveitanda sinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum. Hins vegar eru tengsl milli þess og starfs³⁰ viðkomandi hjá fyrirtækinu þannig að hlutfallslega fleira starfsfólk í almennum og sérhæfðum skrifstofustöðum en annað starfsfólk telur að vinnuveitandi þess veiti betri

³⁰ (Tau-c=,14; a=,005)

launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum. En hlutfallslega fleira starfsfólk í ferðamálum og almennum afgreiðslustörfum telja vinnuveitanda sinn veita verri launakjör en gert er á sambærilegum vinnustöðum en starfsfólk sem starfar við önnur störf.

Hvað starfsaldur varðar þá hefur hann engin áhrif á svör fólks við þessari spurningu sé litið til starfsaldurs í sama eða sambærilegu starfi en hins vegar hefur starfsaldur³¹ hjá núverandi fyrirtæki áhrif á viðhorf til launakjara vinnuveitanda.

Tafla 91. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir stöðu og starfi.

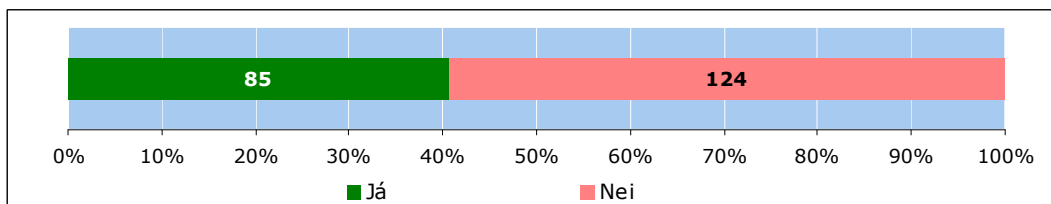
	Mun betri		Heldur betri		Svipuð		Heldur verri		Miklu verri	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	1	6,7%	1	6,7%	13	86,7%	-	-	-	-
Millistjórnandi	-	-	16	24,6%	33	50,8%	12	18,5%	4	6,2%
Almennur starfsmaður	9	6,9%	19	14,5%	67	51,1%	27	20,6%	9	6,9%
Almenn afgreiðslustörf	2	3,0%	6	9,1%	33	50,0%	19	28,8%	6	9,1%
Sérþj. starfsmaður	1	2,3%	7	16,3%	28	65,1%	4	9,3%	3	7,0%
Almenn skrifstofustörf	1	8,3%	3	25,0%	6	50,0%	1	8,3%	1	8,3%
Sérhæfð skrifstofustörf	4	5,7%	19	27,1%	34	48,6%	11	15,7%	2	2,9%
Ferðamál	-	-	-	-	5	62,5%	3	37,5%	-	-
Annað	2	16,7%	1	8,3%	7	58,3%	1	8,3%	1	8,3%

Tafla 92. Telur þú vinnuveitanda þinn veita betri, svipuð eða verri launakjör en gert er á öðrum sambærilegum vinnustöðum, greint eftir stöðu og starfi.

	Mun betri		Heldur betri		Svipuð		Heldur verri		Miklu verri	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>										
5 ár eða skemur	6	7,5%	13	16,3%	44	55,0%	14	17,5%	3	3,8%
5,1 – 10 ár	2	4,3%	9	19,6%	23	50,0%	7	15,2%	5	10,9%
10,1 ár eða lengur	2	2,5%	14	17,7%	42	53,2%	17	21,5%	4	5,1%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>										
5 ár eða skemur	6	5,2%	25	21,7%	59	51,3%	18	15,7%	7	6,1%
5,1 – 10 ár	3	8,6%	5	14,3%	19	54,3%	5	14,3%	3	8,6%
10,1 ár eða lengur	1	1,9%	6	11,1%	29	53,7%	15	27,8%	3	5,6%

³¹ (Tau-c=,11; a=,039)

Að lokum var spurt hvort viðkomandi teldi laun sín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf hans krefðist.

Mynd 80. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst?

Meirihluti svarenda telur svo ekki vera eða 59,3%. Hvorki kynferði né menntun hafa áhrif á svör fólks við þessari spurningu. Þó má sjá að hlutfallslega fleiri aðilar með verslunar-, stúdents- og háskólaprófa svara spurningunni játandi heldur en aðilar með grunnskólapróf eða iðnnám eða annað starfsnám.

Tafla 93. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir kyni og menntun.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	22	46,8%	25	53,2%
Konur	63	38,9%	99	61,1%
Grunnskólapróf	44	38,3%	71	61,7%
Verslunarpróf	10	62,5%	6	37,5%
Iðnnám eða annað starfsnám	11	31,4%	24	68,6%
Stúdentspróf	12	50,0%	12	50,0%
Háskólapróf	8	47,1%	9	52,9%

Staða hefur heldur ekki áhrif á svör fólks við þessari spurningu en þó svarar meirihluti yfir- og millistjórnenda því játandi að laun séu í samræmi við þá ábyrgð sem starfið krefjist en meirihluti almenns starfsfólks telur svo ekki vera. Tengsl milli starfs³² og svara við þessari spurningu þannig að fólk sem vinnur skrifstofustörf telur í meira mæli en fólk í öðrum störfum að laun þess sé í samræmi við þá ábyrgð sem starfið krefjist.

³² (Tau-c=,19; α=,011)

Tafla 94. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir stöðu og starfi.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	15	53,6%	13	46,4%
Millistjórnandi	75	52,8%	67	47,2%
Almennur starfsmaður	140	41,3%	199	58,7%
Almenn afgreiðslustörf	43	32,8%	88	67,2%
Sérþjálfaður starfsmaður	36	41,9%	50	58,1%
Almenn skrifstofustörf	26	57,8%	19	42,2%
Sérhæfð skrifstofustörf	93	57,1%	70	42,9%
Ferðamál	6	24,0%	19	76,0%
Annað	28	45,9%	33	54,1%

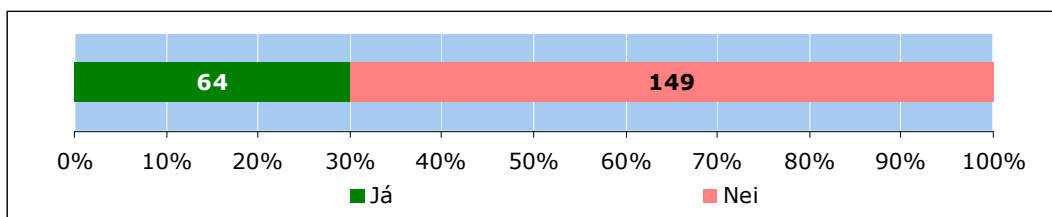
Engin tengsl eru milli starfsaldur og skoðunar á því hvort laun séu í samræmi við þá ábyrgð sem starfið krefst.

Tafla 95. Telur þú laun þín vera í samræmi við þá ábyrgð sem starf þitt krefst, greint eftir starfsaldri

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>				
5 ár eða skemur	78	46,4%	90	53,6%
5,1 – 10 ár	38	42,7%	51	57,3%
10,1 ár eða lengur	108	47,8%	118	52,2%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>				
5 ár eða skemur	137	46,8%	156	53,2%
5,1 – 10 ár	29	31,5%	63	68,5%
10,1 ár eða lengur	60	56,6%	46	43,4%

5.2 Starfsmanna- og launaviðtal

Byrjað var á því að spyrja hvort viðkomandi hafi farið í starfsmanna- og launaviðtal eins og samið var um í síðustu kjarasamningum.

Mynd 81. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal?

Skemmst er frá því að segja að innan við þriðjungur svarenda hefur farið í starfsmanna- og launaviðtal eða 30,0% svarenda. Hlutfallslega færri karlar en konur hafa farið í slíkt viðtöl eða 27,1% karla á móti 30,9% kvenna. Jafnframt má sjá að nokkuð hærra hlutfall svarenda með stúdentspróf hafa farið í starfsmanna- og launaviðtal en svarenda með aðra menntun.

Tafla 96. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir kyni og menntun.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	13	27,1%	35	72,9%
Konur	51	30,9%	114	69,1%
Grunnskólapróf	29	25,0%	87	75,0%
Verslunarpróf	4	25,0%	12	75,0%
Iðnnám eða annað starfsnám	13	36,1%	23	63,9%
Stúdentspróf	10	41,7%	14	58,3%
Háskólapróf	6	33,3%	12	66,7%

Staða viðkomandi hjá fyrirtækinu hefur engin áhrif á hvort hann hafi farið í starfsmanna- og launaviðtal en hins vegar hefur starf³³ viðkomandi áhrif á svar við þessari spurningu. Hærra hlutfall starfsmanna í almennum skrifstofustörfum, almennum afgreiðslustörfum og ferðamálum hefur ekki farið í starfsmanna- og launaviðtal en starfsmenn í öllum öðrum störfum.

Tafla 97. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir stöðu og starfi.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	2	13,3%	13	86,7%
Millistjórnandi	25	39,1%	39	60,9%
Almennur starfsmaður	37	27,8%	96	72,2%
Almenn afgreiðslustörf	12	17,9%	55	82,1%
Sérþjálfaður starfsmaður	17	40,5%	25	59,5%
Almenn skrifstofustörf	1	7,7%	12	92,3%
Sérhæfð skrifstofustörf	26	37,1%	44	62,9%
Ferðamál	2	25,0%	6	75,0%
Annað	5	41,7%	7	58,3%

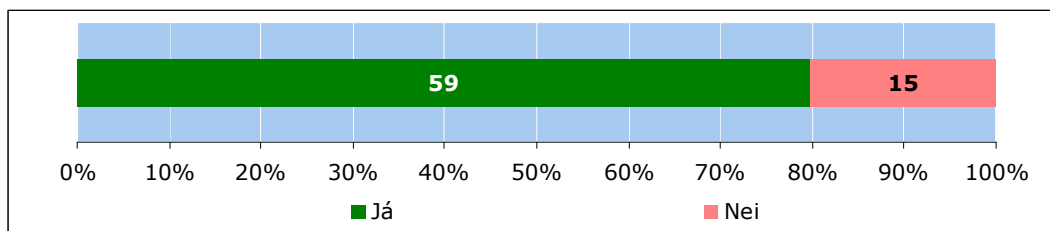
³³ (Tau-c=,11; α=,024)

Hvað starfsaldur varðar þá hefur hann ekki áhrif á það hvort viðkomandi hafi farið í starfsmanna- og launaviðtal eins og samið var um í síðustu kjarasamningum.

Tafla 98. Hefur þú farið í starfsmanna- og launaviðtal, greint eftir starfsaldri.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>				
5 ár eða skemur	21	26,3%	59	73,8%
5,1 – 10 ár	18	39,1%	28	60,9%
10,1 ár eða lengur	24	29,6%	57	70,4%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>				
5 ár eða skemur	36	31,0%	80	69,0%
5,1 – 10 ár	14	38,9%	22	61,1%
10,1 ár eða lengur	14	25,9%	40	74,1%

Þeir svarendur sem höfðu farið í starfsmanna- og launaviðtal voru síðan spurðir hvort laun viðkomandi hafi verið rædd í því viðtali.

Mynd 82. Voru laun þín rædd í því viðtali?

Skemmst er frá því að segja að í langflestum tilvikum voru launin rædd í viðtalinu eða hjá tæplega 80% svarenda. Mjög svipað hlutfall karla og kvenna ræddu launin í viðtalinu eða 78,6% karla og 80,0% kvenna. Ennfremur má sjá að nokkuð lægra hlutfall svarenda með grunnskólapróf ræddi laun sín í starfsmanna- og launaviðtalinu en svarendur í öðrum menntunarhópum.

Tafla 99. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir kyni og menntun.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	11	78,6%	3	21,4%
Konur	48	80,0%	12	20,0%
Grunnskólapróf	27	71,1%	11	28,9%
Verslunarpróf	4	100%	-	-
Iðnnám eða annað starfsnám	11	84,6%	2	15,4%
Stúdentspróf	10	90,9%	1	9,1%
Háskólapróf	5	83,3%	1	16,7%

Hvað stöðu og starf varðar reyndust tengsl ekki marktæk. Þó má sjá að hlutfallslega færri almennir starfsmenn en millistjórnendur ræddu laun sín í viðtalinu. Einnig má sjá að nokkuð stór hluti starfsfólks í almennum afgreiðslustörfum ræddi ekki laun sín í starfsmanna- og launaviðtalinu. Svör komu frá mjög fáum félagsmönnum sem starfa við almenn skrifstofustörf og ferðamál við þessari spurningu.

Starfsaldur hefur engin áhrif á það hvort launin hafi verið rædd í starfsmanna- og launaviðtalinu.

Tafla 100. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir stöðu og starfi.

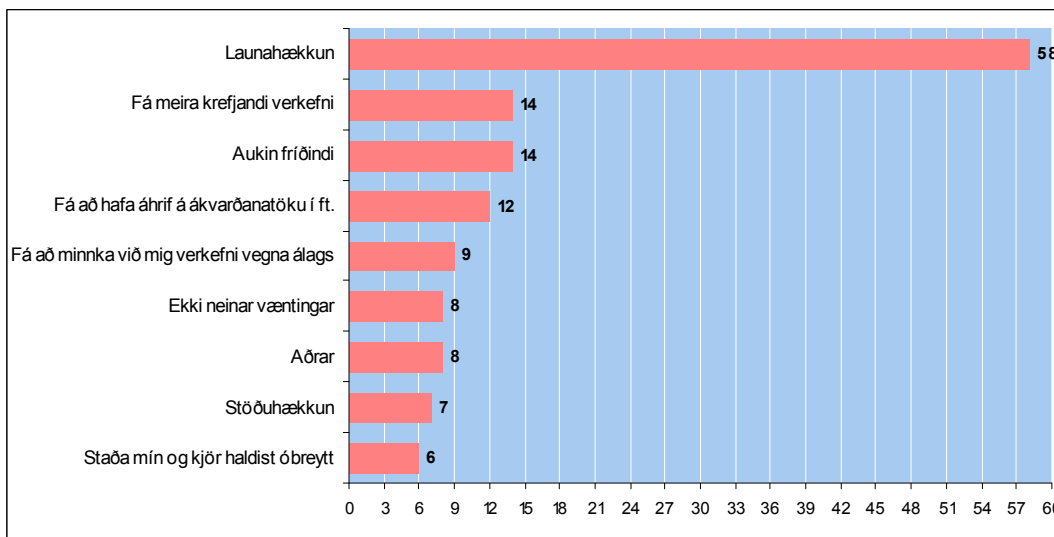
	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	1	50,0%	1	50,0%
Millistjórnandi	25	92,6%	2	7,4%
Almennur starfsmaður	33	73,3%	12	26,7%
Almenn afgreiðslustörf	10	62,5%	6	37,5%
Sérþjálfaður starfsmaður	17	85,0%	3	15,0%
Almenn skrifstofustörf	1	50,0%	1	50,0%
Sérhæfð skrifstofustörf	26	96,3%	1	3,7%
Ferðamál	1	33,3%	2	66,7%
Annað	3	60,0%	2	40,0%

Tafla 101. Voru laun þín rædd í því viðtali, greint eftir starfsaldri.

	Já		Nei	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>				
5 ár eða skemur	20	74,1%	7	25,9%
5,1 – 10 ár	14	73,7%	5	26,3%
10,1 ár eða lengur	24	88,9%	3	11,1%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>				
5 ár eða skemur	34	82,9%	7	17,1%
5,1 – 10 ár	12	80,0%	3	20,0%
10,1 ár eða lengur	13	76,5%	4	23,5%

Ennfremur var spurt um væntingar svarenda til starfsmanna- og launaviðtalsins. Gefnir voru upp átta svarmöguleikar ásamt opnum svarmöguleika þar sem svarendur gátu komið sínum ástæðum á framfæri. Svarmöguleikarnir sem gefnir voru upp eru: (1) Launahækkun, og þá hve mikla í prósentum, (2) stöðuhækkun, (3) aukin fríðindi, og þá hver, (4) fá að hafa áhrif á ákvarðanatöku í fyrirtækinu, (5) fá meira krefjandi verkefni, (6) fá að minnka við mig verkefni vegna álags, (7) staða mín og kjör haldist óbreytt, (8) ekki neinar væntingar og (9) annað og þá hvað.

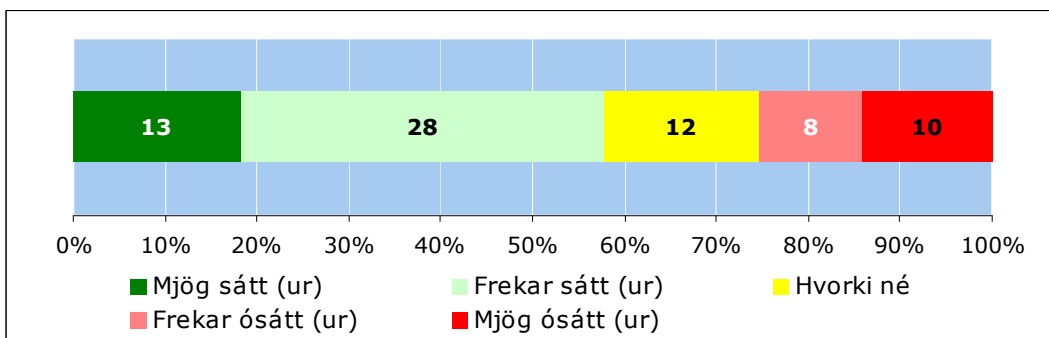
Skemmst er frá því að segja að í langflestum tilvikum höfðu svarendur væntingar um að starfsmanna- og launaviðtalið skilaði þeim launahækkun. Nokkuð misjafnt var hversu háa launahækkun starfsfólk hafði væntingar um og lágu svörin á bilinu 4-70%. Algengasta svarið var þó 10% launahækkun en síðan kom 20%. Helmingur svarenda hafði væntingar um 12% launahækkun eða lægri og helmingurinn hafði væntingar um hærri launahækkun en 12%. Þau auknu fríðindi sem helst voru nefnd voru bíla- eða bensínstyrkur og starfsmanna-afsláttur.

Mynd 83. Væntingar til starfsmanna- og launaviðtalsins.

Að lokum var spurt þegar á heildina hvort viðkomandi væru sáttur eða ósáttur við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins. Skemmst er frá því að segja að meirihluti félagsmanna er mjög eða frekar sáttur við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins eða tæp 58% svarenda. Líðlega fjórðungur svarar því þó til að þeir séu mjög eða frekar ósáttir við niðurstöðuna.

Ekki var hægt að greina nein marktæk tengsl milli þessarar spurningar og þeirra bakgrunnspáttu sem til skoðunar voru. Þó má sjá að hlutfallslega fleiri konur en karlar svara því til að þær séu mjög sáttar við niðurstöðu viðtalsins. Jafnframt má sjá að félagsmenn með stúdentspróf eru sáttari við viðtalið en aðrir menntunarhópar.

Mynd 84. Þegar á heildina er litið, ert þú sátt(ur) eða ósátt(ur) við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins?

Tafla 102. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint eftir kyni og menntun.

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Hvorki sátt(ur) eða ósátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Karlar	1	6,3%	5	31,3%	4	25,0%	3	18,8%	3	18,8%
Konur	12	21,8%	23	41,8%	8	14,5%	5	9,1%	7	12,7%
Grunnskólapróf	7	20,0%	12	34,3%	8	22,9%	4	11,4%	4	11,4%
Verslunarpróf	-	-	4	100%	-	-	-	-	-	-
Iðnnám eða starfsn.	2	14,3%	3	21,4%	3	21,4%	2	14,3%	4	28,6%
Stúdentspróf	4	40,0%	5	50,0%	-	-	-	-	1	10,0%
Háskólapróf	-	-	2	33,3%	1	16,7%	2	33,3%	1	16,7%

Tafla 103. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint eftir stöðu og starfi.

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Hvorki sátt(ur) eða ósátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Yfirstjórnandi	-	-	2	66,7%	-	-	-	-	1	33,3%
Millistjórnandi	4	14,3%	13	46,4%	5	17,9%	4	14,3%	2	7,1%
Almennur starfsmaður	9	22,5%	13	32,5%	7	17,5%	4	10,0%	7	17,5%
Almenn afgreiðslustörf	3	21,4%	2	14,3%	4	28,6%	2	14,3%	3	21,4%
Sérþj. starfsmaður	6	33,3%	6	33,3%	1	5,6%	3	16,7%	2	11,1%
Almenn skrifstofustörf	-	-	1	100%	-	-	-	-	-	-
Sérhæfð skrifstofustörf	3	11,1%	15	55,6%	5	18,5%	2	7,4%	2	7,4%
Ferðamál	-	-	1	33,3%	-	-	-	-	2	66,7%
Annað	1	14,3%	3	42,9%	2	28,6%	-	-	1	14,3%

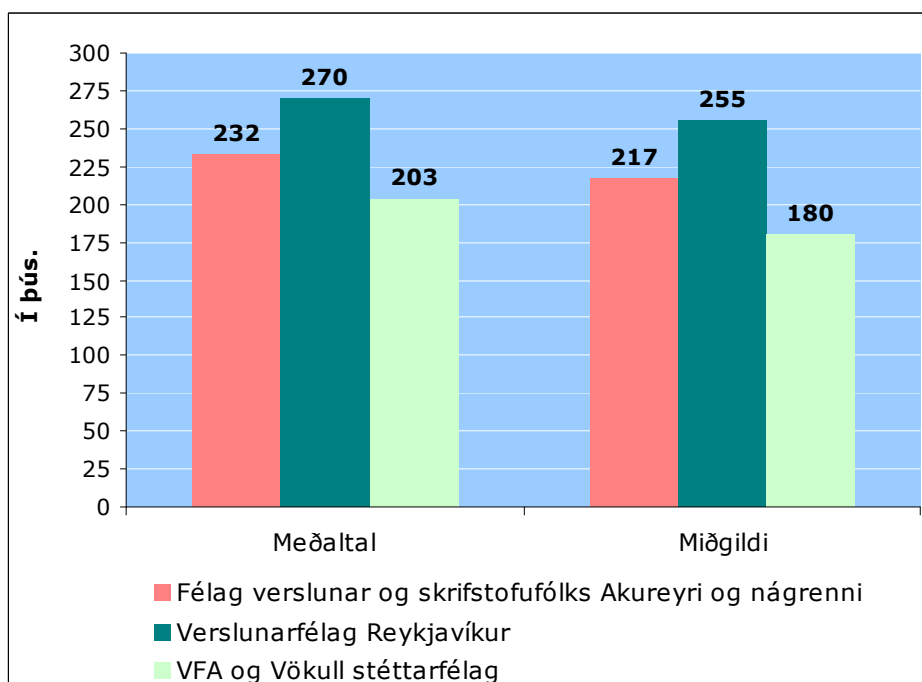
Tafla 104. Sátt við niðurstöðu starfsmanna- og launaviðtalsins, greint eftir starfsaldri.

	Mjög sátt(ur)		Frekar sátt(ur)		Hvorki sátt(ur) eða ósátt(ur)		Frekar ósátt(ur)		Mjög ósátt(ur)	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
<i>Í sama eða sambærilegu starfi</i>										
5 ár eða skemur	5	20,0%	10	40,0%	4	16,0%	4	16,0%	2	8,0%
5,1 – 10 ár	4	20,0%	9	45,0%	2	10,0%	1	5,0%	4	20,0%
10,1 ár eða lengur	4	16,0%	9	36,0%	5	20,0%	3	12,0%	4	16,0%
<i>Hjá sama fyrirtæki</i>										
5 ár eða skemur	7	17,5%	16	40,0%	8	20,0%	5	12,5%	4	10,0%
5,1 – 10 ár	5	29,4%	7	41,2%	1	5,9%	2	11,8%	2	11,8%
10,1 ár eða lengur	1	7,1%	5	35,7%	3	21,4%	1	7,1%	4	28,6%

6. Launamunur eftir búsetu

Í þessum kafla eru laun félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi borin saman við laun félaga í VR³⁴ og FVSA³⁵. Stuðst er við gögn af heimasíðu VR, könnun 2005, ásamt gögnum sem niðurstöður úr þessari skýrslu eru byggð á.

Meðalgrunnlaun félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi eru 203 þúsund á mánuði eins og fram hefur komið í þessari skýrslu. Þetta eru nokkuð lægri meðalgrunnlaun en hjá félögum í VR og FVSA en meðalgrunnlaun félaga í VR eru 270 þúsund á mánuði og félaga í FVSA 232 þúsund á mánuði. Þetta þýðir að félagsmenn FVSA hafi að meðaltali tæpum 15% hærri grunnlaun en félagsmenn í VFA og Vökli stéttarfélagi og félagsmenn í VR tæpum 34% hærri.

Mynd 85. Samanburður á grunnlaunum milli verslunarfélaga.

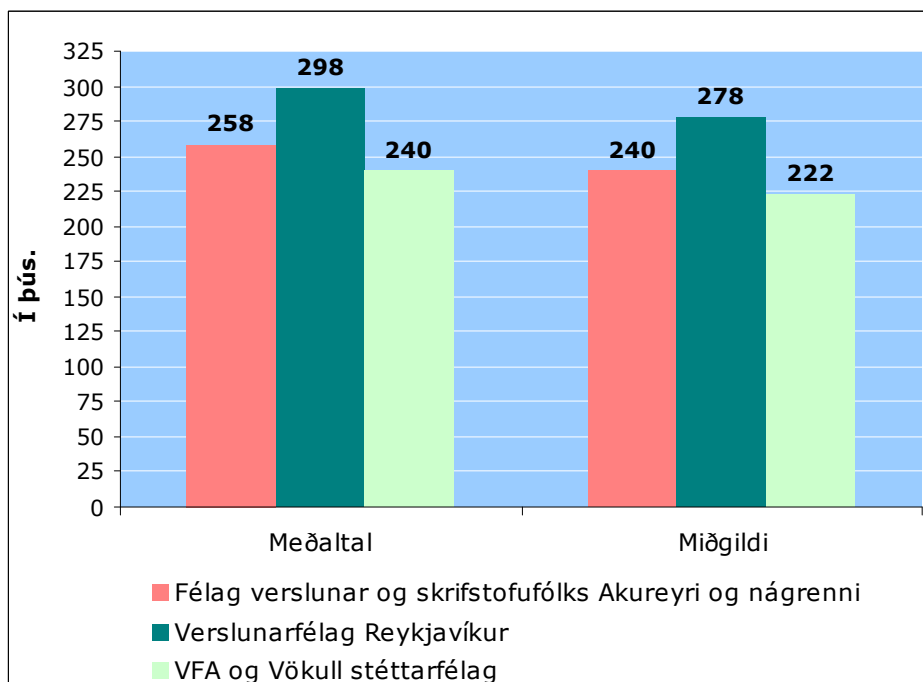
Munurinn en enn meiri sé horft til miðgildis en þá hafa félagar í FVSA tæpum 21% hærri grunnlaun en félagsmenn í verslunarfélögunum á Austurlandi og félagar í VR tæpum 42%

³⁴ Verslunarfélag Reykjavíkur

³⁵ Félag verslunar- og skrifstofufólks Akureyri og nágrenni.

hærri. Helmingur félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi hefur 180 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði en helmingur félaga í FVSA hefur 217 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði og helmingur félaga í VR hefur 255 þúsund eða minna í grunnlaun á mánuði.

Meðalheildarlaun félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi eru 240 þúsund á mánuði eins og fram hefur komið í þessari skýrslu. Þetta eru nokkuð lægri meðalheildarlaun en hjá félögum í VR og FVSA en meðalheildarlaun félaga í VR eru 298 þúsund á mánuði og félaga í FVSA 258 þúsund á mánuði. Þetta þýðir að félagsmenn FVSA hafi að meðaltali tæpum 8% hærri heildarlaun en félagsmenn í VFA og Vökli stéttarfélagi og félagsmenn í VR rúmum 24% hærri.

Mynd 86. Samanburður á heildarlaunum milli verslunarfélaga.

Sömu sögu er að segja þegar horft er til miðgildis heildarlauna á mánuði og eykst reyndar launamunurinn örlítið en félagar í FVSA hafa rúmum 8% hærri heildarlaun en félagsmenn í VFA og Vökli stéttarfélagi og félagar í VR rúmum 25% hærri. Helmingur félagsmanna í VFA og Vökli stéttarfélagi hefur 222 þúsund eða minna í heildarlaun á mánuði en helmingur félagsmanna í FVSA hefur 240 þúsund

eða minna í heildarlaun á mánuði og helmingur félagsmanna í VR hefur 278 þúsund eða minna í heildarlaun á mánuði.

Hvað starfsgrein varðar má sjá að launamunur milli félagsmanna í VFA og Vökuls stéttarfélags og félagsmanna í FVSA er mismikill. Í öllum starfsgreinum nema ferðamálum eru launin hærri hjá félögum í FVSA heldur en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi. Helmingur félagsmanna VFA og Vökuls stéttarfélags sem starfa við ferðamál hafa 4,4% hærri grunnlaun en helmingur félagsmanna í FVSA og 4,0% hærri heildarlaun. Í öllum öðrum starfsgreinum eru félagsmenn í FVSA með hærri laun.

Hvað grunnlaunin varðar er mestur munur hjá sérþjálfuðum starfsmönnum verslana en helmingur félagsmanna í FVSA hefur 32,5% hærri grunnlaun á mánuði en félagsmenn í VFA og Vökli stéttarfélagi. Minnstur er launamunurinn í sérhæfðum skrifstofustörfum en helmingur félagsmanna í FVSA hefur 6,1% hærri grunnlaun á mánuði en helmingur félagsmanna í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Tafla 105. Samanburður á grunnlaunum eftir störfum og búsetu.

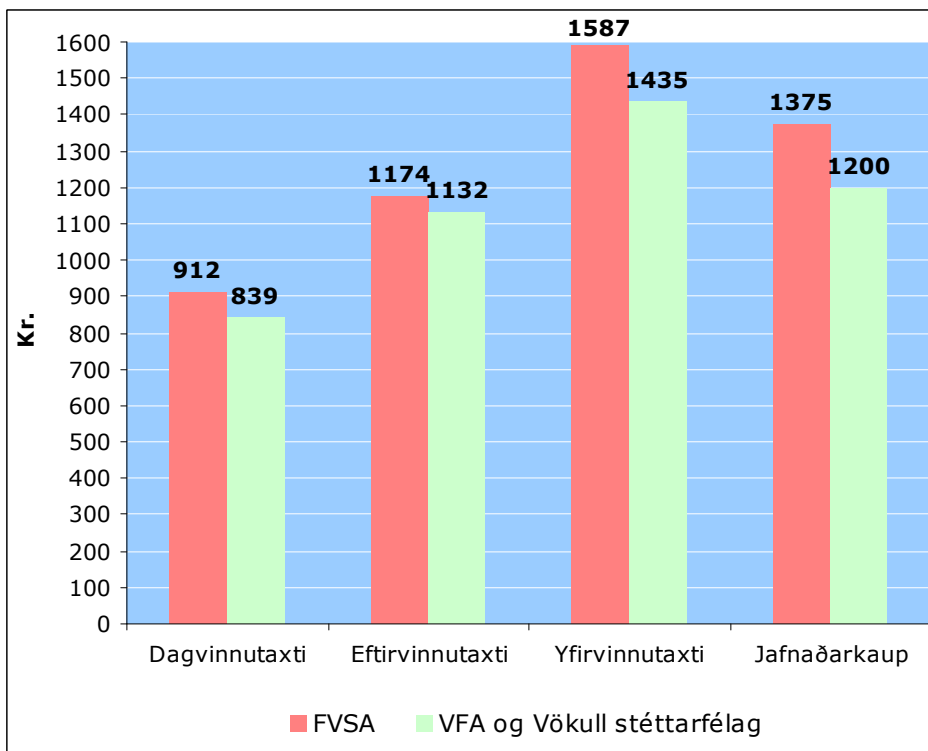
Í þús.	VFA og Vökull			FVSA			Samanturður		
	Fjöldi	Meðal-tal	Mið-gildi	Fjöldi	Meðal-tal	Mið-gildi	Meðal-tal %	Miðgildi %	Hver?
Almenn afgreiðslustörf	45	148	132	77	164	150	10,8	13,6	FVSA
Sérþj. starfsmaður verslana	31	215	163	67	232	216	7,9	32,5	FVSA
Almenn skrifstofustörf	8	178	171	23	190	188	6,7	9,9	FVSA
Sérhæfð skrifstofustörf	56	237	230	141	259	244	9,3	6,1	FVSA
Ferðamál	6	229	230	19	227	220	-0,9	-4,4	Austurl.
Annað	6	234	222	48	288	270	23,1	21,6	FVSA

Launamunurinn er nokkuð minni þegar horft er á heildarlaunin. Í heildarlaunum er munurinn mestur hjá starfsfólki í almennum afgreiðslustörfum en helmingur félagsmanna í FVSA hefur 13,8% hærri heildarlaun á mánuði en helmingur félagsmanna í VFA og Vökli stéttarfélagi. Minnstur launamunurinn hjá sérþjálfuðum starfsmönnum verslana en helmingur félagsmanna í FVSA hefur 1,2% hærri heildarlaun á mánuði en félagsmenn í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Tafla 106. Samanburður á heildarlaunum eftir störfum og búsetu

Í þús.	VFA og Vökull			FVSA			Samanburður		
	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Fjöldi	Meðal- tal	Mið- gildi	Meðal- tal %	Miðgildi %	Hver?
Almenn afgreiðslustörf	44	182	174	85	205	198	12,6	13,8	FVSA
Sérþj. starfsmaður verslana	39	258	249	76	261	251	1,2	1,2	FVSA
Almenn skrifstofustörf	9	191	186	28	212	204	11,0	11,0	FVSA
Sérhæfð skrifstofustörf	64	263	253	153	271	251	2,7	9,7	FVSA
Ferðamál	7	281	276	21	280	265	-0,4	-4,0	Austurl.
Annað	8	297	282	56	314	300	5,7	6,4	FVSA

Að lokum skulum við skoða muninn á kaupþöxtum hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi og félögum í FVSA.

Mynd 87. Samanburður á meðaltali kauptaxta.

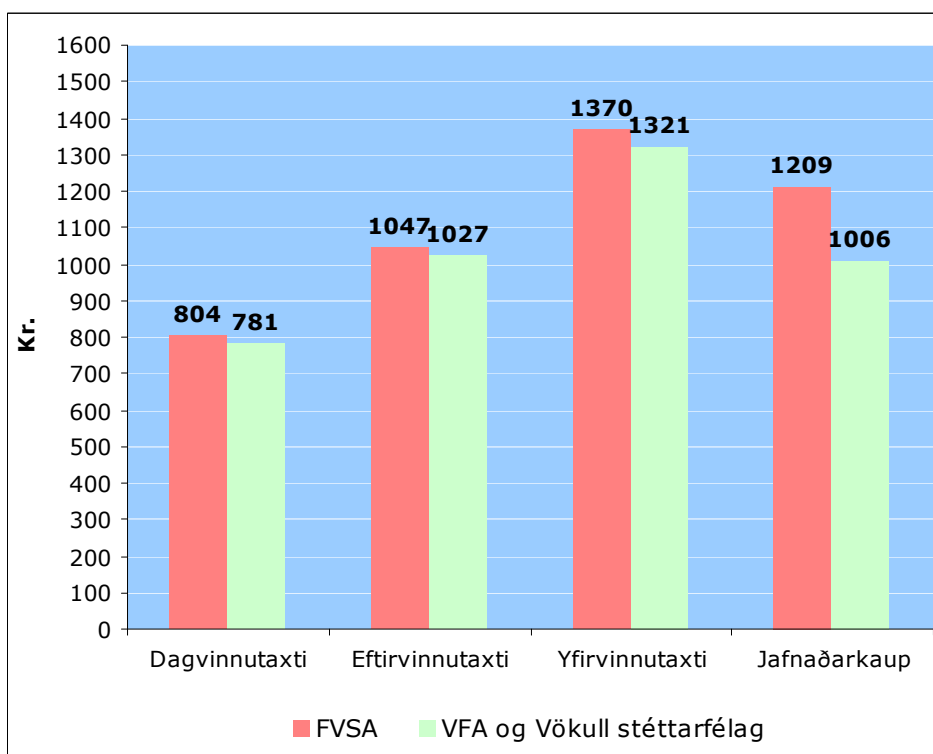
Meðaldagvinnutaxti hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi er 839 kr. pr. klst. Meðaldagvinnutaxti hjá félögum í FVSA er 912 kr. pr. klst. Þetta þýðir að meðaldagvinnutaxti félaga í

FVSA er 8,7% hærri en hjá félagsmönnum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Meðaleftirvinnutaxti félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1132 kr. pr. klst. Meðaleftirvinnutaxti hjá félögum í FVSA er 1174 kr. pr. klst. Þetta þýðir að meðaleftirvinnutaxti félaga í FVSA er 3,7% hærri en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Meðalyfirvinnutaxti félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1435 kr. pr. klst. Meðalyfirvinnutaxti félaga í FVSA er 1587 kr. pr. klst. Þetta þýðir að meðalyfirvinnutaxti félaga í FVSA er 10,6% hærri en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Meðaljafnaðarkaup félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1200 kr. pr. klst. Meðaljafnaðarkaup hjá félögum í FVSA er 1375 kr. pr. klst. Þetta þýðir að meðaljafnaðarkaup félaga í FVSA er 14,6% hærri en á hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Mynd 88. Samanburður á miðgildi kauptaxta.

Miðgildi dagvinnutaxta félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 781 kr. pr. klst. Miðgildi dagvinnutaxta er 804 kr. pr. klst. hjá félögum í FVSA. Þetta þýðir að samkvæmt miðgildi er dag-

vinnutaxtinn hjá félögum í FVSA 2,9% hærrí en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Miðgildi eftirvinnutaxta félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1027 kr. pr. klst. Miðgildi eftirvinnutaxta er 1047 kr. pr. klst. hjá félögum í FVSA. Þetta þýðir að samkvæmt miðgildi er eftirvinnutaxtinn hjá félögum í FVSA 1,9% hærrí en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Miðgildi yfirvinnutaxta félaga í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1321 kr. pr. klst. Miðgildi yfirvinnutaxta er 1370 kr. pr. klst. hjá félögum í FVSA. Þetta þýðir að samkvæmt miðgildi er yfirvinnutaxtinn hjá félögum í FVSA 3,7% hærrí en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

Miðgildi jafnaðarkauþs hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi er 1006 kr. pr. klst. Miðgildi jafnaðarkauþs er 1209 kr. pr. klst. hjá félögum í FVSA. Þetta þýðir að samkvæmt miðgildi er jafnaðarkauþið hjá félögum í FVSA 20,2% hærrí en hjá félögum í VFA og Vökli stéttarfélagi.

7. Lokaorð

Í þessari skýrslu er greint frá niðurstöðum úr könnun sem gerð var meðal félagsmanna í Verslunarmannafélagi Austurlands og Vökli stéttarfélagi. Góð þátttaka var í könnuninni og er svarhlutfallið mjög gott miðað við útsenda könnun sem þessa.

Niðurstöður könnunarinnar gefa skýra mynd af launum og launakjörum félagsmanna í VFA og Vökli stéttarfélagi. Jafnframt veitir hún forsvarsmönnum félaganna sem og félagsmönnum öllum mikilvægar upplýsingar varðandi greidd laun, bæði grunnlaun og heildarlaun, á Austurlandi og þann launamun sem glögglega kemur fram milli kynja, starfsgreina og eftir búsetu. Þessar niðurstöður ættu því að geta nýst sem tæki til að vinna markvisst að því að ná fram leiðréttum kjörum.

Að lokum er rétt að áréttta nauðsyn þess að endurtaka könnunina reglulega, helst árlega og ekki sjaldnar en annað hvert ár, til þess að fylgjast með launaþróun félagsmanna og fá samanburð við önnur samsvarandi félög á landinu.